ෆ්රෙඩරික් බැස්ටියාට්

නීතිය

සිංහල පරිවර්තනය අරුණි ශපීරෝ වෙතින්

නීතිය

සිංහල බසට පරිවර්තනය අරුණි ශපීරෝ වෙතින්
www.arunishapiro.wordpress.com

නීතිය විපර්යාස කර ඇත! ඒ සමඟින් පොලිස් බලය ද විපර්යාස කර ඇත! මා කියන්නේ නීතිය, එහි නිසි අරමුණ ඉටු කිරීම වෙනුවට හාත්පසින්ම ඊට පටහැනි අරමුණ වෙනුවෙන් යොදගෙන ඇත! සෑම කෑදරකමක් සඳහාම මුල්වෙන අවිය වී ඇත්තේ නීතියයි! අපරාධ විමසීම වෙනුවට, එය විසින් දඬුවම් දිය යුත්තට වරදකරු වී ඇත්තේ නීතියයි! මෙය සත්‍යයක් නම්, එය අතිශය වැදගත්‍ය, මගේ සෙසු පුරවැසියන්ට මේ ගැන දැනුවත් කිරීම මගේ ආචාර ධාර්මික වගකීමයි.

ක්ලෝඩ් ෆ්‍රෙඩරික් බැස්ටියාට් (1801-1850) ප්‍රංශ සම්භවය ලිබරල් න්‍යායවාදියෙක් ද, දේශපාලන අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයෙක් ද, ප්‍රංශ රාජ්‍ය සම්මේලනයේ සාමාජිකයෙක් ද විය. ආවස්ථික පිරිවැය නම් වූ ආර්ථික සංකල්පය ද, කැඩුණු ජනේලයේ උපමාව ද ඔහු විසින් දායාද කරන ලදි. නීතිය ගැන ලියා ඇති මේ පොත් පිංච ඔහුගේ කෘතින් අතර වඩාත් ම සුප්‍රසිද්ධ වූවයි. එහි ප්‍රස්තුතය ලොව සදාතනික සත්‍යක් වන නිසා, මෙය කියැවීම සෑම පුරවැසියෙකු විසින් ම කළ යුතු වූ කාර්යයකි. දකින දැයත් නොදකින දැයත් (ඔහුගේ ලිපියක ශීර්ෂයය) සියල්ල සලකා බැලීම අර්ථ ශාස්ත්‍රයේ කාර්යය වේ යැයි ඔහු කියා සිටියේය. එය අර්ථ ශාස්ත්‍රයට පමණක් නොව ජීවිතය ජයගන්නට ද උපකාර වෙන්නා වූ තවත් සදාතනික වූ සත්‍යයකි.

ජීවය දෙවියන්ගෙන් ලැබුන තෑග්ගකි

දෙවියන්ගෙන් [ලෝක ස්වභාවයෙන්*] අපට ලැබී තිබෙන තෑග්ගේ අනිත් සියලුම තෑගි අඩංගු වෙයි. අපට ලැබී තිබෙන මේ තෑග්ග නම් කායික, බුද්ධිමය හා ආචාර ධාර්මික-- ජීවිතයයි.

ජීවයක් ලැබුණු පමණින් ජීවත්විය නොහැක. ඒ නිසා ජීවයේ නිර්මාතෘවරයා අපට එය ආරක්ෂා කරගැනීමට, වර්ධනය කරගැනීමට, සර්ව සම්පූර්ණ කරගැනීමට වගකීමක් පවරා ඇත. ඒ සඳහා අපූර්ව වූ හැකියාවන් ගණනාවක් අපට දායාද කර ඇත. අපිව අනේක වූ ස්වභාවික සම්පත් අතර උපදවා ඇත. අපේ අපූර්ව වූ හැකියාවන් මේ අනේක වූ ස්වභාවික සම්පත් උදෙසා භාවිතා කළ විට අපිට ඒවායෙන් නිෂ්පාදන බිහිකර අපේ යහපත පිණිස පාවිච්චියට ගත හැකිය.

උපත් දා සිට මිය යන තෙක් මිනිසා නිරත වෙන්නේ මෙම ක්‍රියාවලියේය.

ජීවිතය, හැකියාවන්, නිෂ්පාදන -තවත් විදියකින් කියනවා නම්, ඒකීය පුද්ගලයා, නිදහස, දේපල- යනු මිනිසාය. වාග් කුසලතාවන් සතු උදාර චේතනා ගැන පාරට්ටු බාන දේශපාලනඥයන් මොනවා කිව්වත්, දෙවියන්ගෙන් [ලෝක ස්වභාවයෙන්*] ලැබී ඇති මේ ත්‍යාගයන් තුන අභිබවා වෙනස් මගක යන්නට කිසිම මිනිස් ව්‍යවස්ථාදායකයෙකුට නොහැකිය.

මන්ද ජීවිතය, නිදහස, දේපල පවතින්නේ මිනිසා නීති හැදූ නිසා නොමෙයි. මුලින් ජීවිතය, නිදහස හා දේපල පැවති නිසා මුල්ම නීති සම්පාදනය මිනිසාට හැකිවිය.

නීතිය යනු කුමක් ද?

එහෙනම්, එවිට, නීතිය යනු කුමක් ද? එය, ඒකීය පුද්ගලයෙකුගේ අයිතිය නීතිමය ලෙසින් ආරක්ෂා කරන සාමූහික සංවිධානයකි.

අපි සෑම දෙනෙකුටම -දෙවියන්ගෙන් [ලෝක ස්වභාවයෙන්*]- ලැබුණු ස්වභාවික වූ අයිතිය නම් ඒකීය පුද්ගලයා, පුද්ගලික නිදහස, සහ පුද්ගලික දේපල ආරක්ෂා කර ගන්නට ඇති අයිතියයි. මේවා ජීවිතයේ මූලික අවශ්‍යකතාවයන් තුනකි. ඒවායෙන් එකක පැවැත්ම සම්පූර්ණයෙන් ම රඳන්නේ අනික් දෙකෙහි පැවැත්ම මත. අපේ ඉන්ද්‍රියයන් නම් අපේ ඒකීය පුද්ගලිකත්වයේ ව්‍යාප්තියක් මිස වෙන කුමක් ද? අපේ දේපල නම් අපේ ඉන්ද්‍රියයන්හි ව්‍යාප්තියක් මිස වෙන කුමක් ද?

හැම අයෙකුටම තමාව, තම නිදහස, තම දේපල ආරක්ෂා කරගැනීමට අයිතියක් ඇත්නම් --බලය පාවිච්චියෙන් වුවද-- එහෙම නම් එයින් කියැවෙන්නේ මිනිස් කණ්ඩායමකට මේ අයිතීන් නිතිපතා ආරක්ෂා කරගැනීමට සංවිධානය වීමට හා එම සංවිධානය පවත්වාගෙන යෑමට අයිතියක් ද ඇතැයි කියාය. මේ අනුව සාමූහික අයිතියක සිද්ධාන්තය බිහි වෙද්දී --එහි පැවැත්මට හේතුව නම් එහි නීත්‍යානුකූල බවයි-- සාමූහික අයිතියක පදනම වෙන්නේ ඒකීය පුද්ගල අයිතියයි.

සාමූහික බලයකින් මේ සාමූහික අයිතිය ආරක්ෂා කරන කල, එහි අරමුණ වෙනුවෙන් කියා හෝ වෙනත් මෙහෙයක් වෙනුවෙන් කියා හෝ හිලව්වට වෙනත් කිසිම දෙයක් තර්කානුකූලව ආදේශ කරගත නොහැකිය.

ඉතින්, අයෙකුට තවත් පුද්ගලයෙක්ට, ඒ පුද්ගලයාගේ නිදහසට, එයාගේ පුද්ගලික දේපලට, එරෙහිව බලය පාවිච්චි කිරීමට නීතිමය අවසරයක් නැති හෙයින්, එවිට සාමූහික බලයක් --එම හේතුව නිසාවෙන්ම-- නීතිමය වශයෙන් පාවිච්චි කර යම් පුද්ගලයන්ට හෝ පුද්ගල කණ්ඩායමකට ඒකීය පුද්ගලයෙක්ව, පුද්ගලයෙකුගේ නිදහස, පුද්ගලයෙකුගේ දේපල විනාශ කරන්නට යොදා ගත නොහැකිය.

ඉහත අවස්ථා දෙකේම, [එනම් එක් පුද්ගලයෙකුට තවත් පුද්ගලයෙකුගේ ජීවිතයට, නිදහසට, දේපලට අයිතියක් නැත්තා සේ පුද්ගලයෙක් හෝ පුද්ගල කණ්ඩායමකට තවත් පුද්ගලයෙකුගේ ජීවිතයට, නිදහසට, දේපලට අයිතියක් ද නැතිවීම*] බලය පාවිච්චියෙන් ඊට පටහැනි වූව

කරත්තට නීත්‍යානුකූල බවක් පිහිටුවා ගන්නේ ද එය බලය දූෂ්‍ය ලෙසින් යොදා ගැනීමක් වෙයි. එවිට එය අපගේ ප්‍රස්තුතයට පටහැනි වූවකි. බලය අපිට ලැබී ඇත්තේ අපගේ ඒකීය අයිතීන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහාය. අපේ සහෝදරයන්ට ද ලැබී ඇති ඒ අයිතීන්ම විනාශ කර දමන්නට අපට බලය ලැබී ඇතැයි කියන්නට සාහසික වෙන්නේ කවුරුන් ද? ඉතින් අනික් අයගේ අයිතීන් විනාශ කර දමන්නට නීතිමය බලයක් ඇතිව, අප අතරෙන් වෙන්ව කටයුතු කරන්නා වූවෙකුට නොහැකි නම්, එයින් තර්කානුකූලව කියැවෙන්නේ එම සිද්ධාන්තයම සාමූහික වූ බලයටත් බලපාන්නා වූවක් බව නොවේ ද? එය ඒකීය බලය සාමූහික වූ ලෙසින් සංවිධානය වී ඇතැයි කියා පමණක් නොවේ ද?

මෙය සත්‍යයක් නම්, ඊ ළඟට කියන්නට වඩා පැහැදිලි වූ වෙනත් දෙයක් නැත: නීතිය යනු ස්වභාවික අයිතියකට නීතිමය ආරක්ෂාව සපයන සංවිධානයකි. ඒකීය ශක්තිය වෙනුවට සාමූහික ශක්තිය පමණක් යොදා ගැනෙන්නකි. මේ සාමූහික බලය කළ යුත්තේ එකම එක දැයකි. එනම් සාමූහික බලයෙන් වූ අය විසින් කළ යුත්තේ ද ස්වභාවයෙන් හා නීතිමය වශයෙන් අයිතිය ඇති ඒකීය බලයෙන් යුතු වූවන් ආරක්ෂා කරන දෑ පමණක් ආරක්ෂා කිරීමයි. එනම් පුද්ගලයන්ට, පුද්ගලික නිදහසට, පුද්ගලික දේපල වලට ආරක්ෂාව සැලසීමයි. ඔවුනොවුන්ගේ අයිතීන් පවත්වාගෙන යෑමට උදව් වීමයි. අප සියල්ලන්වම යුක්තියෙන් පාලනය කිරීමයි.

යුක්ති සහගත සහ චිරස්ථායී ආණ්ඩුවක්

යම් රටක් මේ පදනම අනුව පිහිටුවා ඇත්නම්, මට පෙනෙන විදියට එම රටේ ජනතාව අතර දකින්නට ලැබෙන සිතුවිලි හි දී මෙන්ම ක්‍රියාකාරකම් තුල දී ද සාමය රැකෙනු ඇත. මට පෙනෙන විදියට, මෙය ආරක්ෂා කරන රටකට ඉතාමත් සරල වූ, පහසුවෙන් පිළිගත හැකි වූ, අරපිරිමැස්මෙන් යුතු වූ, සීමිත වූ, පීඩනයක් නොමැති වූ, යුක්ති සහගත වූ, අයෙකුට හිතාගත නොහැකි තරම් චිරස්ථායී වූ ආණ්ඩුවක් ලැබෙනු ඇත. එහි දේශපාලන රාමුව කුමක් දැයි එවිට වැදගැම්මකින් යුතු නොවූවකි.

එවැනි පාලනයක් යටතේ, සෑම පුද්ගලයෙක්ම වටහා ගන්නේ තම පැවැත්ම නිසා තමාට බාරවෙන සියළු වරප්‍රසාද සහ සියළු වගකීම් තමාගේ බවයි.

එවිට කිසිවෙකුට ආණ්ඩුව හා වාද කරන්නට අවශ්‍යතාවයක් නැත.

මන්ද එවැනි පාලනයක දී පුද්ගලයාට ගෞරවයක් ලැබෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රමය කැමැති සේ පාවිච්චියට ගන්නට ඔහුට නිදහස ලැබෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රමයෙන් ඔහු එකතු කරනා ඵලය ඔහු කැමති අන්දමින් පාවිච්චි කරන අයිතියට ඉඩක් නොදී බලහත්කාරකමක් කරන අයගෙන් රජය ඔහුව ආරක්ෂා කරයි.

ශ්‍රමිකයා සාර්ථක වෙද්දී ආණ්ඩුවට පින් දෙන්නට අවශ්‍යතාවයක් නැත.

ශ්‍රමිකයා අසාර්ථක වෙද්දී ද, සිය අභාග්‍යයන් වලට ආණ්ඩුවට බනින්නට අවශ්‍යතාවයක් නැත.

[ඉඩෝරයක් ආවත් ගංවතුරක්*] ආවත් ගොවියා ආණ්ඩුවට බනින හැදියාව එවිට නවතිනු ඇත.

[*සීතල පරිසරයේ සිද්ධ වෙන පරිසර ස්වභාවයන් මෙතැන දී ද, වෙනත් පදවහර තිබ් ඉහත සහ පසුව එන තවත් අවස්ථාවන්හි දී ද, සිංහලෙන් කියවන්නාට පහසුවෙන් වටහා ගැනීම පිණිස පරිවර්තක විසින් මෙසේ වරහන් ඇතුලත විස්තර කිරීමක් යොදා ඇත.]

රජයක් ඇතැයි කියා අප දැනගන්නේ අගය කළ නොහැකි තරමින් මෙසේ අපේ ශ්‍රමයට ඇති අපේ අයිතිය මේ සංකල්පය අනුව ආරක්ෂා කර දීමේ දී පමණි.

තව දුරටත් පැහැදිලි කරනවා නම්, පුද්ගලික කටයුතු වලට ආණ්ඩුව ඇඟිලි ගහන්නේ නැතිවිට, අපේ උවමනාවන් සහ ඒවා සපුරා ගැනීම තාර්කික වූ ආකාරයකින් ඉටු වීම මිනිසා අතින් ස්වභාවිකව සිද්ධ වෙන්නකි.

එවිට දුප්පත් පවුල් බඩ පුරවා ගන්නට පෙර සාහිත්‍ය ඉගෙන ගන්නට වෑයම් ගන්නවා අපි දකින්නේ නැත. දුෂ්කර පළාත් හිලව්වට තබමින් නගරබද පළාත් දියුණු වෙනවා දකින්නේ නැත. මූලධනය, ශ්‍රමය, සහ ජනගහණය නීති සම්පාදකයන්ගේ අනුවණ සැළසුම් නිසා විස්ථාපනය වී තිබෙනවා දකින්නේ නැත.

රාජ්‍ය ඇඟිලි ගැසීම් නිසා ඇතිවෙන විස්ථාපනයන් අපේ පැවැත්මට අවශ්‍ය පදනම් අවිනිශ්චිත බවටත් අවදානම් බවටත් පත් කරවයි.

මේ ක්‍රියාකාරකම් නිසා ආණ්ඩුවේ වගකීම් මහත් ලෙසින් වැඩි වී ආණ්ඩුවට ඉසිලිය නොහැකි තරමට කරදර ද වැඩිවේ.

නීතිය සහමුලින් අයුතු ලෙසින් යොදා ගැනෙන සේ විපර්යාසය

නමුත්, අවාසනාවට, නීතිය යනු කිසිසේත් ම එහි නිසි කාර්යයට පමණක් සීමිත වූවක් නොවේ. ඉතින් එය එහි නිසි කාර්යය ඉක්මවා යද්දී, එය කිසිත් වැදගැම්මක් නැති වූ හෝ වාද කරන හැකි

ආකාරයකින් පමණකින් සිද්ධ නොවන්නේය. නීතිය සහමුලින් අයුතු ලෙසින් යොදා ගැනෙන සේ විපර්යාසයට පත් කරද්දී එය ඊට වඩා ඈතකට ගෙන ගොස් ඇත.

නීතියේ අරමුණ ම විනාශ කරන්නට එවිට නීතිය භාවිතා කරගෙන ඇත: නීතිය විසින් පවත්වා ගෙන යා යුතු යුක්තිය සහමුලින් නැති කරන්නට එවිට නීතිය යොදා ගෙන ඇත. නීතියේ ප්‍රධාන ඉලක්කය වූ, නීතිය විසින් ගෞරව කළ යුතු වූ අයිතීන් එවිට නීතිය විසින්ම සීමිත කර විනාශ කර දමා ඇත.

එවිට, නීතිය විසින් සාමූහික බලය පවරා ඇත්තේ පුද්ගලයන්, පුද්ගලයන්ගේ නිදහස, පුද්ගලයන්ගේ දේපල සූරා කන්නට ඉදිරියට එන තමනට රිසි සේ හැසිරෙන, කරන ක්‍රියාවන්ට කිසිත් දඬුවමක් නොලැබෙන, හෘදය සාක්ෂියක් නැති අයට ය.

එවිට නීතිය විසින් කොල්ලකෑම ආරක්ෂා කරන්නට කොල්ලකෑම අයිතියක් සේ තහවුරු කර තිබේ. එහි දී නීතිය නීත්‍යානුකූල ආරක්ෂාවට දඬුවම් දීම සඳහා නීත්‍යානුකූල ආරක්ෂාව අපරාධයක් බවට හරවා ඇත.

කෙසේ ද නීතිය මෙසේ විපර්යාසයකට පත්කර ඇත්තේ? එහි ප්‍රතිඵල මොනවා ද?

නීතිය විපර්යාසයකට පත්කර ඇත්තේ සම්පූර්ණයෙන් ම ප්‍රතිවිරුද්ධ වූ හේතු දෙකක බලපෑම නිසාය: අමන ගිජුබව සහ ව්‍යාජ පරාර්ථකාමයයි.

අපි පළමුවැන්න ගැන මුලින් කතා කරමු.

මිනිස් ස්වභාවයේ මාරක දෝෂයක්

ආත්මාරක්ෂාව සහ ස්ව-සංවර්ධනය යන දෙකට ඇති ඇල්ම සියළු මිනිසුන් අතර දකින්නට හැකි ප්‍රවණතාවයකි. සියළු දෙනාම, තමන්ට ඇති ඉන්ද්‍රියයන් කිසිත් සීමාවන් නොමැතිව භාවිතයට ගන්නටත්, සිය ශ්‍රමයෙන් ලබාගන්නා ඵලයන් රිසි සේ පාවිච්චියට නිදහසත්, භුක්ති විඳින්නේ නම් එවිට සමාජයේ ප්‍රගතිය නොනැවතී, නොකැඩී, අසාර්ථක නොවී සැලසෙනු ඇත.

එහෙත් මිනිසුන් අතර දකින්නට හැකි තවත් ප්‍රවණතාවයක් ඇත. එනම් හැකි වූ විටෙක, ඔවුන් උත්සාහ කරන්නේ අනික් අය පාවිච්චියට ගනිමින් තමන් ජීවත් වෙන්නටත්, තම සෞභාග්‍යය උදාකර ගන්නටත් ය.

මෙය සිතා නොබලා කරන හදිසි දෝෂාරෝපණයක් නොවේ. එසේම එය එන්නේ දොම්නසින් ඉන්නා දාන මාන වලට අකමැති වූවෙකි වෙතින් ද නොවේ. ඉතිහාසයේ පටන් සාක්ෂි පෙන්වන්නේ මෙහි සත්‍යතාවයයි. නිරතුරුව සිද්ධ වෙන්නා වූ යුද්ධ, මහත් ජන සංඛ්‍යාවක් සංක්‍රමණය වීම, ආගමික දඬුවම් පැමිණවීම, විශ්ව වහල්ක්‍රමය, වෙළඳාමේ කරන කපටි සූත්තර සහ මොනොපොලියන් උදාහරණ ලෙසින් දැක්විය හැකියි.

ඉහත ආශාවේ සම්භවය මිනිසත්බවේ ස්වභාවික ලක්ෂණයකි.

දේපල සහ කොල්ලකෑම

මිනිසාට ජීවත්විය හැක්කේ සහ තම උවමනාවන් සපුරා ගත හැක්කේ නොනැවතී වෙහෙසෙන ශ්‍රමයෙනි. සිය බුද්ධිමය සහ ශාරීරික ඉන්ද්‍රියයන් ස්වභාවික සම්පත් සඳහා නොනැවතී යොදවමිනි. දේපල බිහිවෙන්නට හේතු වූයේ මේ ක්‍රියාවලියයි.

එහෙත් එසේම සත්‍යයක් වනුයේ මිනිසෙකුට ජීවත්වෙන්නට සහ තම උවමනාවන් සපුරා ගන්නට අනුන්ගේ ශ්‍රමයෙන් බිහි වූ නිෂ්පාදන උදුරා ගැනීමෙන් සහ ඒවා පාවිච්චියෙන් පුළුවන යන්නයි. කොල්ලකෑම බිහිවෙන්නට හේතු වූයේ මේ ක්‍රියාවලියයි.

ඉතින්, දැන් මිනිසා යනු ස්වභාවයෙන් ම වේදනාව මඟ හරින්නා වූ හැඩියාවෙන් යුතු වූවෙකි. ශ්‍රමය වෙහෙසීම යනු එහි අන්තර්ගත ස්වභාවයෙන් ම වේදනාකාරී වූවකි. ඒ නිසා කොල්ලකෑම ශ්‍රමය වෙහෙසීමට වඩා පහසු වෙද්දී මිනිසා නිරන්තරයෙන් ම කොල්ලකෑමට ඉදිරිපත් වෙනු ඇත. ඉතිහාසය මෙය මනාව පැහැදිලි කර ඇත. මේ කොන්දේසි යටතේ, ආගමකට හෝ සදාචාරයකට එය නතර කරනු නොහැකිය.

එහෙනම් ඉතින් කොල්ලකෑම නතර වෙන්නේ කොතැනක දී ද?

එය නතර වෙන්නේ, ශ්‍රමය වෙහෙසනවාට වඩා කොල්ලකෑම වැඩියෙන් වේදනාකාරී සහ වැඩියෙන් අනතුරුදායක වෙද්දී ය.

එයින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වන්නේ එහෙනම් නීතියේ නිසි අරමුණ වනුයේ, එහි සාමූහික වූ ශක්තියෙන් නීතියේ බලය පාවිච්චි කර මෙම කොල්ලකෑමේ මාරක ප්‍රවණතාවය නතර කිරීමය. නීතියේ බලය පාවිච්චි කළ යුත්තේ ශ්‍රමය කැමති පරිදි වෙහෙසීම නතර කිරීමට නොවේ. නීතියේ සෑම නිර්දේශයක් ම කළ යුතු වන්නේ දේපල ආරක්ෂා කරමින් කොල්ලකෑමට එරෙහිව දඬුවම් දීමට ය.

එහෙත්, සාමාන්‍යයෙන්, නීතිය සම්පාදනය වෙන්නේ එක් මිනිසෙකු හෝ මිනිස් පංතියක් විසිනි. ප්‍රමුඛත්වයක් ගන්නා බලයක අවසරය සහ අනුබලය නොමැතිව නීතියට කටයුතු කළ නොහැකිය. ඒ නිසා මේ බලය පැවරෙන්නේ නීති සම්පාදනය කරනා අයටයි.

මේ සාධකය සමඟින් අඩුම වෙහෙසකින් තම උවමනාවන් පිරිමසා ගන්නට ඇති මාරක ප්‍රවණතාවය මිනිසාගේ හදවතේ ඇති නිසා, ලෝක මට්ටමෙන් නීතිය විපර්යාසයට පත් වෙන ආකාරය පැහැදිලි වෙයි. එහෙයින් නීතිය විසින් අයුක්තිය විමසා බලනවා වෙනුවට එය අයුක්තියේ පරාජය කළ නොහැකි වූ අවියක් වෙන ආකාරය පහදා ගත හැකිය. එසේම ව්‍යවස්ථාදායකයා විසින් නොයෙකුත් මට්ටම් වලින් නීතිය උල්ලංඝනය කරමින් නිවහල් වී තම පුද්ගලික වූ ස්වාධීනත්වය තහවුරු කරගන්නටත්, ප්‍රජා පීඩනයෙන් තමන්ගේ නිදහස රැකගන්නටත්, කොල්ලකමින් තමන්ගේ දේපල වැඩි කරගන්නටත් කටයුතු කරමින් නීතියේ බල මහිමය සෙසු ජනතාව අතර විනාශ මුඛයට යවන්නට යොදා ගන්නා ආකාරයත් දැකිය හැකිය. මෙය සිද්ධ වන්නේ ව්‍යවස්ථාදායකයාගේ වාසිය පිණිසය. එය සිද්ධ වන්නේ ව්‍යවස්ථාදායකයා සතු බලයේ අඩුවැඩි බව අනුව ය.

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමේ උපහටයන්

තමන් උපහටයෙක් [victim] වෙද්දී එහි අයුක්තිය ගැන මිනිසා ස්වභාවයෙන් ම විරෝධතාවය දක්වයි. ඉතින් ව්‍යවස්ථාදායකයන්ගේ ලාබය පිණිස කොල්ලකෑම නීත්‍යානුකූල ලෙසින් සංවිධානය වෙද්දී, කොල්ලකෑමට ලක්වෙන සියළු වැසියන් කුමන හෝ මාර්ගයකින් --සාමකාමී ව හෝ විප්ලවකාරී ලෙසින්-- නීති සම්පාදන බලය අත්කර ගන්නට උත්සාහයේ යෙදෙති. ඔවුන්ගේ බුද්ධිමය මට්ටම් අනුව මෙසේ කොල්ලකෑමට ලක්වෙන ජනතාව විසින් දේශපාලන බලය අල්ලා ගැනීම සඳහා අරමුණු එකක් හෝ දෙකක් යෝජනා කරනු ඇත.

එක්කෝ ඔවුන් නීත්‍යානුකූල වූ කොල්ලකෑම නවතන්න යැයි යෝජනා කරනු ඇත.

නැත්නම් තමන් ද එහි ලාභීන් වන්නට ඕනෑ යැයි යෝජනා කරනු ඇත.

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමට හසුවන බහුතර උපහටයන් අතර මේ දෙවැනි අරමුණ ඇති කොටස, තමන්ගේ වාරය ලැබී ව්‍යවස්ථාදායක බලය අල්ලා ගත්තාම, අහෝ ඛේදයකි උදා වෙන්නේ ඒ රටට!

එය සිද්ධ වෙන තෙක්, සුළු පිරිසක් විසින් බහුතරය නීත්‍යානුකූල ලෙසින් කොල්ලකති. එය ව්‍යවස්ථාදායකය සඳහා කිහිප දෙනෙකුට පමණක් වරම් ලැබී තියෙන පරිසරයක දී දකින්නට ලැබෙන සාමාන්‍ය හැඳියාවකි. එහෙත් සියල්ලන්ට ම නීති සම්පාදනයේ යෙදෙන්නට අවස්ථාව ලැබෙද්දී, මිනිසුන් තම තමන්ගේ විසදෘශ වූ උවමනාවන් සපුරා ගන්නට සොයන්නේ සියල්ලන්ව ම කොල්ලකන ආකාරයකි. සමාජයේ ඇති අයුක්තියන් මොනවා දැයි ගවේෂණයෙන් ඒවා මුලිනුපුටා දමන්නේ නැතිව, ඔවුන් මේ අයුක්තියන් සියල්ලන්ටම සිද්ධ වෙන අයුක්තියන් බවට පත්කරති. කොල්ලකෑමට හසු වූ පංතිය දේශපාලන බලය අල්ලා ගත් සැනින් ඔවුන් නව නීති ගෙනෙති.

අලුතින් බලයට පත්වෙන්නා ගෙනෙන අලුත් නීති යනු එතෙක් පැවති නීති වලින් තමන්ව කොල්ල කෑ අයගෙන් පළිගැනීම සඳහා වූ නීති වෙති. ඔවුන් නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම ආලෝපනය [abolish] නොකරති. (මේ අරමුණ ඔවුන්ට නොමැති වූ බුද්ධියක් ඔවුන් වෙතින් ඉල්ලා සිටින්නකි.) ඉතින් ඒ වෙනුවට, සිය ස්වාර්ථයට පටහැනි වූවද, ඔවුන් උත්සාහ කරන්නේ ද තමනට කළින් සිටි ව්‍යවස්ථාදායකයන් සිද්ධ කළ නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමේ ම යෙදෙන්නට ය.

ඉතින් එසේනම්, යුක්ති සහගත පාලනයක් පැමිණෙන්නට පෙරතුව මෙසේ සියල්ලන් ම කෲර වූ පළිගැනීම් වලින් ගැහැට විඳ තිබීම --සමහරුන්ට තමන් තුල ඇති දුදන ගති ස්වභාවය නිසා, අනිකුත් අයට වෙන්නේ කුමක් දැයි පහදාගත නොහැකියාව නිසා-- සිද්ධ වෙන්නටම අත්‍යාවශ්‍ය වූවක් ලෙසින් අයෙකුට පෙනෙන්නට හැකිය.

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමේ විපාකය

කොල්ලකෑම ආයුධයක් කරගත් නීති පද්ධතියකට වඩා දරුණු වූ වෙනසක් හා ඊට වඩා සාහික වූ විපාකයක් සමාජයකට හඳුන්වා දෙන්නට කිසිසේත් නොහැකිය.

මෙවැනි දූෂණයක් පසුපස එන විපාක මොනවා ද? ඒවා විස්තර කරන්නට වෙළුම් ගණනක් ලියන්නට සිද්ධ වෙනු ඇත. ඉතින් අපිට වඩාත්ම වැදගත් කිහිපය ගැන පමණක් පෙන්වා දීමෙන් සෑහසෙන්නට සිද්ධ වේ.

පළමුවෙන් ම, එයින්, යුක්තිය සහ අයුක්තිය අතර පැහැදිලි වූ වෙනස සියලු දෙනාගේ ම හෘදය සාක්ෂියෙන් මකා දමයි.

යම් තරමකට හෝ නීති පිළිපදින්නේ නැති සමාජයකට පවතින්නට නොහැකිය. නීති වලට ගෞරවයක් දක්වන්නට නම් නීති ගෞරවාන්විත ඒවා විය යුතු කිරීම වඩාත් පහසු වූවයි. නීතිය හා ආචාර ධර්ම එකිනෙකට පරස්පර වෙද්දී, පුරවැසියා මුහුණ දෙන්නේ කෲර වූ විකල්පයන්ට ය. එක්කෝ තම ආචාර ධර්ම හැඳියාව පවා දෙයි. නැත්නම් නීතියට ඇති ගෞරවය බැහැරලයි. මේ දුෂ්ට අන්ත දෙක එක හා සමාන විපාකයන් වලින් යුතුය. ඒවායෙන් වඩා බරපතල කුමක් දැයි තෝරාගන්නට අයෙකුට අපහසු වනු ඇත.

නීතියේ ස්වභාවය වන්නේ යුක්තිය තහවුරු කිරීමයි. මෙය කොතරම් තදින් මිනිසුන්ගේ සිත්වල සනිටුහන් වී ඇත්දැයි කිවහොත්, බහුතරයක් හිතන්නේ නීතිය හා යුක්තිය යනු එකම එක දෙය යැයි කියාය.

නීත්‍යානුකූල වූ ඕනෑම දෙයක් යුක්ති සහගත යැයි කියා ද ඒ නිසා අප සියල්ලන් තුළ දැඩි හුරුවක් පැළපදියම් වී ඇත. මේ විශ්වාසය කොතරම් සමාජය පුරා පැතිර ඇත්දැයි කිවහොත්, බොහෝ අය දෝෂ සහගතව පිළිගෙන සිටින්නේ යම් යම් දෑ 'යුක්ති සහගත' වෙන්නේ ඒවා නීති මඟින් එසේ කරන ලද නිසා කියාය. එවිට ඉතින්, කොල්ලකෑම යුක්ති සහගත සේ පෙන්වා දෙන්නට නම්, එය බහුතර හෘදය සාක්ෂියන්ට පූජනීය වූවක් කරවන්නට නම්, එවිට අවශ්‍ය වෙන්නේ නීතියක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඊට අවසරය දීම පමණකි. වහල්ක්‍රමය, සම්බාධකයන්, මොනොපොලියන් සඳහා පෙනී සිටිනවුන් ඒවායෙන් ලාබ ලබන අය පමණක් ම නොවෙති. ඔවුන් ඒවායෙන් දුක් විඳින අයත් වෙති.

අනනුකූලයන්ගේ (non-conformists) ඉරණම

මෙම උත්සාහයන් වල ආචාර ධර්මය ගැන ඔබ සැකයක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, එහි දී "ඔබ අනතුරුදායක නවෝත්පාදකයෙක්, මනෝරාජ්‍යයක වාසය කරන්නෙක්, න්‍යායවාදියෙක්, කඩාකප්පල්කාරයෙක්; සමාජයේ අත්තිවාරම බිඳ දමන්නට හදන අයෙක්," යැයි ප්‍රගල්භ ලෙසින් ඔබ ගැන කියනවා ඔබට ඇසෙනු ඇත.

ඔබ ආචාර ධර්ම ගැන හෝ දේශපාලනය ගැන දේශනයක් කරන්නේ නම්, මේ ආකාරයේ සිතුවිලි වලින්, නොයෙකුත් තිලතල ඇති සංවිධාන විසින් ආණ්ඩුවට පෙත්සම් යවනු ඇත: "මෙතෙක් කාලයක් කළා මෙන් නිදහස් වෙළඳාම (නිදහස, දේපල, යුක්තිය) පිළිබඳ දැක්මෙන් යුතුව පමණක් විද්‍යාව ඉගැන්විය යුතු නොවේ. අනාගතයේ දී ප්‍රංශ කර්මාන්ත නියාමනය කරන නීති සහ පරිසිද්ධි (නිදහසට, දේපල හා යුක්තියට පටහැනි වූ පරිසිද්ධි හා නීති) ගැන දැක්මෙන් යුතුව පමණක් ද විද්‍යාව ඉගැන්විය යුතුය. ආණ්ඩුව විසින් පිරිනමන ලද ගුරු තනතුරු වල දී යාන්තමෙන් හෝ දැනට පවතින නීති වලට අගෞරවයක් සිද්ධ කරන, එය අන්තරායට පමුණුවන ඉගැන්වීමෙන් දැඩි සේ වැළකිය යුතුය." -කෘෂිකාර්මික සහ වානිජ්‍ය නිෂ්පාදකයන්ගේ මහා සභාව, 1850 මැයි 6.

එසේ පරිදි, යම් ආකාරයකින් කෙරෙන වහල්ක්‍රමයකට සහ මොනොපොලියකට, ප්‍රජා පීඩනයකට සහ සොරකමකට අවසර දෙන නීතියක් පැවතියේ නම්, ඒ ගැන සඳහන් කිරීමෙන් පවා වැළකිය යුතුයි. මන්ද, එවිට එය විසින් උපදවන ගෞරවයට හානියක් නොකර ඒ ගැන සඳහන් කරන්නේ කෙසේ ද? තවත් දුරට යද්දී, ආචාර ධර්ම හා දේශපාලන ආර්ථිකය ඉගැන්විය යුත්තේ නීතියේ දැක්ම අනුවය. එය නීතියක් වූ පමණින් එය යුක්ති සහගත වූ නීතියක් වෙන්නේ යැයි දැක්මෙන් පමණි.

මෙසේ නීතිය විපර්යාසයට පත්වීමේ තවත් ඛේදනීය විපාකයක් නම් එයින් පොදුවේ දේශපාලනයටත්, දේශපාලන කාමයන්ට හා අර්බුදයන්ටත් අතිශයෝක්තියෙන් පිරී වැදගත්කමක් ලබා දීමයි.

තිරසාරව කරන මේ ප්‍රකාශය දඟස් ආකාරයකින් ඔප්පු කරන්නට මට හැකිය. එහෙත් පෙන්වා දීමක් හැටියට මම මෑතක දී හැමෝගේම සිත් තුළ රජයන ලද විෂයයක් උදාහරණයට ගන්නම්. එය සර්වජන චන්දයයි.

කවුද විනිශ්චය කරන්නේ?

රූසෝගේ චින්තනය අනුගමනය කරන්නෝ --ඔවුන් හිතන්නේ ඔවුන් ඉතා ඉදිරියෙන් ඉන්නවාය කියා. එහෙත් මම ඔවුන් සලකන්නේ අදටත් වඩා ශතක විස්සක් පසුපසින් ඉන්නවා කියාය-- මේ ගැන මා හා එකඟ නොවනු ඇත. එහෙත් සර්වජන චන්දය --වචනයේ පරිසමාප්ත අර්ථයෙන් භාවිතයේ දී-- පූජනීය ආධානග්‍රාහයක් නොවේ.

එය විචාරයට භාජනය කිරීම නිසා, සැකයට ලක් කිරීම නිසා, අපරාධයක් නොවන්නකි. ඇත්ත වශයෙන් ම, සර්වජන චන්දය ගැන දැඩි විරෝධතාවයන් දැක්විය හැකිය.

මුලින් ම සර්වජන යන වචනය බරපතල දුර්මතයක් සඟවන්නකි. උදාහරණයක් ලෙසින් ප්‍රංශයේ මිලියන 36 ක ජනතාවක් වාසය කරති. ඉතින් චන්දය සර්වජන වෙන්නට නම් එහි දී මිලියන 36 ක චන්ද හිමියන් සිටිය යුතුයි. එහෙත් චන්දය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා අනුමතය ලැබී ඇති වැඩිම සංඛ්‍යාව මිලියන 9 ක් පමණි. හතරෙන් තුන් දෙනෙක්ට එය අහිමිය. මීටත් වඩා සංඛ්‍යාවක් හතරවැන්නා විසින් පැත්තකට දමා ඇත. ඒ හතරවැන්නා විසින් අනිකුත් අයට වරම් නොදෙන හේතුව ඔවුන්ගේ අයෝග්‍යතාවය යැයි සිද්ධාන්තයක් ඉදිරිපත් කරන නිසාය.

සර්වජන චන්දය යැයි කියන්නේ, එසේ නම්, යෝග්‍ය වූවන්ට පමණක් ලැබෙන සර්වජන චන්දයකි. ඉතින් මේ ගැන ගැටළුවක් ඇත. කවුද යෝග්‍ය වූවා? අයෝග්‍ය අය යැයි විනිශ්චයක් ලැබී ඇත්තේ බාලයන්, ස්ත්‍රීන්, උන්මත්තකයන්, බරපතල අපරාධ කරන ලද්දවුන්, යනාදීන්ට පමණක් ද?

චන්දයට සීමා පැන වී ඇති හේතුව කුමක් ද?

මේ විෂය ගැන වඩාත් සුපරීක්ෂාකාරීව සොයා බලද්දී අපිට පෙනී යන්නේ, චන්දයට ඇති අයිතිය පදනම් වී ඇත්තේ අයෝග්‍යතාවය නම් වූ අභ්‍යුපගතය මතයි. චන්ද හිමියාගේ අභිප්‍රාය වනාහී මේ අයිතිය තමන් වෙනුවෙන් පමණක් පාවිච්චි කරන අයිතියක් නොවන්නේය, එය සියල්ලන් වෙනුවෙන් පාවිච්චි කරන්නා වූ අයිතියක් වන්නේය, යැයි එහිදී සැලකේ.

වඩාත්ම ජනගහණයකට චන්ද හිමිකම දෙන ක්‍රමය සහ අඩුම පිරිසකට චන්ද හිමිකම දෙන සැලස්ම මේ ආකාරයෙන් බලද්දී එක ආකාරයේ ම වෙති. ඒවා වෙනස් වෙන්නේ අයෝග්‍ය වූවන් කවුදැයි කියා තීරණය කරන ක්‍රමය අනුව පමණි. එය මූල ධර්මය ගැන ඇති වෙනසක් නොව කොතරම් ප්‍රමාණයකට දැයි අනුව වෙනසක් වන්නක් පමණි.

අද ඉන්නා අපේ ග්‍රීක සහ රෝම චින්තනයේ ජනරජවාදීන් මවා පාන ආකාරය අනුව සර්වජන චන්දය නම් උප්පත්තියේ දී ම ලැබෙන්නක් නම්, එහෙනම් එවිට, වැඩිහිටි කාන්තාවන්ට හා දරුවන්ට චන්දය අහිමි කිරීම අයුක්තියකි. ඇයි ඔවුන්ට චන්දය අහිමි කර ඇත්තේ? ඒ ඔවුන් අයෝග්‍ය යැයි උපකල්පනය කර ඇති නිසාය. ඇයි අයෝග්‍ය බව එය නොලැබීමට හේතුවක් වෙන්නේ? මන්ද එවිට චන්ද හිමියා පමණක් තනිවම නොවෙයි එහි විපාක වලින් පීඩාවට පත්වෙන්නේ. ඒ හැම චන්දයක්ම එම ප්‍රජාවේ ඉන්නා සෑම අයෙකුගේම ජීවිතයට බලපෑමක් කරන නිසාය. මන්ද, යම් ප්‍රජාවක ඉන්නා සෑම අයෙකුටම තම සුභ සාධනය හා පැවැත්ම ගැන ගන්නා තීරණ වලට ආරක්ෂාව ඉල්ලා සිටීමට අයිතියක් ඇති නිසාය.

විසඳුම නීතිය සීමා කිරීමයි

මෙයට උත්තර වශයෙන් කියනු ඇත්තේ මොනවාදැයි මා දනිමි. විරෝධතාවයන් වනු ඇත්තේ මොනවාදැයි මා දනිමි. එහෙත් මෙතැන මෙවැනි මතවාදයක් විමර්ශනයට සුදුසු තැන නොවන්නේය. මම මෙහි දී සිදු කලේ ආණ්ඩු පෙරළන, උද්ඝෝෂණ ඇති කරන, කලබල ගෙනෙන, සර්වජන චන්දය ගැන (අනෙක් දේශපාලන ප්‍රශ්න සේ ම) පැන නැඟී ඇති මතවාදය තුල දී, නීතිය හැමදාම ක්‍රියා කළ ආකාරයෙන් ක්‍රියාවට නැඟෙන්නේ නම් එවිට එහි අන්තර්ගත මුළු මහත් වැදගත්කම නැති වී යන බව පෙන්වීම පමණයි.

ඇත්ත වශයෙන්ම, නීතිය සෑම පුද්ගලයෙක්වම ආරක්ෂා කරන්නට, සියලු නිදහස, සියලු දේපල රකින්නට සීමා වෙන්නේ නම්, නීතිය යනු ඒකීය පුද්ගලයන් තම ස්වයං ආරක්ෂාව සලසා ගන්නවාට වඩා වැඩියෙන් ඉක්මවා නොයන්නක් පමණක් වෙන්නේ නම්, නීතිය යනු කොල්ලකෑමට සහ පීඩනයට බාධකයක් ලෙසින් පවතින්නක් නම්, එය සිද්ධ වෙනවා දැයි සොයා බලන්නක් නම්, ඊට එරෙහිව අඩුවම් පමුණුවන්නක් නම්, එසේනම් එවිට එහි සීමාවන් ගැන පුරවැසියන් වන අපි මෙතරම් දිගින් දිගට වාද කරනු ඇත් ද?

මේ තත්වය යටතේ, චන්දයට ඇති අයිතිය කාට පමණක් ලැබෙන්නේ දැයි තීරණය කරන්නට යෑම නිසා උපරිම හොඳ තත්වය වන සාමය අවදානමකට ඇද වැටෙයි ද?

චන්දය අහිමි වූ පංතිවල අය තමන්ට චන්දයක් හිමිවනු තුරා සාමකාමීව බලා සිටිනු ඇත් ද? චන්දය හිමි වූ අය තම වරප්‍රසාදය කුඩුකේඩු ලෙසකින් ආරක්ෂා කරන්නට ඉදිරිපත් වෙනු ඇත් ද?

නීතිය එහි නිසි කාර්යය වෙනුවෙන් සීමා කරන්නේ නම්, එවිට නීතිය ගැන සැමගේම උනන්දුව එක හා සමාන වෙනු ඇත. ඒ නිසා මෙවැනි තත්වයක් යටතේ, චන්දය ප්‍රකාශ කළ අය චන්දය ප්‍රකාශ නොකළ අයව අපහසුතාවයට පත් නොකරාවි යැයි පැහැදිලිව ම කියන හැකි ද?

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම නැමති මාරක අදහස

එහෙත් තවත් පැත්තකින් විමසද්දී, කල්පනා කර බලන්න මේ මාරක මූල ධර්මය හඳුන්වා දී ඇත්තේ සංවිධානාත්මක බව කියාපෑමෙන්, රෙගුලාසිකරණය, ආරක්ෂාව, දිරි ගැන්වීම යටතේ කියා, එවිට නීතිය විසින් අයෙකුගේ දේපල ගෙන තවකෙකුට පිරිනමනවාය කියා, නීතිය විසින් සියල්ලන්ගේ ම ධනය රුගෙන සුළු පිරිසකට -ගොවියන්, කර්මාන්තකරුවන්, නැව් හිමියන්, කලාකරුවන්, විකටයන් වැනි- පමණක් දෙනවාය කියා. ඒ තත්වය යටතේ එහෙනම්, හැම පංතියක්ම එවිට නීතිය කුමක් දැයි වටහාගන්නට වෙහෙසෙනු ඇතැයි කීම තර්කානුකූලය.

අහිමි වූ පංති කෝපාවිෂ්ටව එවිට චන්දය ප්‍රකාශයට හිමිකම ඉල්ලා සිටිනු ඇත. එය නැතිව ජීවත්වෙනවාට වඩා සමාජය පෙරලා දමනු ඇත. හිඟන්නන් සහ රස්තියාදුකාරයන් ද එවිට චන්ද ප්‍රකාශ අයිතිය සඳහා අයිතියක් ඇතැයි ඔප්පු කරන්නට ක්‍රියා කරනු ඇත. ඔවුන් ඔබට මෙසේ කියනු ඇත: "අපිට වයින්, දුම්කොළ හෝ ලුණු මිල දී ගන්නට බැහැ බද්ද නොගෙවා. අපි ගෙවන බද්ද --වරප්‍රසාද සහ සහනාධාර යටතේ-- අපිට වඩා ධනවත් වූ මිනිසුන් වෙනුවෙන් නීතියෙන් ස්ථාපිත කරන ලද්දක්. අනිත් අය නීතිය පාවිච්චි කරමින් පාන්ගෙඩියේ, මස් වල, යකඩ නැත්නම් ඇඳුම් වල මිල වැඩිකරගන්නවා. ඉතින් අනිත් හැම කෙනෙක්ම තමන්ගේ වාසියට නීතිය පාවිච්චි කරද්දී, අපිත් කැමතියි අපේ ලාබය වෙනුවෙන් නීතිය පාවිච්චි කරන්නට. අපි නීතියෙන් ඉල්ලා සිටිනවා අපිට සහනාධාර අයිතියක්.

ඒක තමයි දුප්පත් මිනිසාගේ කොල්ලකෑම. මේ අයිතිය ලබා ගැනීම පිණිස, අපිත් චන්ද හිමියන්, නීති සම්පාදකයන් විය යුතුයි. එවිට අපිට ප්‍රථුල ලෙසකින් හිඟනකම අපේ පංතිය වෙනුවෙන් සැලසුම් කරන්නට පුළුවනි. හරියට ඔබේ පංතිය වෙනුවෙන් දැවැන්ත ආකාරයෙන් ඔබේ ආරක්ෂාව ඔබ සැලසුම් කර ඇති අන්දමට. දැන් මේ අපි හිඟන්නන්ට කියන්න එපා ඔබ අපි

වෙනුවෙන් වෙහෙසෙනවා කියල. ඊට පස්සෙ මීමරෙල් මහතා කියූ පරිදි අපිව නිහඬ කරන්න අපිට ෆ්‍රෑන්ක් ලක්ෂ හයක් දීලා පැත්තකට විසි කරලා දාන්න එපා. ඒක හරියට අපිට ලෑටි ගාන්නට මස් කටුවක් දෙනවා වගේ. අපිට වෙනත් අයිතිවාසිකම් තියෙනවා. කෙසේ වුවත් අපි කැමති අනිත් පංති ඔවුන් වෙනුවෙන් කේවල් කළ ලෙසින් අපි වෙනුවෙන් අපි කේවල් කරන්නට!"

ඉතින් එවැනි තර්කයට පිළිතුරක් ලෙසින් ඔබ කියන්නේ කුමක් ද!

විපර්යාසයට පත් වූ නීතිය ගැටුම් ඇති කරයි

නීතිය එහි සත්‍ය වූ අරමුණෙන් වෙනතක ගෙන යන බව පිළිගන්නේ නම් -දේපල ආරක්ෂාව වෙනුවට දේපලට හානි කරන හැකි යැයි කීම- එහෙනම් එවිට, නීති සම්පාදනයට සියල්ලන්ම සහභාගී වීමට උවමනා වෙනු ඇත. එක්කෝ තමන්ව කොල්ලකෑමෙන් ආරක්ෂා කරගන්නට නැත්නම් එය කොල්ලකනු පිණිස යොදාගන්නට. දේශපාලන ප්‍රශ්න හැම විටම අගතිගාමී වනු ඇත. ඒවා වඩා වැදගත් බවකින් නිතර කතාබහට ලක්වනු ඇත. ව්‍යවස්ථාදායක මාළිගාවේ දොරටුව අසල සටන් හටගනු ඇත. එහි ඇතුලත හටගන්නා සටන් ඊට නොදෙවෙනි වනු ඇත. මෙය දැනගන්නට නම්, ප්‍රංශ හා ඉංග්‍රීසි ව්‍යවස්ථාදායකයේ විමර්ශනයට භාජනය වන්නේ මොනවා දැයි සොයා බැලීමට අවශ්‍යතාවයක් ඇති නොවේ. වාද විෂය පථයන් වටහා ගැනීම පමණකින් උත්තරය දැන ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

නීතියට කරන ලද මේ නින්දිත විපර්යාසය නිසා ද්වේෂයත් අසමගියත් නිරතුරුවම රජයන බවටත්, ඒ නිසා සමාජයක් විනාශයට යන බවටත් සාධක ඉදිරිපත් කරන්නට අවශ්‍යතාවයක් ඇත් ද?

එවැනි සාධක අවශ්‍ය නම් බලන්න [1850 දී] එක්සත් ජනපදය දිහා. නීතිය එහි නිසි විෂයපථයට යටතේ සීමා කර තබන; සෑම පුද්ගලයෙකුගේ ම නිදහස හා දේපල ආරක්ෂා කරන රටක් ලෝකයේ වෙන නැත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සමාජ ක්‍රමය දැඩි ස්ථාවර පදනමක තිබෙන බවක් පෙනේ. එහෙත් එක්සත් ජනපදයේ වුවත් වාද විෂයන් එහි මහජන සාමය අවදානමට ගෙනෙන්නට සූදානමින් ඇත.

වහල් ක්‍රමය සහ තීරු බදු යනු කොල්ලකෑමයි

මේ වාද විෂයන් මොනවා ද? ඒවා නම් වහල් ක්‍රමය සහ තීරු බදු වෙති. එක්සත් ජනපදයේ සාමාන්‍ය ජවයට පටහැනි වූ නීතිය විසින් කොල්ලකෑමේ යෙදෙන විෂයන් දෙක මේවාය. වහල් ක්‍රමය නම් නීතිය අනුව නිදහස උල්ලංඝනයකි. තීරු බදු නම් නීතිය අනුව දේපල උල්ලංඝනයකි.

මේ නීතිමය අපරාධ ද්විත්වය -පරණ ලෝකයෙන් ආ දුක්බර උරුමය- යුනියනයේ පරිහානිය ඇති කරවන එකම වාද විෂයන් වනු ඇත. නීතිය අයුක්තියේ ආයුධයක් බවට පත් වී තිබීම, එය සමාජයේ හදවත මැද්දේ මෙසේ හිර වී තිබීම තරම් විස්මයට පත් කරවන වෙනකක් නැත. ඉතින් එක්සත් ජනපදයට දරුණු වූ විපාක ගෙනෙන්නට ඇත්තේ වහල් ක්‍රමය සහ තීරු බදු පමණක් නම්, එහෙම නම්, නීතිය විපර්යාසයට පත් කිරීම මූල ධර්මයක් වූ, සැලසුම් පද්ධතියක් වූ යුරෝපයට ඇති විපාක මොනවා වෙයි ද?

දෙයාකාරයකින් කෙරෙන කොල්ලකෑම

ද මොන්ටෙලම්බර්ට් (දේශපාලනඥයා සහ රචකයා) මහතා විසින් කාලියෙර් මහතා දැක්වූ සුප්‍රසිද්ධ සිතුවිල්ලක් සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙසේ කියා ඇත: "අපි සමාජවාදයට එරෙහිව යුද්ධ ප්‍රකාශ කළ යුතුයි." චාල්ස් ඩූපින් මහතා විසින් සමාජවාදය නිර්වචනය කර ඇති ආකාරය අනුව, මෙයින් ඔහු කියන්නේ "අපි කොල්ලකෑමට විරුද්ධව යුද්ධ ප්‍රකාශ කළ යුතුයි," කියාය.

ඉතින් ඔහු කියන කොල්ලකෑම කුමක් ද? මන්ද කොල්ලකෑම නීතිමය හා නීති විරෝධී වූ යන දෙයාකාරයකින් සිද්ධ වේ.

සොරකම, වංචාව --නීති පනත විසින් නීති විරෝධී යැයි සලකා අඩුවම් කරන-- යන නීති විරෝධී වූ කොල්ලකෑම සමාජවාදය යැයි කියන හැකි යැයි මා සිතන්නේ නැත. සමාජ පදනමට විධිමත් ලෙසින් අනතුරු ගෙනෙන්නේ මෙයාකාරයෙන් සිද්ධ වන කොල්ලකෑමෙන් නොවේ. කෙසේ වෙතත් එවැනි කොල්ලකෑමට එරෙහි යුද්ධ, මේ මහත්වරුන් විසින් නීති මඟින් ගෙනෙන තෙක් පුරවැසියන් බලාගෙන සිටියක් ද නොවේ. ලෝකයේ ආරම්භයේ පටන් ම නීති විරෝධී වූ කොල්ලකෑමට එරෙහි සටන් මෙහෙය වී ඇත. 1848 පෙබරවාරි අරගලයට ඉතා දිගු කලකට පෙර -- සමාජවාදය යැයි අදහස් වූවක් හිස ඔසවන්නටත් පෙර කාලයක-- ප්‍රංශය විසින් පොලීසිය, විනිසුරුවන්, පොලිස් භටයන්, සිරගෙවල්, ඇඳිරිගෙවල්, අඩුකඳ යනාදිය මේ නීති විරෝධී කොල්ලකෑමට එරෙහිව සටන් වදිනු සඳහා ස්ථාපිත කර තිබිණ. මේ යුද්ධය ගෙන යන්නේ නීතිය විසින්මයි. නීතිය සෑම විටම කොල්ලකෑමට එරෙහිව මේ ගති ස්වභාවය පවත්වා ගෙන යා යුතු යැයි මගේ මතය සහ පැතුම වන්නේය.

කොල්ලකෑම නීතිය විසින් ආරක්ෂා කරන කල

එහෙත් නීතිය හැම විටම එසේ නොකරයි. සමහර විට නීතිය කොල්ලකෑම ආරක්ෂා කරමින් සහ එහි නියැළෙමින් සිටියි. එයින් එසේ කොල්ලකන අයට ඇතිවන ලැජ්ජාවෙන්, අනතුරු වලින්, හෘද සාක්ෂියට මුහුණ දිය යුතු බවෙන් ඔවුන්ව නිදහස් කරනු ලබයි. සමහර විට නීතිය විසින් කොල්ලකරුවන්ට පොලීසිය, විනිසුරුවන්, සිර ගෙවල් යනාදියේ සහය ද ලබා දෙයි. තමන්ගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් කටයුතු කරන උපහටයාව එවිට නීතිය විසින් අපරාධකරුවෙක් ලෙසට සලකයි.

කෙටියෙන් කියනොත් නීතිමය කොල්ලකෑමක් යැයි කියා දෙයක් ඇත. ද මොන්ටෙලම්බර්ට් මහතා කතා කරනුයේ මේ ගැන බවට කිසිදු සැකයක් නැත. නීත්‍යානුකූල කොල්ල කෑම ජනතාවගේ නීති සම්පාදක වෑයම් වල එකලී වූ පැල්ලමක් පමණක් විය හැකිය.

එහෙම නම් අවම ලෙසකින් කතා හා ප්‍රකට චෝදනා පවත්වා --එයින් වාසි ලබනා අයගේ විරෝධය නොතකා-- එය මකා දැමීම කළ යුතුය.

නීතිමය කොල්ලකෑම හඳුනාගන්නේ කෙසේ ද?

එහෙත් ඉතින් නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම හඳුනාගන්නේ කෙසේ ද? ඉතා පහසුය. බලන්න යම් නීතියක් යම් පිරිසකගෙන් ඔවුනට හිමි වූවක් අරගෙන එයට හිමිකමක් නොමැති තවත් පිරිසකට දෙනවා ද කියා. බලන්න එය එක් පුරවැසියෙක්ගේ වියදමෙන් තවත් පුරවැසියෙකුට (අපරාධයක නිරත නොවීමෙන් ලබාගත නොහැකි) වාසියක් ගෙනෙනවා ද කියා.

එය දුටුවාම ඒ නීතිය කල් නොයවා ආලෝපනය කරන්න. මන්ද එය ස්වභාවයෙන් ම දුෂ්ට වූවක් පමණක් නොව, එය විසින් තවත් දුෂ්ට වූවන් කැඳවාගන්නට සරු පසක් හදන්නකි. එවැනි නීතියක් --එය එකලී වූවක් විය හැකිය-- ක්ෂණිකව ආලෝපනය නොකළ හොත්, එය පැතිර යනු ඇත. වැඩි වර්ධනය වෙනු ඇත. සැලසුම් පද්ධතියක් බවට හැරවෙනු ඇත.

තමන් විසින් ලබාගත් අයිතීන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා මේ නීතියෙන් ලාබ ලබන්නා විසින් උග්‍ර ලෙසින් පැමිණිලි ගෙනෙනු ඇත. තමාගේ විශේෂ කර්මාන්තයේ ආරක්ෂාව සහ දීර්ය සපයන්නට රජය බැඳී සිටිනවා යැයි කියනු ඇත. දුප්පත් වැඩ කරන ජනතාවට වැඩියෙන් පඩි ගෙවන්නට හැකියාව ලැබෙන නිසා මේ ක්‍රමයෙන් රජයට ද වාසිදායක බව වැඩියි කියා කියනු ඇත.

මේ ආකාරයෙන් ලාබ සොයනවුන්ගේ වාග් කෞශල්‍යට රුවටෙන්නට එපා. මේ තර්කයන් පිළිගැනීම නිසා සම්පූර්ණ සමාජයේ නීතිමය කොල්ලකෑමට ඉඩක් විවෘත වනු ඇත. ඇත්ත වශයෙන්ම මෙය දැනටමත් පටන් ගෙනය. අද පවතින මුලාව නම් සියල්ලන්ගේ ම වියදමෙන් සියල්ලන්වම වඩා පෝෂිත කරන්නට හැකි යැයි ද, ව්‍යවස්ථාදායකයන් ගන්නේ එයට උත්සාහයක් යැයි ද කීමයි. එය සංවිධානය කරනවා යැයි ප්‍රරෝඩාවකින් අද ඇත්තේ කොල්ලකෑම සර්ව නීතියක් කිරීමට ඇති උත්සාහයයි.

දැන්, මේ නිර්වචනය අනුව, සමාජවාදය නම් මතවාදයට එරෙහිව ගෙනෙන්නට හැක්කේ එය යුධවාදී මතවාදයක් කියා මිස වෙන කුමක් ද?

ඔබ මේ සමාජවාදී මතය වැරදි යැයි, හාස්‍ය ජනක යැයි, දුෂ්ට යැයි, කියා දකින්නේ නම්, සමාජවාදය ප්‍රතික්ෂේප කරන්න. වඩා වැරදි වෙද්දී, වඩා හාස්‍ය ජනක වෙද්දී, වඩා දුෂ්ට වෙද්දී, එය නිශ්ප්‍රභා කිරීම පහසු වෙනු ඇත. සියල්ලටම කළින්, ඔබ ශක්තිමත් වන්නට කැමැත්තේ නම්, ඔබේ ව්‍යවස්ථාදායකට රිංගා ගෙන ඇති සමාජවාදයේ සෑම අංශුවක් ම සොයා උදුරා දමන්න. මේක පහසු කාර්යයක් නොවනු ඇත.

සමාජවාදය නම් නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමයි

ද මොන්ටෙලම්බර්ට් මහතාට දෝෂාරෝපණ එල්ල වී ඇත්තේ ඔහු සමාජවාදයට එරෙහිව සටන් වදින්නට ප්‍රචණ්ඩත්වය පාවිච්චි කරන්නට කැමත්තේය කියාය. ඔහුව ඒ අවලාදයෙන් මුදවා හැරිය යුතුයි, මන්ද ඔහු පැහැදිලිවම කියා ඇත්තේ මෙයයි: “සමාජවාදයට එරෙහිව වදින අපේ සටන නීතිය, ගෞරවය සහ යුක්තිය සමඟ සුසංවාදයකින් සිද්ධ විය යුතුයි.”

එහෙත් ඇයි ද මොන්ටෙලම්බර්ට් මහතා තමන්ව විෂම චක්‍රයක ස්ථානගත කරගෙන ඇති බව නොදකින්නේ? ඔහු සමාජවාදය පරදවන්නට නීතිය පාවිච්චි කරගන්නට අදහස් කරමින් සිටියි. එහෙත් සමාජවාදය එහි පැවැත්ම සඳහා යොදාගෙන ඇත්තේ ද නීතියයි. සමාජවාදීන් කැමැත්තේ නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමටයි. නීති විරෝධී වූ කොල්ලකෑමට නෙමෙයි. සමාජවාදීන්, අනිකුත් සියලු මොනපොලියන් රිසි වූවන් සේ ම, කැමැත්තේ නීතිය තම අවිය කර ගැනීමටය. ඉතින් එවිට නීතිය තම සමාජවාදී පැත්තේ වූ විට, එවිට කෙසේද එය සමාජවාදයට එරෙහිව යොදාගන්නේ? කොල්ලකෑම සඳහා නීත්‍යානුකූල සහාය ලැබෙද්දී, එවිට එය ඔබේ උසාවියට බිය වෙන්නේ නැත. ඔබේ පොලිස් හටයන්ට බිය වෙන්නේ නැත. ඔබේ සිර ගෙවල් වලට බිය වෙන්නේ නැත. එවිට සිද්ධ වෙන්නේ නීතිය ඒවායේ සහාය කැඳවීමයි.

මෙය වළක්වා ගන්නට නම්, ඔබ සමාජවාදයට ව්‍යවස්ථාදායකයට ඇතුල් වෙන්නට නොහැකි අන්දමින් බාධා ගෙනෙනවා ද? සමාජවාදීන්ට ව්‍යවස්ථාදායක මාළිගාවට ඇතුල් වෙන්නට ඉඩ නොදෙනවා ද? ද මොන්ටෙලම්බර්ට් මහතා, ඔබ සාර්ථක වනුයේ නැතැයි මම අනාවැකි කියන්නම්. ව්‍යවස්ථාදායකයේ ප්‍රධාන කාර්යය හැටියට නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම පවතින

තුරා සමාජවාදය තුරත් කිරීමට ඔබට ඉඩක් ලැබෙන්නේ නැත. එය එසේ සිදු නොවේ යැයි ඔබ සිතනවා නම් එය තර්කානුකූල නැත -එය සත්‍යයෙන් ම හාස්‍ය ජනක ය-.

අපි ඉදිරියේ ඇති තෝරා ගැනීම

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම ගැන වූ ගැටළුව සඳහටම නිරාකරණය කරගත යුතුය. එය නිරාකරණයට හැකි ආකාර ඇත්තේ 3 ක් පමණි:

1. සුළු කොටසක් විසින් බහුතරයක් කොල්ලකෑම

2. සියල්ලන් විසින් සියල්ලන් කොල්ලකෑම

3. කිසිවෙක් කිසිවෙක්ව කොල්ලකෑමෙන් වැළකීම

සීමිත කොල්ලකෑම, සර්ව කොල්ලකෑම සහ කිසිත් කොල්ලකෑමක් සිදු නොවීම යන තෝරා ගැනීම් අප ඉදිරියේ ඇත. නීතියට ඔබව ආරක්ෂා කළ හැක්කේ මෙයින් එකක දී පමණි.

සීමිත නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම: චන්දය හිමිකම සීමිත කරද්දී මේ ක්‍රමය පණ බේරා ගනී. සමාජවාදයෙන් සිද්ධ වෙන ආක්‍රමණයෙන් ගැලවෙන්නට අයෙක් නැවත මේ ක්‍රමයට පිවිසෙනු ඇත.

සර්ව නීත්‍යානුකූල කොල්ලය: සර්වජන චන්ද වරම ලැබී දිනයේ පටන් අපිට මේ ක්‍රමයෙන් අනතුරු හැඟවීම කෙරෙයි. චන්දය සීමිත වූ කාලයේ දී තමන්ගේ පීඩකයන් විසින් කරන ලද්දා වූ නීතිමය කොල්ලකෑමේ යෙදෙන්නට අද පාලන බලය අල්ලා ගෙන ඇති අලුත් බහුතරය නීති සම්පාදනය කරමින් සිටිති.

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමක් නොමැති වීම: මෙය තමයි යුක්තියේ, සාමයේ, සමාදානයේ, චිරස්ථායී බවේ, සුසංවාදයේ හා තර්කයේ මූල ධර්මය වන්නේ. මගේ මරණය සිද්ධ වෙන දිනය දක්වා, මම මේ මූල ධර්මය මට හැකි තරම් මගේ පෙනහළු වල ශක්තියෙන් හඬ ගා කියන්නෙමි (අහෝ! එය ප්‍රමාණවත් නොවී.) [මෙය ලියද්දී, බැස්ටියාට මහතා තමා ක්ෂය රෝගයෙන් පෙළෙන බව දැන සිටියේය. එම වසර තුල දී ඔහු මිය ගියේය.]

නීතියේ නිසි කාර්ය භාරය

ඉතින් සියළු අවංක බවින් විමසිල්ලට ගනිද්දී, නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමෙන් ඉවත් වෙන්නට වඩා වැඩි යමක් නීතියෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ද?

නීතියට --බලය පාවිච්චි කරන්නට අවසර තිබීම අත්‍යාවශ්‍ය වූවක් වෙද්දී-- හැකියාව ඇත් ද සියල්ලන්ගේ ම අයිතීන් ආරක්ෂා කරනවාට වඩා යමක් සිද්ධ කරන්නට?

මම අභියෝග කරනවා ඕනෑම අයෙකුට ඉහත අභිප්‍රායට ඔබ්බෙන් නීතිය ගෙන ගිහින් එය බලයක් වී අයිතීන් අහිමි කරන්නක් නොවන හැකියාව ඇති වූවක් යැයි මට පෙන්වන්නට.

අයෙකුට සිතිය හැකි වූ වඩාත් ම අතාර්කික වූ ද, වඩාත් ම මාරාන්තික වූ ද සමාජ විපර්යාසය නම් මෙයයි. එයට සත්‍ය වූ විසඳුම නම් --සමාජ සබඳතා අතරින් සොයා ගන්නා ලද්ද-- මේ සරල වදන් තුල අඩංගු වී තිබෙන්න යැයි පිළිගත යුතුය: නීතිය යනු සංවිධානය කරන ලද යුක්තියයි.

දැන් මෙය කියන්නට අවශ්‍යය. යුක්තිය යනු නීතිය විසින් සංවිධානය කරන ලද්දක් වෙද්දී --බලය යොදාගෙන-- මෙහි දී නීතිය (බලය) කිසිම මිනිස් ක්‍රියාවලියක්, එනම් ශ්‍රමය, පුණ්‍ය කටයුතු, කෘෂිකර්මය, වානිජ්‍ය, කාර්මික, අධ්‍යාපනය, කලා කටයුතු හෝ ආගම් යනාදී කිසිවක් සංවිධානය පිණිස යොදා ගත්තේ නැතැයි ගම්‍ය විය යුතුයි.

නීතිමය ලෙසකින් මේ කුමන කටයුත්තක් හෝ සංවිධානය වෙද්දී, එවිට අනිවාර්යෙන්ම නීති පද්ධතියේ සාරය වූ යුක්තිය විනාශ මුඛයට යන්නේය. ඉතින් සත්‍යයෙන් ම, පුරවැසියන්ගේ නිදහසට පටහැනිව බලය යොදා ගැනීම යුක්තිය සලසන අභිප්‍රායට පටහැනි වූවක් නොවන ආකාරයෙන් කරන ලෙසක් අපිට කෙසේ සිතාගත හැකි ද?

සමාජවාදයේ චිත්තාකර්ෂණය

මෙහි දී මා ඉදිරියේ ඇත්තේ අපේ කාලයේ වඩාත් ම ජනප්‍රිය වූ දුර්මතයයි. නීති යුක්ත සහගත වීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නැතැයි යන්න මේ දුර්මතයයි. නීතිය පරාර්ථකාමී විය යුතු යැයි ද ඉල්ලා සිටියි. සෑම පුරවැසියකුටම නිදහස් බවින් හා අතුන්ට බාධා නොවන ලෙසින් තම ඉන්ද්‍රියයන් කායික, බුද්ධිමය හා ආචාර ධාර්මික ස්ව-සංවර්ධනය පිණිස හසුරවන්නට ආරක්ෂාව සහතික කිරීම පමණක් නීතිය ප්‍රමාණවත් නැතැයි යන්න මේ දුර්මතයයි. ඉතින් ඒ නිසා, නීතියෙන් ඉල්ලා සිටිනුයේ, සුබ සාධනය, අධ්‍යාපනය, ජාතියේ සදාචාරය පතුරවනු සඳහා ද ප්‍රසාරණය වීම අවශ්‍ය යැයි කියාය.

මෙය සමාජවාදයේ චිත්තාකර්ෂණයයි. මම නැවත කියමි: නීතියේ මේ භාවිතයන් දෙක එකිනෙක හා සහමුලින් ම පරස්පර විරෝධී වුවත් ය. අපිට ඒ දෙක අතරින් එකක් තෝරා ගැනීම සිදු කළ යුතුව තිබේ.

පුරවැසියෙක්ට එකම අවස්ථාවේ දී නිදහස් බවින් ඉන්නටත් වහල් බවින් ඉන්නටත් නොහැකියි.

බලහත්කාරයෙන් ස්ථාපිත කරන සහෝදරත්වය නිදහස විනාශ කර දමයි.

ද මොන්ටෙලම්බර්ට් මහතා මට වරක් මෙසේ ලියා එවීය: "ඔබේ දර්ශනය මගේ සැලසුමේ එක් කොටසක් පමණි. ඔබ නිදහස අසල නැවතී සිටියි. මා සහෝදරත්වය කරා යන්නට අදහස් කරමි." ඉතින් මම මෙසේ පිළිතුරු යැව්වෙමි: "ඔබේ සැලසුමේ දෙවැනි කොටස යනු පළමු කොටස විනාශ කර දමන්නකි."

සත්‍යයෙන්ම, මට සහෝදරත්වය යන වචනය ස්වේච්චාව යන වචනයෙන් වෙන් කළ නොහැකිය. නිදහස යන්න නීත්‍යානුකූලව විනාශ මුඛයට පත් නොකර, යුක්තිය නීත්‍යානුකූල ලෙසින් පයට පෑගෙන්නට නොදී, නීත්‍යානුකූලව සහෝදරත්වය ස්ථාපිත කරනුයේ කෙසේද කියා මට කිසි ආකාරයකින් පහදා ගත නොහැකියි.

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමේ මූලයන් දෙකකි. මම කලින් පැහැදිලි කර ඇති ආකාරයෙන්, එයින් එකක් ඇත්තේ මිනිසාගේ කෑදරකම තුළය. අනෙක ව්‍යාජ පරාර්ථකාමය තුළ තිබෙන්නකි.

මේ අවස්ථාවේ දී මවිසින් කොල්ලකෑම යන වචනයෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි විස්තර කළ යුතු වේ යැයි මම සිතමි. [බැස්ටියාට් මහතා ඊට යොදන ප්‍රංශ වචනය වනාහි spoliation යැයි සඳහන් වන අතර ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයේ ඇත්තේ plunder යන්නයි.]

හිමිකම කඩාකප්පල් කරන්නේ කොල්ලකෑමයි

බොහොමයක් කරන ආකාරයෙන්, මම මේ වචනය අපැහැදිලි, අවිනිශ්චිත, සමීප හෝ ඖපචාරික අන්දමකින් යොදා ගන්නේ නැත. මම එය භාවිතා කරන්නේ එහි විද්‍යාත්මක පිළිගැනීම අනුව ය. එනම්, දේපලට (වේතන, ඉඩකඩම්, මුදල් යනාදීන් ඕනෑම දෙයකට) එරෙහි වූ විරුද්ධ වචනය හැටියට ය.

අයිතිය ඇති පුද්ගලයාගේ වස්තුවෙන් කොටසක් --ඔහුගේ කැමැත්ත නැතිව සහ ඊට හිලව්වට යමක් නොදී, බලහත්කාරයෙන් හෝ ප්‍රෝඩාවකින්-- අරගෙන එයට අයිතියක් නොකියන වෙන ඕනෑම කෙනෙකුට දෙන්නේ නම්, එහි දී මම කියන්නේ දේපල කඩාකප්පල් කර ඇතැයි කියාය. කොල්ලකෑමක් සිද්ධ වී ඇතැයි කියාය.

සෑම විටම, සෑම තැනක දී ම නීතිය විසින් යටපත් කළ යුතු වූ, නිශ්චිත ම වූ ක්‍රියාව නම් කොල්ලකෑමට ඉඩ නොදීමයි. නීතිය විසින් තමන් යටපත් කළ යුතු වූවේ තියැළීම, මම කියන්නේ කොල්ලකෑමක් වෙනවා ය කියාය, එයට මා තවත් එකතු කරන්නේ, එසේ සිද්ධවීම එය සමාජයේ පොදු යහපත නාමයෙන් සිද්ධ වෙනවා යැයි කියාගන්නට එලක් නැති බවය.

මන්ද එහි දී අයිතීන් කොල්ලකෑම නිසා එය ඊට වඩා දරුණු වරදක් වෙයි. මේ නීතිමය කොල්ලකෑමේ දී, ලාබය ලබන පුද්ගලයා කොල්ලකන ක්‍රියාවේ වගකීම නොගනියි. නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමේ වගකීම බාරවෙන්නේ නීතියටයි. සමාජයටයි. දේශපාලන අනතුරුදායක බව ඇත්තේ අන්න එතැනයි.

කොල්ලකෑම යන වචනය පිළිකුල් වූවක් වීම කණගාටුදායක කාරණයකි. ඊට වඩා අප්‍රසන්න බැවින් අඩු වචනයක් සොයා ගන්නට මම අපොහොසත් වීමි. විශේෂයෙන් දැන් මෙවැනි නොරිස්සුම් සහගත වචනයක් අපේ අසංමතිය ප්‍රකාශයට එකතු වී ඇත. එහෙයින් ඔබ මාව විශ්වාස කළ ද, නොකළ ද, මා ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ, සියල්ලන්ගේ ම ආචාර ධර්මයන්ට පහර දෙන්නට මට අරමුණක් නැතැයි කියාය. මම පහර දෙන්නේ අදහසකට ය. දෝෂ සහගත යැයි මම විශ්වාස කරන අදහසකටය. අයුක්ති සහගත යැයි මා දකිනා ක්‍රමවේදයකට ය. මේ අයුක්ති සහගත වූ තත්වය කොතරම් ඒකීය පුද්ගල අරමුණු වලින් ස්වාධීනව පවතින්නේ දැයි කිව්හොත් අපි සෑම අයෙක් ම එයින් ලාබ ලබන්නේ එයින් ලාබ ලබන කැමැත්ත ඇති නිසා නොවේ. අපි සෑම දෙනෙක් ම එයින් දුක් විඳින්නේ, දුකට හේතුව නොදැනය.

කොල්ලකන ක්‍රමවේදයන් තුන

ආරක්ෂාවාදය, සමාජවාදය, කොමියුනිස්ට්වාදය වෙනුවෙන් පෙනී සිටිනා අයගේ අවංක බව මෙහි දී ප්‍රශ්න කෙරෙන්නේ නැත. යම් රචකයෙක් එය කරන්නට යන්නේ නම් ඔහු දේශපාලන ජවයක් හෝ දේශපාලන බියකින් බලපෑමට ලක් වී ඇත්තෙකි. කෙසේ වුව ද පෙන්වා දිය යුත්තක් නම්, ආරක්ෂාවාදය, සමාජවාදය, කොමියුනිස්ට්වාදය යනු හැදී වැඩෙන අවස්ථා තුනක වූ එකම පැලයක් බවයි.

නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම සමාජවාදයේ දී පැහැදිලිව දැකිය හැක්කේ එය සම්පූර්ණ කොල්ලකෑමක් බැවිනි. ආරක්ෂාවාදයේ දී කෙරෙන නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම සමහර පිරිසකගෙන් පමණක් හා සමහර කර්මාන්ත කොටසකින් පමණක් කරන කොල්ලකෑමට සීමා වී

තිබෙන්නකි.* එයින් කියැවෙන්නේ, මේ ක්‍රමවේදයන් තුනෙන් සමාජවාදය තමයි ඉතාම අපහැදිලි වූව. වඩාත්ම අනිශ්චිත.

ඉතින්, ඒ නිසා එය තමයි වඩාත්ම අවංක ලෙසින් වැඩි වර්ධනය වන අවස්ථාව.

*තරඟයට එරෙහිව රජයේ ආරක්ෂාවාදය ලැබීම විශේෂ වරප්‍රසාදයක් නම්, --මොනොපොලිය-- ප්‍රංශයේ එක් කල්ලියකට පමණක් ලබාදෙන්නේ නම්, ඔවුන් යකඩ කර්මාන්තකරුවන් යැයි උදාහරණයට කියමු, එවිට මේ ක්‍රියාව ඉතා පැහැදිලි ලෙසින් නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම පිළිබිඹු කරන නිසා එවිට එයට වැඩි කාලයක් පවතින්නට හැකියාවක් ලැබෙන්නේ නැත. ඉතින් මේ හේතුව නිසා, අපි දකින්නේ ආරක්ෂාවාදය ලැබෙන සියළු කර්මාන්ත එකට එකතු කර පොදු වැයමක් ලෙසින් ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරයයි. ඔවුන් එයාකාරයෙන් තමන්ව සංවිධානය කරගෙන ඇත්තේ සියළු ශ්‍රමිකයන් නියෝජනය වෙන බව පෙන්නුම් කරන්නටයි. සහජ වූ ලෙසකින් ඔවුන්ට දැනෙන්නේ එය සාමාන්‍යකරණය කරද්දී නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම සැඟ වී ඇතැයි කියාය.

අවංක වූවා හෝ නොවූවාට, පුද්ගලයාගේ අභිප්‍රාය මෙහි දී ප්‍රශ්න කෙරෙනුයේ නැත. මා දැනටමත් කියා ඇත්තේ, පරාර්ථකාමය යනු, එය බොරු පරාර්ථකාමය වුවද, එය නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමේ එක් පදනමක් බවයි.

ඉතින් මේ පැහැදිලි කිරීම අනුව, අපි මේ ජනප්‍රිය වූ අදහසේ, පොදු ජනතාවගේ හිතසුව සලසනු පිණිස නීතිමය කොල්ලකෑම අගය කිරීමේ --සම්භවය සහ ප්‍රවණතාවය-- විභාග කරමු.

නීතිය යනු බලයකි

නීතියෙන් සංවිධානය වෙන්නේ යුක්තිය නිසා, සමාජවාදීන් අසන්නේ ඇයි ශ්‍රමය, අධ්‍යාපනය, සහ ආගම සංවිධානය පිණිසත් නීතිය යොදා ගන්නේ නැත්තේ කියාය.

ඇයි මේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගනු පිණිස නීතිය යොදාගත නොයුත්තේ?

ඒ, යුක්තිය විනාශ මුඛයට යා නොදී නීතියට ඒවා සංවිධානය කළ නොහැකි නිසාය.

අපි මතකයේ තබාගත යුත්තේ නීතිය යනු බලයක් බවයි. ඉතින් එහි ප්‍රතිඵලයක් හැටියට, නීතියේ නිසි ක්‍රියාකාරීත්වය එහි නිසි ක්‍රියාකාරීත්වයට ඔබ්බෙන් යා නොහැකි බවයි.

නීතිය සහ බලය පුද්ගලයෙක්ව යුක්තියේ සීමාවන් ඇතුලත රඳවද්දී, ඔවුන් නියම කරන්නේ නොකළ යුතු වූ නිශේධනයන් පමණි. නීතිය එවිට ඉල්ලා සිටින්නේ අනුන්ට උවදුරු කරන්නට එපා කියා පමණි. නීතිය එවිට පුද්ගලයාගේ පෞරුෂයට, ඔහුගේ නිදහසට, ඔහුගේ දේපල වලට කිසිත් කඩාකප්පල් ක්‍රියාවක් ගෙනැවින් නැත. නීතිය ඒ සියල්ල ආරක්ෂා කර දී ඇත. නීතිය යුක්ති සහගත වෙද්දී, එය සියල්ලන්ව එක හා සමාන ලෙසින් සලකා ඔවුන්ගේ අයිතීන් සියල්ල ආරක්ෂා කරදෙයි.

නීතිය යනු ඍණාත්මක සංකල්පයකි

නීතිය සහ නීතිමය ආරක්ෂාව සපයන අවිහිංසාවාදී වූ කර්තව්‍යය ස්වයං ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙන්නකි. එහි ප්‍රයෝජනවත් බව පැහැදිලිය. එහි නීත්‍යානුකූල බව ප්‍රතික්ෂේප කළ නොහැකිය.

මගේ යහළුවෙක් වරක් කීවේ මේ නීතිය යනු ඍණාත්මක සංකල්පයකි යන්න කොතරම් සත්‍යයක් දැයි කියතොත්, නීතියේ අරමුණ යුක්තියට රජයන්නට ඉඩදීම යැයි කියද්දී, එය ඇඩි සේ නිරවද්‍ය වූ වාක්‍යයක් නොවන්නේ යැයි කියාය. අපි කිව යුත්තේ, නීතියේ අරමුණ නම් අයුක්තියට රජයන්නට ඉඩ නොදීම යැයි කියාය. සත්‍ය වශයෙන් ම, අයුක්තියයි, යුක්තියට වඩා, එහිම වූ පැවැත්මක් තිබෙන්නක් වන්නේ. යුක්තිය පවතින්නට හැකියාව ලැබෙන්නේ අයුක්තිය නොමැති කල පමණි.

එහෙත් නීතිය, එහි අත්‍යාවශ්‍ය වූ ඒජන්තවරයා වූ, බලය සමඟින්, මිනිස් ශ්‍රමයට රෙගුලාසි ගෙනෙද්දී, අධ්‍යාපන විෂයකට හෝ ක්‍රම වේදයකට රෙගුලාසි ගෙන එද්දී, ආගමික භක්තියකට හෝ අදහසකට රෙගුලාසි පනවද්දී --එවිට නීතිය තව දුරටත් ඍණාත්මක නොවන්නේය. එය ධනාත්මක ලෙසින් ජනතාවට බලපායි. එය ජනතා අභිප්‍රාය වෙනුවට රෙගුලාසිකරුවාගේ අභිප්‍රාය ස්ථාපිත කරවයි.

ස්ව උත්සාහයන් වෙනුවට රෙගුලාසිකරුවාගේ උත්සාහය ස්ථාපිත කරවයි. මෙය සිද්ධ වෙද්දී, ජනතාවට තව දුරටත් කතාබහට, සැසඳීමට, කල් ඇතිව සැලසුම් කිරීමට, උවමනාවක් ඇති නොවේ. නීතිය විසින් මේ සියල්ලම ඉෂ්ට කර දෙනු ලබයි. බුද්ධිය යනු ජනතාවට අවශ්‍ය නොවන වේදිකාවට අනවශ්‍ය වූ පසුබිම් සැරසිල්ලක් පමණක් වෙයි. ඔවුන් මිනිසුන් වීම නැවතේ. ඔවුනට පෞරුෂය අහිමි වී යයි. ඔවුන්ට නිදහස අහිමි වී යයි. ඔවුන්ට දේපල අහිමි වී යයි.

නිදහස උල්ලංඝනය නොකර ශ්‍රමයට ගෙනෙන රෙගුලාසියක් ගැන සිතන්න හැකිදැයි උත්සාහයක් ගෙන බලන්න. දේපල උල්ලංඝනය නොකර බලය පාවිච්චි කරමින් අයෙකුගේ

වස්තුවක් වෙනත් අයෙකුට දෙන්නට හැකියාව ඇත්දැයි සිතන්න. මේ පරස්පර විරෝධයන් ඔබට සමාධානය කළ නොහැකි නම්, එවිට ඔබ තීන්දු කළ යුත්තේ අයුක්තිය පැතිරෙන සේ සංවිධානය නොකර නීතියට ශ්‍රමය සහ කර්මාන්ත රෙගලාසි කළ නොහැකියි කියාය.

දේශපාලන ප්‍රවේශය

දේශපාලනඥයෙක් තනිවම තම කාර්යාලයේ හිඳගෙන සමාජය දිහා බලද්දී, එහි දැඩි සේ පැතිර ඇති අසමානතාවයන් දැක ඔහු පුදුමයට පත්වෙයි. අපේ සහෝදරයන්ට නොමැති බොහෝ දේවල් දැක ඔහු එය හෙළා දකියි. වස්තු හා සුඛෝපභෝගී භාණ්ඩ සමඟ සසඳන කල සමාජයේ දකින්නට ඇති විහීනතාවය සිතේ කණගාටුව තවත් වැඩි කරයි.

සමහර විට දේශපාලනඥයා තමාගෙන් විමසිය යුත්තේ, මෙවැනි තත්වයක් හටගෙන ඇත්තේ මන්ද කියායි. එය ආදී කාලේ කරපු කොල්ලකෑම සහ ආක්‍රමණ නිසා නොවේ ද කියාය. මෑත කාලේ කරන නීතිමය කොල්ලකෑම නිසා නොවේ ද කියාය. සමහර විට ඔහු මේ යෝජනාව සලකා බැලිය යුතුයි: සෑම පුද්ගලයෙක් ම යහපත සහ පරිපූර්ණත්වය බලාපොරොත්තු වෙන නිසා, ප්‍රගතියට වඩාත් ඇඩීම වූ උත්සාහය ගන්නට යුක්තිය නැමති කොන්දේසිය පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ ද?

මෙය ඒකීය පුද්ගල වගකීම සමඟ එකට යන්නා වූ, දෙවියන් [ස්වභාව ධර්මයා] විසින් මිනිසාට හොඳ හා නරක අතරින් කැමැත්තක් තෝරාගන්නට දී ඇති හැකියාව අනුව යන්නා වූ, ශුභඵලය සහ දඬුවම අනුව යන්නා වූවක් නොවේ ද?

එහෙත් දේශපාලනඥයෙක් කිසිම විටෙක මෙය ගැන නොසිතයි. ඔහුගේ මනස දුවන්නේ --නීත්‍යානුකූල සහ නීත්‍යානුකූල සේ පෙනෙන්නා වූ සංවිධානය පිණිසයි. සංකරණ පිණිසයි. විධිවිධාන සැකසීමටයි. දුෂ්ට බවට පිළියම් පිණිස ඔහු ගෙනෙන්නේ මුලින් ම දුෂ්ට බව ගෙනෙන ලද්දා වූ දැයමයි. එනම් නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමයි. අපි දැක්කා දැනටමත් යුක්තිය යනු සෘණාත්මක වූ සංකල්පයක් බව. ඉතින් එහෙම නම් කොල්ලකෑමේ මූල ධර්මය අඩංගු නොවෙන ධනාත්මක නීතිමය ක්‍රියා එකක් හෝ තියෙනවා ද?

නීතිය සහ පුණ්‍යාධාර

ඔබ කියනු ඇත: "මුදල් නැති මිනිස්සු ඉන්නවා," ඉතින් ඔබ එයට නීතිය ගෙනෙනවා. එහෙත් නීතිය යනු පියයුරක් කිරි වලින් පුරවන්නක් නොවේ. සමාජයෙන් බැහැරක ඉන්නා වූ අය විසින් ඒ කිරි තහර නීතියෙන් කියූ නිසා පුරවා එවන්නක් සිද්ධ නොවේ. එවැනි පුණ්‍යාධාරයකට නීතියක් ගෙනෙද්දී එක පංතියක එක පුරවැසියක්ගේ යහපත පිණිස අනික් පංතිවල අනික් පුරවැසියන්ගෙන් බලහත්කාරයෙන් උදුරා නොගත්තොත් මහජන භාණ්ඩාගාරයට කිසිවක් ඇතුල් වෙන්නේ නැත.

හැම පුරවැසියක්ම තමන් ඊට දාපු ප්‍රමාණය භාණ්ඩාගාරයෙන් ගත්තොත්, ඔව්, එවිට නීතිය විසින් කිසිවෙක් කොල්ල කා නැත්තේය. එහෙත් මේ ප්‍රතිපත්තිය මුදල් කිසිත් නැති මිනිසෙකුට කිසිත් යහපතක් ඉටු නොකරයි. එයින් ආදායම් සමානාත්මතාවයක් ඉෂ්ට නොවේ. නීතියට සමානාත්මතාවයේ අවියක් විය හැකියාව ඇත්තේ පිරිසක ගෙන් අරගෙන තවත් පිරිසකට බෙදා දීමෙන් පමණකි. එහෙත් නීතිය එය කරද්දී එය කොල්ලකෑමේ අවියක් වෙයි.

මෙය මතකයේ තබාගෙන, ආරක්ෂිත තීරු බදු, සහනාධාර, සහතික ලාබ, සහතික රැකියා, සුබසාධන සේවා සැලසුම්, මහජන අධ්‍යාපනය, ප්‍රගතිශීලී බදු, ණය හා මහජන පහසුකම් ගැන කල්පනා කර බලන්න. ඔබට සෑම විටෙකම ඒවායෙන් දැකිය හැක්කේ ඒවා පදනම් වී ඇත්තේ නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑම මත බවයි. එය සංවිධානය කරන ලද අයුක්තියකි.

නීතිය සහ අධ්‍යාපනය

ඔබ කියනු ඇත: "අධ්‍යාපනයක් නැති මිනිස්සු ඉන්නවා," ඉතින් ඔබ එයට නීතිය ගෙනෙනවා. නමුත් නීතිය යනු ඉගෙනීමේ එළිය ලෝකයට පෙන්වන පන්දමක් නොවන්නේය. සමාජයේ ඥානය ඇති අය සහ නැති අය දෙගොල්ලන්ම වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නකි නීතිය. සමහර පුරවැසියන්ට ඉගෙනුමක් ලබන්නට අවශ්‍ය වූවාම අනිත් පුරවැසියන්ට ඔවුන්ට උගන්වන හැකිය. මෙවැනි අධ්‍යාපන ක්‍රමයක දී නීතියට ඇත්තේ විකල්ප දෙකක් පමණි. එයට මේ ගණුදෙනුවට -ඉගැන්වීමට හා ඉගෙන ගැනීමට- නිදහසේ සහ බලය පාවිච්චියෙන් තොරව කෙරෙන්නට ඉඩ දිය හැකිය. නැතහොත් නීතියට පුළුවන් මිනිස් අධිෂ්ඨානයට බලපෑම් ඇති කරමින් සමහර පිරිසකගෙන් අරගෙන ආණ්ඩුව විසින් නනතුරු දුන් ගුරුවරුන්ට වේතන ගෙවා ඔවුන් ලවා කිසිත් ගෙවීමක් නොමැතිව තවත් කොටසකට ඉගෙන ගන්නට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. මේ දෙවැනි කටයුත්තේ දී නීතිය අතින් සිද්ධ වෙන්නේ නිදහස හා දේපළ කඩාකප්පල් කරමින් කරන නීත්‍යානුකූල කොල්ලකෑමයි.

නීතිය සහ සද්ගුණය

ඔබ කියනු ඇත: "මෙන්න ඉන්නවා සද්ගුණයක් නැති ආගමක් නැති මිනිස්සු," ඉතින් ඔබ එයට නීතිය ගෙනෙනවා. එහෙත් නීතිය යනු බලය පාවිච්චියයි. සද්ගුණය හා ආගම වෙනුවෙන් බලය පාවිච්චි වෙද්දී ඇතිවන ප්‍රචණ්ඩත්වය හා නිෂ්ඵලත්වය ගැන මම කියන්නට වත් යා යුතු ද?

කෙසේවුවද අපිට පෙනෙන්නේ සමාජවාදීන්ට, ඔවුන් කොතරම් සෑහීමකට පත් වී සිටියත්, එවැනි වැයම් වලින් සහ එවැනි සැලසුම් වලින් ඇති වූ මේ කුරිරු වූ නීත්‍යානුකූල කොල්ලයේ ඵල විපාකයන් දැකීම මහහරින්නට නොහැකි යැයි කියාය. ඒත් ඒ ගැන ඔවුන් කරන්නේ කුමක් ද? ඔවුන් නීත්‍යානුකූල කොල්ලය අතුන් වෙතින් සඟවන්නට --තමන් වෙතින් ද සඟවා තබන්නට-- දක්ෂ කූටෝපායන් හි යෙදෙති. ඊට ඔවුන් යොදාගන්නා චිත්තාකර්ෂණීය ආකාරයන් වන්නේ ඒවා සහෝදරත්වයේ නාමයෙන්, එක්සත් බවේ නාමයෙන්, සංවිධානාත්මක බවේ නාමයෙන්, එකිනෙකා හා සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ නාමයෙන් සිද්ධ වෙනවා කියා ගැනීමයි.

අපි නීතියෙන් කොතරම් අල්පයක් ඉල්ලා සිටින්නේ දැයි කිවහොත් --යුක්තිය පමණයි-- ඉතින් සමාජවාදීන් කියන්නේ අපි සහෝදරත්වය, එක්සත්බව, සංවිධානය, සමාජ සබඳතා සියල්ල ම ප්‍රතික්ෂේප කරනවා කියාය. එහි දී සමාජවාදීන් අපිව හංවඩු ගසන්නේ අපි ඒකීය පුද්ගලයන් යැයි කියන නාමයෙනි.

නමුත් අපි සමාජවාදීන්ට තරයේ ම කියා සිටින්නේ අපි ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ බලය පාවිච්චියෙන් කරන සංවිධානය බවයි. එහෙම නැතිව ස්වභාවික සංවිධානය නොවේ. බලහත්කාරයෙන් අපි වෙනුවෙන් කරන සංවිධාන ප්‍රතික්ෂේප කරද්දී අපි නිදහස් ඇසුරුකම් පැවැත්වීම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නැහැ. අපි ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ බලහත්කාරයෙන් පමුණුවන සහෝදරත්වයයි. නැතිව සත්‍ය සහෝදරත්වය නෙමෙයි. ඒකීය පුද්ගලයන්ගේ වගකීම් අහිමි කරන කෘත්‍රිම එක්සත්බවයි අපි ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ. ස්වභාව ධර්මයා විසින් ප්‍රදානය කර ඇති ස්වභාවික එක්සත් බව අපි ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නැහැ.

ව්‍යාකූල කරන ලද පද වහර

සමාජවාදය, එය බිහිවෙන්නා වූ එහි පුරාතන අදහස් සේ ම, ආණ්ඩුව සහ සමාජය අතර වෙනස ව්‍යාකූල කරයි.

මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ආණ්ඩුව විසින් කරන්නට යන කටයුත්තකට අපි විරෝධය පාන හැම අවස්ථාවක දී ම, සමාජවාදීන් නිශ්චය කරන්නේ අපි එම කටයුත්ත සිද්ධ වෙනවාට කිසිසේත්ම අකැමති යැයි කියාය.

අපි රජය විසින් අධ්‍යාපනය සපයනවාට විරුද්ධය. එවිට සමාජවාදීන් කියන්නේ අපි අධ්‍යාපනයට විරුද්ධ යැයි කියාය. අපි රජය විසින් ආගමට ඇඟිලි ගැසීමට විරුද්ධය. එවිට සමාජවාදීන් කියන්නේ අපිට ආගම ඕනෑ නැතැයි කියනවා කියාය. අපි රජය විසින් සමානාත්මතාවය ස්ථාපිත කරන්න හදන උත්සාහයට විරුද්ධය. එවිට සමාජවාදීන් කියන්නේ අපි සමානාත්මතාවට එරෙහි යැයි කියාය. ඉතින් මෙසේ දිගින් දිගට කියන හැකිය. එය හරියට රජය විසින් ධාන්‍ය වගා කරනවාට අපි අකමැති වෙද්දී අපි මිනිස්සුන්ට කන්න ලැබෙනවාට අකමැති වෙනවා යැයි සමාජවාදීන් කියන්නා සේ ය.

සමාජවාදී රචකයන්ගේ බලපෑම

ඊට අයත් නොවූවක් --වස්තුව, විද්‍යාව, ආගම, ධනාත්මක ලෙසින් දේපල යන්නට අයිති වන කොටස-- නිෂ්පාදනයට නීතියට හැකියාව ඇතැයි කියන මේ අභූත අදහස දේශපාලනඥයන් විශ්වාස කරන්නට පටන් ගත්තේ කෙසේද? මහජන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් අදහස් ලියන අපේ වර්තමාන රචකයන් නිසා ද?

වර්තමාන රචකයන් --සමාජවාදී නැඹුරුවේ අය විශේෂයෙන් ම-- ඔවුන්ගේ අනේක වූ න්‍යායයන් එකම ප්‍රස්තුතයක් මත පදනම් කර ගනිති: ඔවුන් මනුෂ්‍ය සංහතිය දෙකොටධාශයකට බෙදති. සාමාන්‍ය මහජනතාව --මෙහි දී රචකයා සාමාන්‍ය ජනතාවට අයිති නැත-- එක කොටධාශයකි. රචකයා පමණක් දෙවැනි නොහොත් වඩාත් ම වැදගත් වූ කොටධාශය වෙයි. සහතිකයෙන් ම, මිනිස් මොළයකට ආ වඩාත්ම උඩඟු හා වඩාත්ම අභූත සංකල්පනය මෙය විය යුතුය!

මහජන කටයුතු ගැන ලියන මෙම රචකයන් පටන් ගන්නේ මිනිසුන් වනාහී තමන් තුල වටහා ගැනීමේ ශක්තියක් නැති, ක්‍රියාවක් සඳහා අභිප්‍රායක් නැති මිනිසුන් සේ සලකාය. රචකයා අභ්‍යුපගමනය කරන්නේ ජනතාව හෝන්දු මාන්දු පදාර්ථයන් ලෙසිනි. අකර්මණ්‍ය අංශු, නිශ්චල පරමාණු, තම පැවැත්ම ගැන තැකීමක් නැති යම් වක්ෂලාතාදිය වැනි තමනට සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් ලෙසකින් සෑදී ඇතැයි කියාය. ඔවුන් අභ්‍යුපගමනය කරන්නේ මේ ජනතාව වෙනකෙකුගේ අභිමතය අනුව අනේක වූ ආකාරයන්ට සමමිතික බවින් අඩුව, කලාත්මක ලෙසින් අනා තනා පරිපූර්ණ කරන්නට හැකියාව ඇති වස්තූන් ලෙසටය.

ඉතින්, රාජ්‍ය පරිපාලන කටයුතු ගැන ලියන මේ රචකයන් අතර කිසිම කෙනෙක් පොඩ්ඩක් නැවතී, මෙසේ හැම අත විසිරී ඇති භෞතික වස්තු යැයි සලන පුරවැසියන්ව තමන් බලාපොරොත්තු වෙන සමාජයට සරිලන පිණිස අනා තනා හැඩගසා ඉදිරිපත් කරන්නට යන සංවිධකයා, නවෝත්පාදකයා, නීති සම්පාදකයා, නිර්මාතෘවරයා යනාදී නම් වලින් පෙනී සිටින තමන් ම නේද යැයි සිතන්නට කාලයක් මිඩංගු කරන්නේ නැත.

මේ සමාජවාදී රචකයන් ජනතාව දිහා බලන්නේ උයන්පල්ලා තම ගස් දිහා බලනා ආකාරයෙනි. තම ගස් පිරමීඩ, කුඩ, ඝනක, මල් පෝච්චි, අවාන් සහ අනෙකුත් හැඩයන් වලින් පෙනෙන්නට කපා කොටා හදන ලෙසින් සමාජවාදී රචකයා ද අණඟුණ නැති ආකාරයකින් මිනිස් සත්වයන්ව

කාණ්ඩ, ශ්‍රේණි, මධ්‍යස්ථාන, උප මධ්‍යස්ථාන, මී මැසි බෙන, ශ්‍රම හමුදා සහ වෙනත් කොටස් වලට බෙදයි. උයන්පල්ලාට කැත්තක්, පොරවක්, කියතක් අවශ්‍ය වෙනවා සේ සමාජවාදී රචකයා මිනිසුන් හැඩ ගසන්නට පාවිච්චියට ගන්නේ නීතියයි.

ඒ අරමුණ සාක්ෂාත් කරගන්නට ඔහු තීරු බදු නීති ගෙනෙයි. බදු නීති ගෙනෙයි. සහනාධාර නීති ගෙනෙයි. පාසැල් සඳහා නීති ගෙනෙයි.

සමාජවාදීන් දෙවියන්ගේ කාර්ය භාරය තමනට පවරා ගන්නට කැමැත්තේය

සමාජ සංකරණ සඳහා යොදාගත හැකි අමුද්‍රව්‍ය ලෙසින් සමාජවාදියා ජනතාව දිහා බලයි. යම් විදියකින් මේ තමන් හදන්නට යන සංකරණය ගැන විචිකිච්ඡාවක් හට ගන්නේ ද, අත්හදා බැලීමක් කරන්නට යම් කුඩා පිරිසක් ඔහු පර්යෙෂණය පිණිස පැත්තකින් තියයි. හැම සැලසුමක් ද අත්හදා බලන හැඳියාව ජනප්‍රිය වූවකි. එක සමාජවාදී නායකයෙක් ව්‍යවස්ථා සභාවෙන් ඉල්ලා සිටියේ තම සමාජ පර්යේෂණ අත්හදා බලන්නට කුඩා දිස්ත්‍රික්කයක් හා එහි වැසියන් සියල්ලන්වම ය.

නවෝත්පාදකයෙක් යම් මැෂින් එකක් හදන්නට පෙර එහි ආකෘතියක් හදා බලන ලෙසින්, රසඥයෙක් රසායන අත්හදා බලා ටිකක් නාස්ති කරන ලෙසින්, ගොවියෙක් ඉඩමක බීජ අත්හදා නාස්ති කරන ලෙසින් මොහු ද කරන්නේ අදහසක් අත්හදා බැලීමයි.

එහෙත් උයන්පල්ලා හා ඔහුගේ ගස් අතර, නවෝත්පාදකයා සහ ඔහුගේ මැෂිම අතර, රසඥයා සහ ඔහුගේ රසායන අතර, ගොවියා හා ඔහුගේ බීජ අතර යනාදියට වඩා මේ උත්සාහයේ බරපතල වෙනසක් ඇත! එහෙත් සිය අවංක සිතින් සමාජවාදියා හිතන්නේ ඔහු හා මිනිස් සංහතිය අතර ඇත්තේ ද ඉහත සඳහන් කරනා අය අතර ඇති වෙනස ම වේ යැයි කියාය!

19 වැනි සියවසේ රචකයන් සමාජය දිහා බලන්නේ රෙගුලාසි හදන අයගේ නිර්මාණශීලී බුද්ධියෙන් වූ කෘතිම නිර්මාණයක් දිහා බලනා හැටියටය. මේ අදහස -- සම්භව්‍ය අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලයකි-- අද අප රටේ සියලුම විද්වතුන් සහ සියලුම ප්‍රසිද්ධ රචකයන් විසින් දරන මතයක් වී තිබේ. ඉතින් මේ විද්වතුන්ට සහ මේ රචකයන්ට අනුව ජනතාව හා නීති සම්පාදකයන් අතර ඇති සබඳතාවය පෙනෙන්නේ මැටි ගොඩක් සහ කුඹල්කරුවා අතර ඇති සබඳතාවය හා සමානව ය.

ඔවුන් විසින් මිනිසෙකුගේ හදවතකින් පැන නැගෙන ක්‍රියාවක මූල ධර්මයක් දුටු කළ වුව ද, සහ --මිනිසෙකුගේ මොළයක ඇති සියුම් නුවණක මූල ධර්මයක් දැක්ක ද,-- ඒවා දෙවියන් ගෙන් [ලෝක ස්වභාවයෙන්] ලැබී ඇති මරාත්තික වූ තෑගි ලෙසින් දකිති. මේ තෑගි දෙක නිසා, පුද්ගලයා තමාව පරිහානිය කරා ගෙන යනු ඇතැයි ඔවුන් විශ්වාස කරති. තම සිතැඟි පසුපස හඹා යන්නට නිදහසක් නීති සම්පාදකයන් විසින් දුන්නොත් එවිට ආගම වෙනුවට අදේවවාදයට යනු ඇතැයි සිතති. ඥානය වෙනුවට නූගත්කම තෝරාගනු ඇතැයි සිතති. නිෂ්පාදනය සහ හුවමාරුව වෙනුවට දරිද්‍රතාවය තෝරාගනු ඇතැයි සිතති.

සමාජවාදීන් මනුෂ්‍ය සංහතිය පිළිකුල් කරන්නෝය

මේ සමහර රචකයන්ට අනුව, සමහර අය --ආණ්ඩුකාරයන් හා ව්‍යවස්ථාදායකයන්-- වෙත දෙවියන් විසින් ඔවුන් ඉහත සඳහන් කරන සාමාන්‍ය මිනිසාගේ සිතැඟියාවන් වලට සම්පූර්ණයෙන් ම පටහැනි වූ සිතැඟියාවන් පිරිනමා ඇත. එනම් තම ඕනෑ එපාකම් වලට නොව පොදු ජනතාවගේ හිතසුව පිණිස කටයුතු කිරීමේ සිතැඟියාවන් පිරිනමා ඇත! මිනිස් සංහතිය දුෂ්ට බව කරා යද්දී ව්‍යවස්ථාදායකයන් යහපත සොයා යති.

මනුෂ්‍ය සංහතිය මෝහන්ධකාරය වෙත යද්දී ව්‍යවස්ථාදායකයන් ගමන් කරන්නේ ආලෝකනය වෙතටයි. මිනිස් සංහතිය දුසිරිත වෙතට ඇදී යද්දී ව්‍යවස්ථාදායකයන් ඇදී යන්නේ සද්ගුණය වෙතටයි. ඉතින් මේ තත්වය සත්‍ය තත්වය යැයි ඔවුන් තීරණය කර ඇති නිසා ඔවුන් ඉල්ලා සිටිනුයේ තම සිතැඟියාවන් මිනිස් සංහතියේ සිතැඟියාවන් බවට හරවන්නට බලය පාවිච්චියට නීතිමය අවසර දෙන්න කියාය.

දර්ශනය, දේශපාලනය, ඉතිහාසය යනාදී ඕනෑම පොතක් හැර බලන්න. මේ අදහස එහි පතුලේ කිඳා බැස ඇති බව අපේ රටේ පොත් වලින් ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත. සම්භව්‍ය අධ්‍යයනයේ දරුවා අද සමාජවාදයේ මවෙක් වී සිටියි. ඒ සියල්ලෙන් ම ඔබට පෙනී යනු ඇත්තේ මිනිස් සංහතිය යනු නිශ්ක්‍රීය වූ අංගු බවයි. රටේ බලය සතු වූවත් වෙතින් ජීවය, සංවිධානය, සද්ගුණය සහ සමෘද්ධිය ලබාගන්නා වූවන් සේ සැලකෙන බවයි. ඊටත් වඩා දරුණු සඳහනක් ද ඒවායේ දකින්නට ලැබේ. එනම්, මිනිස් සංහතිය පරිහානිය කරා ගමන් ගන්නා සිතැඟියාවෙන් යුතු බවයි. ඔවුන් ඒ පහළට වැටීමෙන් නැවතෙන එකම වෑයම මේ ව්‍යවස්ථාදායකයන්ගේ අදිසි හස්තයෙන් කෙරෙන්නා වූ කටයුතු නිසා බවයි. පාරම්පරික සම්භවය චින්තනය හැම තැනක දී ම කියන්නේ අකර්මණ්‍ය සමාජයක සැඟවුනු බලය නම් නීතිය සහ ව්‍යවස්ථාදායකයන් (නැතහොත් තවත් නමකින් හෝ පද වහරකින් නමක් නැති පුද්ගලයෙකුගේ තර්ක කළ නොහැකි වැදගත්කමක් ගැන හා බලයක් ගැන කියැවෙනු ඇත) විසින් හසුරවමින්, පාලනය කරමින්, යහපත සලසමින් මිනිස් සංහතිය වැඩි දියුණු කරනවාය කියාය.

අනිවාර්ය ශ්‍රම වෙහෙසීම උදෙසා

දහසය වැනි ලුවී රජුගේ ගුරුවරයා වූ බොසුට් කියූවක් මෙසේය: "ඊජිප්තු වැසියන්ගේ මනස් තුළ වඩාත් තදින් රඳවන (කවුරු විසින් ද?) ලද්දක් නම් දේශප්‍රේමීත්වයයි... ඒ රටේ කිසිවෙකුට රටට ප්‍රයෝජනවත් නොවන ලෙසින් නිකමෙක් සේ ඉන්නට ඉඩක් නොලැබුණි. නීතියෙන් හැම පුද්ගලයෙක්ටම කාර්ය භාරයක් පැවරිණ. එය තාත්තාගෙන් පුතාට ලැබිණ. කිසිම අයෙකුට වෘත්තීන් දෙකක් කරන්නට අවසර නොලැබුණි. අයෙකුට වෘත්තිය වෙනස් කිරීමට ද අවසර නොලැබුණි... එහෙත් සැවොම විසින් අනුගමනය කළ යුතු වූ එක් කටයුත්තක් විය: ඒ නීති සහ ප්‍රඥාව අධ්‍යයනයයි. ආගම ගැන නොදන්නාකමෙන් හෝ රටේ දේශපාලන රෙගුලාසි ගැන නොදන්නාකමෙන් පසුවන්නට කිසිම අයෙකුට කිසිම තත්වයක් යටතේ අවසරයක් ලැබුනේ නැත. තවත් කියතොත්, හැම රස්සාවක් ම යම් දිස්ත්‍රික්කයකට නියමිත (කවුරු විසින් ද?) කරන ලද්දකි... යහපත් නීති අතරින් ප්‍රධාන වූවක් නම් සැම පුද්ගලයෙක් ම පුහුණුවක් (කවුරු විසින් ද?) ලබා තිබුනේ නියෝග පිළිපදින්නට ය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් හැටියට ඊජිප්තුව අපූරු නවෝත්පාදන වලින් පිරී තිබුණි. ජීවිතය පහසු කරවන සහ සාමකාමී කරවන කිසිවක් නොසලකා හැර තිබුණේ නැත." [වරහන් තුළ ඇත්තේ බැස්ටියාට් ලියන ලද සටහන්]

ඉතින් බොසුට් කියන පරිදි මිනිසුන් තමන් වෙනුවෙන් කියා කිසිත් ලබා නොගනිති. දේශප්‍රේමය, සමෘද්ධිය, නවෝත්පාදන, සත්ව කර්මාන්තය, විද්‍යාව යනාදී සියල්ලම නීතිය මඟින් පාලකයන් විසින් ජනතාවට ලබාදෙන ඒවා වෙති. ජනතාව විසින් කළ යුතු එකම දේ නායකත්වයට කඳ නවා ආචාර කිරීම පමණකි.

පිතෘක ආණ්ඩුවක් උදෙසා

බොසුට් විසින් මේ රාජ්‍ය පාලනය සියලු ප්‍රගතියන්හි මූලය යැයි කියන අදහස ඉදිරියට ගෙන යමින් පාලකයන් විසින් මල්ලව පොර හා සංගීතය තහනම් කිරීමට එරෙහිව එල්ල වූ චෝදනාව ගැන මෙසේ කියයි: "එහෙම කළා යැයි කියන්නේ කොහොම ද? මේ කලාවන් සොයා ගැනුනේ ට්‍රිස්මෙගිටස් (ඊජිප්තු දෙවියන් ඔරිසිස්ගේ ගුරු උපදේශකයා) විසින්."

පර්සියානුවන් අතර ද සියල්ලම ඉහළ අයගෙන් පහළ අයට ලැබුණාය යන්න බොසුට් විසින් පහදයි: "කුමාරයාගේ පළමු වගකීමක් වූයේ කෘෂිකර්මය දිරිමත් කිරීමයි... හමුදාවන් රෙගුලාසි කරන්නට කාර්යාල තිබුනා සේ ම, ගොවිපොළ කටයුතු නියාමනය කරන්නට ද කාර්යාල තිබුන... පර්සියානු ජනතාව තුළ සිය රාජ්‍ය අධිකාරිය ගැන වූයේ නිම්හිම් නොමැති ගෞරවයක්."

ඉතින් බොසුට් කියන පරිදි, ග්‍රීක ජනතාව, අති මහත් ප්‍රාඥයන් වූව ද පුද්ගලික වගකීමක් ගැන හැඟීමකින් තොරයුතු වූහ. බල්ලන් අශ්වයන් සේ ඔවුනට තමන් වෙනුවෙන් ඉතා සරල ක්‍රීඩාවක් හෝ උත්පාදනය කරගත නොහැකි විය. "ස්වභාවයෙන් ම බුද්ධිමත් හා නිර්භීත වූ, ග්‍රීකයන්, ඊජිප්තුවෙන් ආ රජවරුන් සහ පදිංචිකරුවන් විසින් ඉතා ඈතක දී ශිෂ්ඨාචාර කරන ලද්දවුන් ය. මේ ඊජිප්තු පාලකයන් වෙතින් ග්‍රීක ජනතාව ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් ගැන උගත්හ. දිවීමේ තරඟ, අශ්ව සහ අශ්ව කරත්ත තරඟ ... ඒත් ඊජිප්තු අය ග්‍රීකයන්ට ඉගැන්වූ වඩාත්ම අනගි දැය නම් හීලෑ බවයි. පොදු ජනතාවගේ හිතසුව පිණිස කරන නීති සම්පාදනයෙන් තමන් ආණ්ඩු වන්නට ඉඩ දීමයි."

අකර්මණ්‍ය මිනිස් සංහතිය පිළිබඳ සංකල්පය

මේ සම්භාව්‍ය න්‍යායාත් (අභිනව ගුරුවරුන්, රචකයන්, නීති සම්පාදකයන්, අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයන්, සහ දාර්ශනිකයන් විසින් ගෙනෙන ලද) සියල්ල කියා පෑවේ ජනතාවට සියල්ල ලැබුනේ තමන්ට පිටතින් වූ මූලාශ්‍රයකින් කියාය. තවත් උදාහරණයක් දක්වන්නේ නම්, ෆෙනලන් (බර්ගන්ඩියේ ඩියුක්වරයාට උපදේශකයක් වූ, කතුවරයෙක් හා බිෂොප්වරයෙක්) සලකා බලන්න.

ඔහු දහසය වැන ලුවී රජුගේ බලය අත්දැකී අයෙක් වූයේය. එයත්, සම්භාව්‍ය අධ්‍යනයෙන් පෝෂිත වූ අධ්‍යාපනයත් සමඟින් ෆෙනලන් සැලකුවේ මිනිස් සංහතිය අකර්මණ්‍ය කියාය. සමෘද්ධියත් සහ අභාග්‍යයත් --සද්ගුණය හා දුසිරිත-- යනු ව්‍යවස්ථාදායකයන් හා නීතිය විසින් ඔවුන්ට බාහිරව ගැනෙන තීරණ නිසා සිද්ධ වන්නා වූ ගුණාංගයන් කියාය. ඉතින් ඔහුගේ සැලෙන්ටම් නම් උතෝපියාවේ ඔහු විසින් සියලු මිනිසුන්ව ඔවුන්ගේ ආශයන්, බලාපොරොත්තු, ඉන්ද්‍රියයන්, වස්තු සියල්ලම පිටින් ව්‍යවස්ථාදායකයේ සම්පූර්ණ කැමැත්ත අනුව පරිහරණය වෙන්නට ඉඩ ලබා දී ඇත.

කුමක් සිද්ධ වූවත් පුද්ගලයෙක් තමන් වෙනුවෙන් තීරණයක් ගන්නේ නැත. ඔහු වෙනුවෙන් තීරණය කරන්නේ කුමාරයා විසිනි. රටක් සම්පූර්ණ කරන කිසිත් හැඩයක් නොමැති මහත් ජන සෙනගේ ස්ප්‍රීතුව ලෙසින් කුමාරයා හැඳින්වේ. සිතුවිලි, අනාගත දැක්ම, සියලු ප්‍රගතිය, සහ සංවිධාන මූල ධර්ම සියල්ල කුමාරයා සතු වූවකි. ඒ නිසා සියලු වගකීම ද ඔහු සතු වූවකි.

ෆෙනලන්ගේ ටෙලිමාකස් නැමති 10 වැනි පොත ඉහත කතාව ඔප්පු කරන්නකි. පාඨකයාව මා ඒ පොත වෙත යොමු කරවමි. ඒ ජන ප්‍රසාදයට ලක් වූ පොතෙන්, මේ හැරෙන්නට අතික් කරුණු ගැන ප්‍රසාදයක් මා තුළ තිබෙන්නා වූවකි. එයින් මම අහඹු ලෙසින් තෝරා ගන්නා ලද කොටසක් උපුටා දක්වමි.

සමාජවාදීන් විසින් විචාර බුද්ධිය හා පරිසිද්ධීන් නොතැකීම

සම්භව්‍ය ශාස්ත්‍රඥයන් තුල දැකිය හැකි අපූරු ඉක්මණින් යමක් පිළිගැනීමේ හැදියාව තුල, ෆෙනලන් ඊජිප්තු වැසියන් තුල පැතිර ඇති සතුට ගැන කියද්දී ඔහු ඔවුන්ගේ බුද්ධියට නොව රජවරුන්ගේ ප්‍රඥාවට ඒ සඳහා ස්තුති කරද්දී ඔහු නොසලකා හරින්නේ විචාර බුද්ධියේ සහ පරිසිද්ධීන් වල අධිකාරියයි.

"අපිට සෑම වෙරළකින්ම පෙනුනේ ධනවත් නගරයන්. ඉතා මතරම් ලෙසින් තැනුනු ගම්බද මාළිගා. නිකම් බිම් කෙටූ ඉඩම් නෙමෙයි, හැම වසරකම රත්තරන් අස්වැන්නක් ලබාදෙන ඉඩම්, මිටියාවත් පුරා සිටි සත්ව පට්ටි, මහ පොළව විසින් දායද කරන ලද ඵලදාවේ බරින් නැවී ගත් ශ්‍රමිකයන්, තමන්ගේ නලා වලින් සුමුදු නාද ගයනා එඬේරන්. "සතුටින්," මෙන්ටර් කියයි, "ඉන්නේ ප්‍රඥාවත් රජෙකු අතින් පාලනය වන මිනිසුන්." ..."

පසුව, මෙන්ටර් මගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ඊජිප්තුව පුරා පැතිර ඇති සතුට සහ සමෘද්ධිය තරඹන්නට කියාය. එහි නගර දෙදහස් දෙසීයයක් ගණන් කරනු හැකිය. ඔහු නගර වල තිබි හොඳ පොලිස් රෙගුලාසි අගය කළේය. ධනවතුන්ට එරෙහිව දුප්පතුන් වෙනුවෙන් යුක්තිය සැලසෙන ලෙස නීති හදා තිබිණ. දරුවන්ට ලබාදුන් සම්පූර්ණ අධ්‍යාපනයේ කීකරු බවට, ශ්‍රමය වෙහෙසීමට, මත්පැන් වලින් ඈත් වී සිටීමට, කලාවන්ට හා අකුරුකරණයට ලැදියාවකින් යුතු වීම යනාදිය ඉස්මතු වී ඉගැන්විණ. සියළුම ආගමික වතාවත් සිද්ධ කෙරුනේ එකම ආකාරයකට ය. පරාර්ථකාමය ඉහළින් ම අගය කෙරුණි. මිනිසාට පක්ෂපාතී වෙමින් දෙවියන්ට බිය වී සිටින්න යැයි හැම පියෙක් ම තම දරුවාට ඉගැන්වීය. ඔහු රට අගය කිරීම නැවතුවේ නැත. "සතුටින්," ඔහු කීය, "ඉන්නේ ප්‍රඥාවත් රජෙකු අතින් පාලනය වන මිනිසුන්."

සමාජවාදීන්ට ඕනෑ ජනතාව රෙජිමේන්තු කරවන්නටය

ක්‍රීට ගම්මානයක විනය ගැන ෆෙනලන් ලියන ලද කවිය මීටත් වඩා සිත් ගන්නා සුළුය. මෙන්ටර් ලවා මෙසේ කියවයි: "මේ දිවයිනේ ඔබට දැකිය හැකි සියලුම සුන්දර වූ දෑ ලැබුනේ මිනෝගේ නීති වලින්. දරුවන් වෙනුවෙන් ඔහු පිහිටුවන ලද නීති නිසා දරුවන්ට හැඩිදැඩි සහ ශක්තිමත් ශරීර ලැබුණි. මුල පටන් ම දරුවෙක්ගේ ජීවිතය අරපිරිමැස්මට සහ ශ්‍රමයට හුරු කරන ලදී. මන්ද අයෙක් අභ්‍යුපගමනය කරනවා ඉන්ද්‍රියයන් පිනවන දෑ සියල්ල ශරීරය හා මනස යන දෙකම දුර්වල කරන බව. ඒ නිසා සද්ගුණයෙන් පරිපූර්ණ වෙනවා හැරෙන්නට ඔවුන්ට වෙනත් කිසිම ඉන්ද්‍රියයන් පිනවන කාර්යයට අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ නැහැ. අනිත් ජනතාව අතර දඬුවම් නොලබා මඟ හැරෙන දුසිරිත් තුනක් සඳහා මෙහි දී දඬුවම් ලැබෙනවා. ගුණමකුකම, කුහකකම, සහ කෑදරකම ඒ තුනයි. විලාසිතා කිරීමෙන් සහ දුරාචාරයේ හැසිරීම ගැන ක්‍රීටයේ අයට දඬුවම් කරන්නට අවශ්‍යතාවයක් නැහැ මොකද ඒවා දකින්නට නැති නිසා. මිලෙන් අධික බඩු මුට්ටු නැහැ, මහේශාක්‍ය වූ වස්ත්‍ර නැහැ, රසවත් ආහාර උත්සව නැහැ, රත්තරන් ගාපු මාලිගා නහනම්."

ඉනින් මෙන්ටර් මෙසේ තම සිසුවා අනා තනා හදන්නේ --ඉතා හොඳ උදාර වූ චේතනාවකින් බවට කිසිදු සැකයක් නැත-- ඉතකාවේ ජනතාව නියාමනය කරන්නටය. මේ අදහස් වල ඇති ප්‍රඥාව ගැන සිසුවා තුල පැහැදීමක් ඇති කරන්නට ඔහු සැලෙන්ටම් ගැන උදාහරණ පෙන්වයි.

මෙවැනි දර්ශනයෙන් තමයි අපි අපේ මුල් දේශපාලන අදහස් ලබා ගත්තේ! අපි පුද්ගලයන්ට සැලකිය යුත්තේ කෘෂිකාර්මික ගුරුවරයෙක් ගොවියන්ට පොළව සකස් කර වගා කරන්නට කියා දෙනවා හා සමාන ලෙසකිනි.

සුප්‍රසිද්ධ නමක් සහ කුරිරු අදහසක්

දැන් අහන්න, ශ්‍රේෂ්ඨ මොන්ටෙස්කියු මේ විෂය ගැන කියූ අදහසක්: "වානිජ්‍යයේ ජවය පවත්වා ගන්නට නීතිය එයට පක්ෂපාතී විය යුතුයි. මේ නීති, වානිජ්‍යයෙන් බිහිවන දේපල සාමානුපාතිකව බෙදා දීමෙන් සෑම දුප්පත් පුරවැසියෙකුට ම අතික් අය වගේ ශ්‍රමය වෙහෙසන්නට ප්‍රමාණවත් තරමට ඉඩකඩ සලසයි. මේ නීති, සෑම ධනවත් පුරවැසියෙකුවම දුප්පත් තත්වයකට ගෙන එමින් ඔහුට ලාබයක් සොයන්නට තම ශ්‍රමය වෙහෙසන්නට සිද්ධ වෙන ලෙසින් ඉඩ සැකසී ඇත."

ඉනින් සියළු නීති සම්පාදනය වී ඇත්තේ සියළු වස්තු අහිමි කරන්නටය!

සත්‍ය සමානාත්මතාවය යනු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රජයේ ජීවය වුවත්, එය සම්පූර්ණ පරිපූර්ණ බවකින් සලසා ගැනීමට හැකියාව තිබෙන්නක් දැයි සොයා බැලුවොත් එය එතරම් රිසි වූවක් දැයි ගැටළුව පැන නඟී. ධනය ඇත්තවුන් හා නැති අය අතර පරතරය යම් තරමකට අඩු කරගැනීමට ගෙනෙන වැඩ සටහන් කමක් නැතැයි කිව්ව ද, එයින් පසුව සමානාත්මතාවයන් ඇති කිරීමට ධනවතුන්ට කරදර පමුණුවා දුප්පතුන්ට සහනය දීම විශේෂ නීති වලින් කළ යුත්තක් ද?

ඉනින් මෙහි දී ද අපි දකින්නේ වස්තු සමානාත්මතාවයෙන් තබන්නට ගන්නා උත්සාහය නීතියෙන් හා බලය පාවිච්චියෙන් සිද්ධ වෙන ආකාරයයි.

ග්‍රීසියේ ජනරජ වල ආකාරයන් දෙකක් විය. එකක් ස්පාර්ටාවයි. එහි යුද හමුදා පාලනයක් ඇත. අනෙක ඇතැන්ස් ය. එහි වානිජ්‍ය කේන්ද්‍ර කරගත් පාලනයක් ඇත. පළමුවැන්නෙහි

පුරවැසියන් නිකම් සිටීම අගය කළහ. දෙවැන්නෙහි පුරවැසියන් ශ්‍රමයට වෙහෙසීම අගය කළහ.

මේ නීති සම්පාදකයන්ගේ අපූර්ව බුද්ධිය විමසා බලන්න: සද්ගුණය පිළිබඳ තිබුණු සාම්ප්‍රදායික සිරිත් කළනා ඔවුන් ඒවා පහත් යැයි සැලකූහ. තමන්ගේ ප්‍රඥාව ලෝකයා අගය කරනු ඇතැයි ඔවුන් කල් තියාම දැන සිටියහ.

තම නගරය වූ ස්පාර්ටාවට ලයිකගරස් ස්ථාවරත්වය ගෙනාවේ යුක්තියේ නාමයෙන් කුඩා සොරකම් වලට ඉඩ දීමෙනි. වඩාත්ම අත්තවාදී වූ නිදහස සමඟ වඩාත්ම සම්පූර්ණ වූ බන්ධනය එකතු කරමිනි. සිතාගත නොහැකි තරම් විකෘති වූ විශ්වාසයන් සමඟ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මැදපිළිවෙතක් එකතු කරමිනි. කලා, වානිජ්‍ය, මුදල් හා ආරක්ෂාව යනාදී සියල්ලක් ම තම නගරයට අහිමි කරවන ආකාරයෙන් ඔහු පෙනී සිටියේය. භෞතික ශුභඵලයක බලාපොරොත්තු නොමැති වී ස්පාර්ටාවේ අභිලාෂයන් තුරන් වී ගියේය. ස්වභාවික දයාවට ඉඩකඩක් නොලැබුණි. මිනිසෙක් පුතෙක් නොවීය, සැමියෙක් නොවීය. පියෙක් නොවීය. පතිවත යන්න ආරක්ෂා කරගත යුත්තක් නොවීය. ස්පාර්ටාව එහි ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට හා කීර්තියට ලයිකගරස් විසින් ගෙන ගියේ මේ මාර්ගයේය.

ග්‍රීසියේ දකින්නට ලැබුණු මේ උද්ධච්ච හැඩියාව නූතන අපේ සමාජයේ පිරිහීම හා දූෂණය මැද නැවත ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

එක් අවංක වූ ව්‍යවස්ථාදායකයෙක්, අපේ ජනතාව අතර අවංකත්වය නැවත පිහිටුවා ඇත්තේ ස්පාර්ටාවේ ජනතාව අතර එඩිතර බව පිහිටුවන ලද ආකාරයෙනි.

උදාහරණයක් හැටියට විලියම් පෙන් මහතා සත්‍ය ලයිකගරස් කෙනෙකි. පෙන් මහතාගේ ඉලක්කය සාමය සේ තිබුණ ද, --ලයිකගරස්ගේ ඉලක්කය වූයේ යුද්ධයයි-- ඔවුන් එකිනෙකා හා සමාන වූහ. නිදහස් මිනිසුන්ට වඩා ඉහළ මට්ටමකින් සද්ගුණවත් බව ඇතැයි කියා, පුරවැසියන් විසින් තමන් වැරදි යැයි අල්ලාගෙන සිටි මතයන් අත්හැර, ආශාවන් දමනය කරගෙන, ඔවුන් දෙදෙනා විසින් තීරණය කරන ලද මාර්ගයක ඔවුන්ගේ ජනතා කොට්ඨාශය ගෙන යන්නට ඔවුන් දෙදෙනා සමත් වූහ.

ඔවුන්ගේ යහපත පිණිස ඔවුන්ගේ නීති සම්පාදකයන් විසින් අතා තනා හැඩගස්වන ලද ජනතාවක් ගැන පැරගුවේ රට අපිට තවත් ආදර්ශයක් ගෙනැවිත් දෙයි:

අණ දෙන්නට ඇති කැමැත්ත ජීවිතයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම සතුට යැයි අයෙක් සලකන්නේ නම්, එම පුද්ගලයා විසින් සමාජයට එරෙහිව අපරාධයක් කරන්නට පසුබට නොවෙනු ඇතැයි යන්න සත්‍යයකි. එහෙත් හැම අවස්ථාවක දී ම රටේ පුරවැසියන් සතුටු කරන අන්දමින් ආණ්ඩු කිරීම යතු උතුම් වූ පරමාදර්ශයකි.

මේ හා සමාන ආණ්ඩු පිහිටුවා ගන්නට රිසි වූවන්ට කළ යුතු වූ පිළිවෙතක් මෙසේ නිර්දේශ කර ඇත: දේපල පොදුවේ පාවිච්චියට හැකිවන පරිදි ප්ලෙටෝ ගේ ජනරජයේ කියා ඇති විදියට පිළිවෙතක් හදා ගැනීම; ප්ලේටෝ කියා ඇති විදියට ජනතාව ලවා දෙවියන්ට ගරු කිරීම; සම්ප්‍රදායන් ආරක්ෂා කරගැනීම උදෙසා විදේශිකයන්ට පුරවැසියන් අතර ගැවසීමට ඉඩක් නොතැබීම; වානිජ්‍ය කටයුතු පුරවැසියන් අතින් නොව ආණ්ඩුව විසින් කරගෙන යෑම. සුඛෝපභෝගී භාණ්ඩ වෙනුවට නීති සම්පාදකයන් විසින් කලා කටයුතු වලට ඉඩකඩ සැපයිය යුතුය. ඒවා ආශාවන් නොව උවමනාවන් තෘප්තිමත් කරනු නැත.

බියකරු අදහසක්

අසහ්‍ය වූ සම්මෝහනයට අසුවෙන අය කියනු ඇත: "මොන්ටෙස්කියු මෙය කිව්වා! ඉතින් ඒ නිසා එය මහේශාක්‍යයි! එය අති උදාරයි!" ඒත් මට, මට තියෙනවා මගේ මතය කියන්නට තරම් එඩිතරකමක්. මම අහනවා: මොකක් කිව්වා! ඔබට ලැජ්ජාවක් නැද්ද එය සුදුසු යැයි කියන්නට? එය බියකරුයි! එය තුච්ඡයි! ඉහත අහඹු ලෙසකින් උපුටා දැක් වූ මොන්ටෙස්කියු ලියූ ඡේදයන් තුලින් පෙනෙන්නේ ඔහු පුද්ගලයන්, නිදහස, දේපල --මුළු මිනිස් සංහතියම-- ව්‍යවස්ථාදායකයන්ට තම ප්‍රඥාව විමසා බලන වැයමක යෙදෙනු සඳහා පිරිනමන ලද භෞතික අමුද්‍රව්‍ය සමූහයක් පමණක් කියාය.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ නායකයා

මේ විෂය ගැන රූසෝ කියා ඇත්තේ මොනවා දැයි විමසා බලමු. මහජන කටයුතු ගැන ලියා ඇති ඔහු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැන වැඩියෙන් ම තතු දන්නා පුද්ගලයා ද වන්නේය. සමාජ ව්‍යුහය ජනතාවගේ අභිමතය මත පදනම් කළ ද, ඔහු අනෙක් සියල්ලන්ට ම වඩා, නීති සම්පාදකයන් ඉදිරියේ මිනිස් සංහතියේ අකර්මණ්‍යත්වය බව සම්පූර්ණයෙන්ම පිළිගෙන ඇත්තේය: "ශ්‍රේෂ්ඨ කුමාරයෙක් යන්න දුලභ වූ සත්‍යයක් නම්, එහෙනම් ඉතින් ශ්‍රේෂ්ඨ ව්‍යවස්ථාදායකයෙක් යන්න ඊටත් වඩා දුලභ වූවෙක් නොවන්නේ ද? කුමාරයෙක්ට අනුගමනය කරන්නට සිද්ධ වෙන්නේ නීති සම්පාදකයන් විසින් සැලසුම් කරන ලද ආදර්ශයක් පමණි. මැෂිම නිර්මාණය කරනා කාර්මිකයා වනාහී ව්‍යවස්ථාදායකයාය; කුමාරයා යනු එය ක්‍රියාවට නංවන ශ්‍රමිකයා පමණි.

“ඉතින් මේ සියල්ලේ දී ජනතාව රඟන්නේ කුමන චරිතයක් ද? ඔවුන් ක්‍රියාවට නංවා ඇති මැෂිම පමණකි. ඇත්ත වශයෙන්ම, ඔවුන් මැෂිම හදන්නට යොදා ගත් අමුද්‍රව්‍ය පමණක් වෙන්නේ නොවේ ද?”

මේ විදියට සලකද්දී ව්‍යවස්ථාදායකයා සහ කුමාරයා අතර ඇති සබඳතාවය හා සමාන වූවක් කෘෂිකාර්මික විශේෂඥයා සහ ගොවියා අතර ඇත. එසේම කුමාරයා සහ ඔහුගේ පුරවැසියන් අතර ඇත්තේ ගොවියා සහ ඔහුගේ ගොවිබිම අතර ඇති සම්බන්ධය වැන්නකි. ඉතින් මේ රචකයා තමාව මිනිස් සංහතියට ඉතා ඉහළ උසස් වූ ස්ථානයකට ගෙන ගොස් එහි තබා ඇත. රූසෝ ව්‍යවස්ථාදායකයන්ට ද ඉහළින් ඉන්නෙකි. ඔහු ඔවුනට උදාරම් වදනින් මෙවැනි නීති සම්පාදනය උගන්වයි: “ඔබ ආණ්ඩුවට ස්ථාවර බවක් ගෙනෙනවා ද? එහෙම නම් අන්තවාදයන් හැකිතරම්න් අඩුකරන්න උත්සාහ කරන්න. ධනවත් අයව හෝ හිඟන්නන්ව ඉවසා සිටින්න එපා.”

“පස නිසරු හෝ මුඩු නම්, රට එහි වැසියන්ට කුඩා නම්, එහෙම නම් කලාවට සහ කර්මාන්තයට යොමුවෙන්න. ඔබට අවශ්‍ය ආහාර සඳහා මෙසේ නිෂ්පාදනයේ සහ වෙළඳාමේ යෙදෙන්න... සරු පසක් ඇත්නම් --වැසියන් මදි නම්-- ඔබේ සම්පූර්ණ අවධානය කෘෂිකර්මයට යොමු කරන්න. මන්ද මෙය ජනගහණය වර්ධනය කරන්නකි. ඒ නිසා කලාවන් අතුරුදහන් වී යයි. කලාවන් ඉටු කරන්නේ රටක ජනගහණයක් අඩු කිරීම පමණයි.”

“ඔබට පහසුවෙන් ළඟා විය හැකි වෙරළබඩ පෙදෙස් වැඩි නම්, එහෙම නම් මුහුද වෙළඳ නැව් වලින් පුරවන්න. ඔබට දීප්තිමත් එහෙත් කෙටි වූ පැවැත්මක් තිබෙනු ඇත. ඔබේ මුහුද වදින්නේ උස කඳු වල නම් ජනතාවට මිලේච්ඡයන් වී මාළු කන්නට අවසර දෙන්න. ඔවුන් නිහඬව ජීවත් වනු ඇත. -- එය වඩා හොඳ වනු ඇත-- සහතිකයෙන් ම ඔවුන් වඩා සතුටින් ජීවත්වෙනු ඇත.”

“කෙටියෙන් කිව්වොත්, සියල්ලන්ටම බලපාන ආප්තෝපදේශයන්ට අමතරව, සෑම ජනතාවකටම තමන්ට විශේෂ වූ ඒ ඒ අවස්ථාවන් [පරිවේෂණයන්] ඇත. මේ කාරණාව පමණක් ඒ ඒ අවස්ථාවන්ට සරිලන පරිදි නීති සම්පාදනය කරන්නට හේතු වෙයි.”

“මේ හේතුව තමයි යුදෙව්වන් මුලින් --මෑතක දී අරාබි වැසියන්-- තම ප්‍රධාන අරමුණ ලෙසින් ආගම තබාගත්තෙ. ඇතීනියානුවන්ගේ අරමුණ වූයේ සාහිත්‍යයි. කාතේජ් සහ ටයරේ හි වානිජ්‍යයි. රෝඩ්ස් හි නාවුක කටයුතුයි. ස්පාර්ටාවේ යුද්ධයයි. රෝමයේ සද්ගුණයයි. නීතියේ ජවය නම් කෘතියේ රචකයා විසින් පෙන්වා දී ඇත්තේ නීති සම්පාදකයන් විසින් මේවායෙන් මොන කටයුතු වලට තම අවධානය යොමු කරන්නේ ද තීරණය කරන කලාවයි... ඒත් නීති සම්පාදකයෙකුට අරමුණ නිසි සේ වටහා ගැනීමට බැරිව වැරුද්දක් සිද්ධ වුවහොත්, මෙසේ ස්වභාවයෙන් පවතිනවා යැයි පෙන්වන විදියට වෙනස් වූ සිද්ධාන්තයක් අනුගමනය කළහොත් කුමක් වේද? එවැනි විශේෂ වූ සිද්ධාන්තයක් සමහර අවස්ථාවක දී තෝරා ගන්නේ වහල්ක්‍රමය, සමහර අවස්ථාවක දී නිදහස, සමහර අවස්ථාවක දී ධනය, සමහර අවස්ථාවක දී ජනගහණය, සමහර අවස්ථාවක දී සාමය, සමහර අවස්ථාවක දී ආක්‍රමණය වුවහොත්? අරමුණ කුමක් දැයි සොයාගැනීමේ දී ඇතිවන ව්‍යාකූලතාවය නිසා ක්‍රමයෙන් නීතිය දුර්වල වී ව්‍යවස්ථාව අඩපණ කරනු ඇත. අරමුණ වෙනස් කරන තෙක් හෝ ඉවත් කර දමන තෙක් හෝ පරාජය කළ නොහැකි ස්වභාව ධර්මය නැවත රජයන තෙක් නොනැවතී කෙරෙන විප්ලවයන්ට රටට මුහුණ දෙන්නට සිද්ධ වෙයි.”

ඉතින් ස්වභාව ධර්මය යනු පරාජය කළ නොහැකි ලෙසකින් රට අල්ලා ගන්නට සමත් වෙන්නේ නම්, ව්‍යවස්ථාදායකයාගේ අවශ්‍යතාවයක් නැතැයි කියා ඇයි රූසෝ ඒක මුලින් ම කියන්නේ නැත්තේ? මිනිසුන් සරු පස දැක්කාම සිය සිහිබුද්ධියට අවනත වී වගාබිම් පටන් ගන්නට ස්වභාවයෙන් ම පෙළඹෙයි කියා ඇයි ඔහු දකින්නේ නැත්තේ? පහසුවෙන් පිවිසිය හැකි වෙරළබඩ පෙදෙස් වැඩියෙන් ඇත්තම් ඔවුන් වානිජ්‍යයේ නිරත වෙනු ඇතැයි දකින්නේ නැත්තේ? පහසුවෙන් වැරදීම් සිද්ධ වෙනු ඇතැයි කියන රූසෝ, සොලොන් හෝ ලයිකගරස් වැන්නෙක් නැතිව ඇයි මිනිසුන්ට ඒ තීරණ තනිවම ගන්නට නොහැකි යැයි සිතන්නේ?

සමාජවාදීන්ට අවශ්‍ය බලහත්කාරයෙන් අනුකූලතාවය පැනිරවීමටයි

එය එසේ තිබිය දී, රූසෝ විසින් නිර්මාණකරුවන්ට, සංවිධායකයන්ට, අධ්‍යක්ෂකවරුන්ට, ව්‍යවස්ථාදායකයන්ට සහ නියාමකයන්ට බලවත් වගකීමක් පවරයි. ඒ නිසා ඔහු ඔවුන්ට අනුශාසනා කරද්දී වඩා පැහැදිලිව ලියයි:

“දේශපාලන නිර්මාණයක් ජනතාව වෙනුවෙන් බිහිකරන්නට ඉදිරිපත් වෙන්නා, තමන් විසින් තමාට එය කළ හැකි යැයි විශ්වාස කළ යුතුය. එක විදියකින් කියද්දී එය මනුෂ්‍ය ස්වභාවය වෙනසකට භාජනය කරන උත්සාහයකි; සෑම ඒකීය පුද්ගලයෙක්ම කටයුතු කරන ආකාරය වෙනස් කිරීම; --ඔහු ඒකකයක් හැටියට ගත්තාම හුදකලා වූ පරිපූර්ණ වූ සම්පූර්ණයකි-- ඔහුව වඩා විශාල සම්පූර්ණයක එක කොටසක් පමණක් බවට හැරවීම, එයින් පමණක් එතැන් පටන් ඔහුට තම පැවැත්ම හා ජීවිතය ලැබෙන පරිදි සැකසීම. ඉතින් මේ දේශපාලන නිර්මාණයක් ජනතාව වෙනුවෙන් නිර්මාණය කරද්දී එයට ඉදිරිපත් වෙන්නා මිනිසාගේ හැදියාව වෙනස් කිරීමට තමනට හැකි යැයි විශ්වාස කළ යුතුයි. එය ශක්තිමත් කරන හැකි යැයි විශ්වාස කළ යුතුයි. ස්වභාව ධර්මයෙන් ලැබෙන භෞතික සහ ස්වාධීන පැවැත්ම වෙනුවට කොටසක් පමණක් වූ සදාචාර පැවැත්මක් ආදේශ කරන්නට සූදානමින් සිටිය යුතුය. කෙටියෙන් කිවහොත්, දේශපාලන මිනිසා නිර්මාණය කරන්නට යන්නා මිනිසා තුල වූ ඔහුගේ බලය ඉවත් කර ඔහුට ස්වභාවයෙන් ම නුහුරු වූ වෙනත් දේවල් ප්‍රදානයට හැකිවිය යුතුය.”

අහෝ මිනිස් ස්වභාවය! රූසෝගේ අනුගාමිකයන්ට බාර දුන්නොත් මිනිසාගේ උදාරත්වයට කුමක් වේද?

මිනිස් සංහතිය අනා තනා හැඩගස්වන්නට ව්‍යවස්ථාදායකයා කැමැත්තේය

ව්‍යවස්ථාදායකයන් විසින් මිනිස් සංහතිය අනා තනා හැඩගස්වන විෂය ගැන රෙනාල් කියා ඇත්තේ මොනවාදැයි විමසා බලමු:

“ව්‍යවස්ථාදායකයෙක් පළමුව පරිසරය, වායුව සහ පස ගැන, සිතා බැලිය යුතුය. ඔහු ඉදිරියේ ඇති සම්පත් ඔහුගේ යුතුකම් මොනවාදැයි තීරණය කරයි. ඔහු පළමුවෙන්ම තමා ඉන්නා ස්ථානය ගැන විමසිය යුතුය. සාමුද්‍රීය වෙරළබඩ ජීවත්වෙන ජනගහණයක් සඳහා යාත්‍රණ නීති සම්පාදනය කළ යුතුය. රට ඇතුළත පදිංචිකරුවන් සඳහා පස් වල ස්වභාවය සහ සරු බව සැලකිල්ලට ගෙන නීති සම්පාදනය කළ යුතුය ...”

“ව්‍යවස්ථාදායකයෙක් ප්‍රාඥයෙක් දැයි පෙන්වන්නේ ඔහු ගෙනෙන දේපල බෙදා හැරීමේ ක්‍රමවේදය අනුවයි. සාමාන්‍ය රීතියක් හැටියට, ඕනෑම රටක නව උපනිවේෂයක් පිහිටුවද්දී, හැම පුරුෂයෙකුටම තම පවුලට කන්නට දෙන්න ප්‍රමාණවත් පරිදි ඉඩම් ප්‍රමාණයක් ලබා දිය යුතුය ...”

“වගා නොකළ බිමක ඔබ දරුවන් ඇති දැඩි කරන විට, ඔබට වෙනත් කිසිවක් නොව අවශ්‍ය වන්නේ සත්‍යයේ බීජ සමඟ විචාර බුද්ධියේ වර්ධනයයි ... ඒත් ඔබ අතීතයක් ඇති මිනිසුන් අලුත් භූමියක නැවත පදිංචි කරද්දී, එවිට ව්‍යවස්ථාදායකයා සතු කුසලතාවය තම හිංසාකාරී වූ මතයන් හෝ චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර වලට ඉඩ නොදෙන, ඒවා හැකි තරමින් මුලිනුපුටා දමන සහ නිවැරදි කරන නීති පනත්ය. මේ හිංසාකාරී වූ අදහස් හා හැසිරීම් වලට ඉඩක් නොදෙන්නට ඔබ සමත් වුවහොත්, එවිට දෙවැනි පරම්පරාව වෙද්දී දරුවන්ට දෙන මහජන අධ්‍යාපනයකින් ඔබට ඒ අඩුපාඩු මකා දමන්නට හැකිය. තරුණ අයට උගන්වන්නට හැකි ප්‍රඥාවන්ත මිනිසුන් කැටුව නොයන්නේ නම් කුමාරයෙක් හෝ ව්‍යවස්ථාදායකයෙක් කිසිම අවස්ථාවක උපනිවේෂයක් පිහිටුවන්නට යා නොයුතුය ...”

“නව උපනිවේෂයක සුපරීක්ෂාකාරී නීති සම්පාදකයෙකුට තම ජනතාවගේ චාරිත්‍ර හැදියාවන් යහපතට වෙනස් කරන්නට ඇති තරම් අවස්ථා විවෘත ව ඇත. ඔහුට සද්ගුණය හා ප්‍රඥාව ඇත්තම්, භූමිය හා ජනතාව ඇත්තම්, සමාජයක් හදන්න සැලැස්මක් ඔහුගේ සිතට ගලා එනු ඇත. රචකයෙකුට ඒ සැලැස්ම රළු ආකාරයෙන් පමණි කලින් සූදානම් කරදිය හැක්කේ. මන්ද සියළු අවස්ථාවන්ට සරිලන සේ හිතන්නට අවස්ථාවන් සියල්ල මොනවාදැයි පැහැදිලි කරගත නොහැකි නිසාය. ගැටළුවක විවිධ පැතිකඩ ඇත. ඒ සියල්ල කලින් දැනගත නොහැකියාව නිසා සියල්ලට උපදෙස් දිය නොහැකිය.”

නීති සම්පාදකයන් කියාදුන්නේ මිනිසා කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද කියාය

මිනිසුන් කළමනාකාරණය කරන්නේ කෙසේද කියා දුන් රෙනාල්ගේ උපදෙස් කෘෂිකාර්මික මහාචාර්යවරයෙක් තම සිසුන්ට කරන දේශනයක් හා සම කළ හැකිය: “පරිසරය තමයි ගොවියෙකුට බලපාන පළමු රීතිය. ඔහුගේ සම්පත් ඔහුගේ ක්‍රියාවලිය කුමක්දැයි තීරණය කරනු ඇත. ඔහු මුලින් ම තම පරිසරය තීරණය කළ යුතුය. ඔහුගේ පස් මැටි වේ නම්, ඔහු මේ මේ විදියට කළ යුතුය. ඔහුගේ පස් වැල්ල නම් ඔහු තවත් විදියකට කළ යුතුය. තම භූමිය සුද්ද කර එහි පස් ගුණයෙන් වැඩි කරගන්නට කැමති ගොවියාට හැම පහසුකමක්ම ඔහු ඉදිරියේ ඇත. ඔහු කුසලතාවයෙන් යුතු වූයේ නම්, ඔහුට ලබාගත පොහොර ඔහුට සැලැස්මක් ගැන ඉඟි කරනු ඇත. මහාචාර්යවරයෙකුට මේ සැලැස්ම කලින් කියා දිය හැක්කේ රළු වශයෙන් පමණි. සියළු අවස්ථාවන්ට සරිලන සේ හිතන්නට ගොවියා ඉදිරියේ නොයෙක් ආකාරයෙන් මතුවෙන ගැටළු ගැන කලින් උපකල්පනය කළ නොහැකිය.”

අහෝ මෙවැනි අති උදාර රචකයන්! කරුණාකාරලා මතක තියාගන්න, මේ මැටි, මේ වැල්ල, සහ මේ පොහොර ඔබ ඉතා ඉක්මණින් හිතුමතයේ සැලසුම් වලට යොදාගන්නා වූ දේවල් යනු මිනිසුන් බව! ඔවුන් ඔබ හා සමාන වූ අයම බව! ඔවුන් ඔබ හා සමාන වූ බුද්ධිමත් හා නිදහස් මිනිසුන් බව! ඔබට වගේ ම ඔවුන්ට ද දෙවියන් [ස්වභාව ධර්මයා] වෙතින් ලැබී තියෙනවා නිරීක්ෂණයට, කලින් සැලසුම් කරන්නට, හිතන්නට, තීරණයක් ගන්නට උපකාර කරන ඉන්ද්‍රියයන්!

තාවකාලික ආඥාදායකයන්

නීතිය හා ව්‍යවස්ථාදයකයා පිළිබඳව පහත උපුටන වගන්තියට කලින් මැබ්ලි ලියා ඇත්තේ, ආරක්ෂාව නැතිකමෙන් නීති යල්පැන ගිහින් ඇතැයි කියාය. ඉතින් ඔහු පාඨකයාට මෙසේ අමතයි:

“මේ තත්වය යටතේ, ආණ්ඩුවේ දුනු කම්බි දුර්වල වෙලා. ඊට අලුත් ඇදීමේ ශක්තියක් ලබා දෙන්න, එවිට සියලු දුෂ්ටකම් සමනය වේවි... වරදට දඬුවම් කරන එක ගැන අඩුවෙන් හිතන්න, වැඩියෙන් ඕනෑ ඔබට අවශ්‍ය වූව වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා පාරිතෝෂිකයන් දීමයි. මේ

ආකාරයෙන් ඔබේ ජනරජයේ තරුණ ජීවය නැවත ස්ථාපිත කරන්නට ඔබට පුළුවනි. මේ ක්‍රමය ගැන නිදහස් මිනිසුන් නොදන්නා නිසා, ඔවුනට ඔවුන්ගේ නිදහස නැතිවෙලා! ඒත් කුරිරු ස්වභාවයත් කොතරම් හිස ඔසවලා ද කියනොත් සාමාන්‍ය ආණ්ඩු ප්‍රතිපත්ති වලින් මේක සමනය කරගන්නට බැහැ. ඉතින් කෙටි කාලයකට පමණක් වඩා දරුණු වූ නීති ක්‍රියාත්මක කළ හැකි මණ්ඩල වැඩි බලයක් දීලා පත් කරන්න. පුරවැසියන්ගේ සිත් කල්පනා වලට ඇඩි පහරක් දිය යුතුයි.”

මේ ආකාරයෙන් මැබ්ලි වෙළුම් විස්සක් පුරා පැහැදිලි කරගෙන යන්නේය.

මෙවැනි ඉගැන්වීම වල බලපෑමෙන් --සම්භාව්‍ය අධ්‍යාපනයෙන් එන-- පැමිණෙන්නේ සියල්ලන් විසින්ම මිනිස් සංහතියට ඉහළින් තමන්ව තබාගෙන තමන්ගේ විදියට හැඩගස්වන, සංවිධානය කරන, රෙගුලාසි හදන්නට ඇති කැමැත්ත ඇති කාලයකි.

සමාජවාදීන්ට අවශ්‍ය වස්තු සමානාත්මතාවයයි

ව්‍යවස්ථාදායකයන් සහ මිනිස් සංහතිය පිළිබඳව මේ විෂය ගැන කොන්ඩිලැක් කියන්නේ කුමක් දැයි ඊ ළඟට විමසමු.

“මගේ සාමිවරයාණෙනි, සොලොන් හෝ ලයිකගරස් හෝ චරිතය අභ්‍යුපගමනය කර බලන්න. මේ රචනාව කියවා අවසන් කරන්නට පෙර, ඇමෙරිකාවේ හෝ අප්‍රිකාවේ වාසය කරනා මිලේච්ඡයන්ට නීති ප්‍රදානය කර ප්‍රීති වන්න. මේ තැනින් තැන සැරි සරන අයව ස්ථිර පදිංචියකට සීමා කරවන්න. ඔවුන්ට සත්ව පාලනය කියා දෙන්න … ස්වභාව ධර්මය විසින් ඔවුන්ට දී ඇති සමාජ සිහිබුද්ධිය වර්ධනය කරන්නට උත්සාහ කරන්න … මිනිස් සංහතිය වෙනුවෙන් යුතුකම් ඔවුන් ලවා බලහත්කාරයෙන් ඉටු කරවීම පටන් ගන්න … ඉන්ද්‍රීයය වින්දනයන් අප්‍රිය වෙන තෙක් ඔවුන්ට දඬුවම් දී ඔවුන් වෙනස් කරගන්න. එවිට ඔබට පෙනී යන්නේ ඔබේ ව්‍යවස්ථා වල හැම අවස්ථාවක දී ම මේ මිලේච්ඡයන්ට දුසිරිතක් නැති කරගන්නට හැකි වී සද්ගුණයක් වඩවා ගන්නට හැකිවෙන බවයි.”

“සෑම ජනතාවකටම නීති ඇත. එහෙත් සුලු පිරිසක් පමණක් සතුටින් සිටිති. ඇයි මේ? මොකද නීති සම්පාදකයන් බහුතර හැම අවස්ථාවක දී ම සමාජයේ අදියස කුමක් ද යන්න ගැන නොදන්නාකමින් සිටි නිසයි. සමාජයේ අදියස නම් පොදු යහපත සඳහා පවුල් එකට එකතු කිරීමයි.”

“නීතියේ දී අපක්ෂපාතීත්වය ගැනීම කාරණා දෙකකින් යුක්ත වෙයි: වස්තු සමානාත්මතාවය පිහිටුවීම සහ පුරවැසියන්ගේ උදාරත්වය සමානාත්මතාවයෙන් පිහිටුවීම … නීති වලින් වඩා වැඩියෙන් සමානාත්මතාවයක් පිහිටුවද්දී, ඒවා හැම පුරවැසියෙකුට වඩා වැඩියෙන් අවදානමකින් වූවා වෙයි… වස්තුවෙන් සහ උදාරත්වයෙන් සෑම මිනිසෙක්ම එක හා සමාන වෙද්දී --මේ සමානාත්මතාවය අවුල් කරන්නට කිසිම ඉඩක් නොලැබෙන සේ නීති හදා ඇති විට-- එවිට මිනිසුන් කෙසේද ගිජුබව, අභිප්‍රාය, අකමැත්ත, කුසීත, ද්වේෂය, කුහක කම යනාදීන් මුල් කරගෙන උද්ඝෝෂණ කරන්නේ?”

“ඔබ ස්පාර්ටා ජනරජය ගැන උගත් දැයින් ඉහත ප්‍රශ්නය ගැන ඔබ දැනුමක් ලබා සිටිය යුතුය. සාමාන්‍ය ස්වභාවය හෙවත් සමානාත්මතාවය ස්ථාපිතය සඳහා වෙනත් කිසිම රටක් එසේ නීති පනවා නැත.”

සමාජවාදී රචකයන්ගේ භ්‍රමය [වැරදීම]

සත්යෙන්ම, 17 වැනි සහ 18 වැනි සියවස් වල දී ශ්‍රේෂ්ඨ කුමාරයෙක් හෝ ශ්‍රේෂ්ඨ නීති සම්පාදකයෙක් හෝ ශ්‍රේෂ්ඨ ප්‍රඥාවන්තයෙක් විසින් මිනිස් සංහතිය යනු --හැඩයෙන්, මුහුණින්, ජවයෙන්, චලනයෙන්, ජීවයෙන්-- සියල්ලට මුහුණ දෙන්නට සූදානමින් සිටි අකර්මණ්‍ය අංශු ලෙසින් සැලකිල්ලට ගැනීම අරුම වූ කාරණයක් නොවේ. ඒ ගනකයන් පෝෂණය වූයේ පුරාතනය ගැන ඉගෙනීමෙනි. ඉතින් පුරාතනය ගැන වූ අධ්‍යයනයේ -ඊජිප්තුවේ, පර්සියාවේ, ග්‍රීසියේ, රෝමයේ-- යන සියල්ලන්ගේ ම දකින්නට ලැබුනේ මිනිසුන් කිහිප දෙනෙකුට ප්‍රෝඩාව සහ බලය පාවිච්චියෙන් ලැබුන කීර්තියට පින් සිද්ධ වන්නට, තම හිතුමතයට අනුව මිනිස් සංහතිය අනා තනා හැඩගස්වන්න හැකි වූ අපූර්ව දර්ශනයයි. එහෙත් එයින් කියන්නේ මේ තත්වය කැමැත්තෙන් බාරගන්නා වූවක් කියා නොවේ. එයින් ඔප්පු කරන්නේ මිනිසා සහ සමාජය යනු තම තත්වය දියුණු කරගත හැකියාවෙන් වූ නිසා, භ්‍රමය, නොදන්නාකම, දුෂ්ට පාලනය, වහල්ක්‍රමය සහ මිථ්‍යා ඇදහිලි යනාදිය ස්වභාවයෙන් ම මිනිස් ඉතිහාසයේ මුල් කාලයේ දී වැඩියෙන්ම පැවති බවයි.

ඉහත කියන රචකයන් මේ පුරාතන සංස්ථාවන් ඒ ආකාරයෙන් යැයි දැකීම භ්‍රමයක් නොවේ. එහෙත් ඔවුනට වැරදුන තැන නම් ඔවුන් ඒවා අනාගත පරම්පරා සඳහා පිළිපැදිය යුතු, අගය කළ යුතු දේ හැටියට පිරිනැමීමයි. අනාර්කික වූ අඳ බාලයන් ලෙසින් හැසිරුන ආකාරය ඔවුන් වටහා ගත්තේ පුරාතන ලෝකයේ ආශ්චර්යය කියාය. ඔවුන්ගේ වැරදීම ඒ කෘතිම වූ සමාජයන් තුල වූයේ සද්ගුණය, සතුට සහ උදාරත්වය යැයි වරදවා වටහා ගැනීමය. ඔවුන්ට වටහා ගත නොහැකි වූයේ කාලයාගේ ඇවෑමෙන් බුද්ධිය වැඩි වර්ධනය වී ගිය ආකාරයයි. මේ බුද්ධිමය වර්ධනයේ ප්‍රමාණත්වය අනුව, බලය විසින් අයිතියේ පැත්ත ගන්නා බවයි. සමාජයට බලයේ අයිතිය යළි ලැබෙනා බවයි.

නිදහස යනු කුමක් ද?

අපි දකින මේ දේශපාලන අරගලය කුමක් ද? සියලුම ජනතාව විසින් නිදහස වෙනුවෙන් කරන්නා වූ සහජ වූ අරගලයයි. තම ඇහෙද්දී ම හදවත වේගයෙන් ස්පන්දනය කරන්නට හැකි වූ, ලෝකය හොලවන්නට හැකි වූ මේ නිදහස යනු කුමක් ද? එය සියලු නිදහස් වල එකතුව නොවේ ද? එනම් සිහි බුද්ධියට, අධ්‍යාපනයට, සබඳතාවන්, මාධ්‍ය, සංචාරයට, ශ්‍රමයට, වෙළඳාමට, කෙටියෙන් කිවහොත් නිදහස යනු සෑම පුද්ගලයෙකුටම, වෙනත් කිසිවෙකුට උපද්‍රවයක් නොකර, තම ඉන්ද්‍රියයන් වලින් සම්පූර්ණ ප්‍රයෝජන ගන්නට ලැබෙන නිදහස නොවේ ද? නිදහස යනු සියලු යටත් භාවයන් විනාශ කර දැමීම නොවේ ද? නිදහස තුළ නීතියෙන් පැනෙන යටත් භාවයන් අඩංගු වෙනවා නොවේ ද? අවසානයේ දී, නිදහස යනු ඒකීය පුද්ගලයන්ගේ අයිතීන් ඔවුන්ගේ ස්ව ආරක්ෂාව සඳහාත් අයුක්තියට දඬුවම් දීම සඳහාත් සංවිධානය කරන්නට පමණක් හැකිවන ලෙසින් නීතිය සීමා කිරීම නොවේ ද?

ඉතින් පිළිගන්න වෙනවා, නිදහස කරා දුවන මිනිසාගේ ස්වභාවික උත්සාහය දැවැන්ත ලෙසින් මැඩිල්ල, විශේෂයන්ම ප්‍රංශයේ, සිද්ධ වෙන බව. පුරාතන අධ්‍යයනයෙන් ඉගෙන ගත්තා වූ මාරක අභිප්‍රායක් ඇති අපේ මහජන කටයුතු ගැන ලියන රචකයන් නිසායි මෙහෙම සිද්ධ වෙන්නේ. ඔවුන්ට ඕනෑ තමන්ව මිනිස් සංහතියෙන් ඉහළ තැනක තබාගෙන තම හිතුමතය අනුව අනුන් හැඩගසා, සංවිධානය කර විධිමත් කරන්නටයි.

පුණ්‍යාධාර නාමයෙන් කරන කෲර පාලනය

සමාජය නිදහස කරා යන අරගලයේ දී, මේ සුප්‍රසිද්ධ වූ පුද්ගලයන් තමන්ව ඒ ගමනේ ඉස්සරහින් ම තියාගෙන හිටියත් ඔවුන්ගේ හදවත් පිරී ඇත්තේ 17 වැනි සහ 18 වැනි සියවස් හි ජවයෙනි. ඔවුන් හිතන්නේ ඔවුන්ගේ පුණ්‍යාධාර නාමයෙන් කරන කෲර පාලනයේ දී බිහිවන සමාජ නවෝත්පාදන වල මිනිස් සංහතිය යටත් කර තියන්නට පමණි. රූසෝට මෙන්, ඔවුන් ද රිසි වන්නේ, ඔවුන්ගේ අදහස් වලින් පමණක් සිහින මවන ලද මේ මහජන සුබ සාධනයේ බරින්, විරෝධතාවයක් දක්වන්නට නොහැකි ලෙසකින් බලය පාවිච්චි කර, මිනිසා හිරකර තබන්නටය.

1789 දී මෙය විශේෂයන් ම සත්‍යයක් විය. පරණ ආණ්ඩුව විනාශ කර දැමූ විගසින් සමාජයට අත් විඳින්නට ලැබුනේ ඊටත් වඩා කෘත්‍රිම වූ සැලැසුම් අනුව හැඩගැසෙන්නටය. ඒ සියල්ලම පටන් ගත්තේ එකම මූලයකිනි: නීතියේ සර්වබලධාරීත්වයෙනි.

ඒ යුගයේ දේශපාලනඥයන් සහ රචකයන් කිහිප දෙනෙකුට සවන් දී බලන්න:

සාන්ත-ජස්ට්: “නීති සම්පාදකයා අනාගතයේ නියමුවෙකි. මිනිස් සංහතියේ යහපත තීරණය ඔහුගේ කාර්යයි. ඔහුගේ කැමැත්ත කුමක් ද, මිනිසුන් එසේ හැඩ ගැසීම ඔහුට අයිති වූ කාර්ය භාරයකි.”

රොබෙස්පියෙර්: “ආණ්ඩුවේ කාර්ය භාරය තම් ජාතියේ ශාරීරික හා මානසික බලය සමූහාණ්ඩුවේ පරමාර්ථය වෙනුවෙන් යොදා ගැනීමයි.”

බිලෝඩ්-වැරෙන්ස්: “නිදහස යළි ලබාගන්නා මිනිස්සු අලුතින් හදන්නට ඕනෑය. පරණ පක්ෂපාතීකම්, පරණ සිරිත් විරිත්, නොලැබෙන සෙනෙහස නිවරද කරන්නට, අනවශ්‍ය උවමනා එපා කරවන්නට, ස්වභාවයෙන් පිහිටන දුසිරිත් යනාදීන් විනාශ කර දමන්නට ශක්තිමත් බලය සහ ජවයෙන් පිරි ක්‍රියාවන් පාවිච්චියට ගැනීම අත්‍යාවශ්‍යය ... පුරවැසියෙනි, ස්පාර්ටාවේ ශක්තිමත් පදනමක් ගොඩනඟන්නට ලයිකගරස්ගේ වෙනස් කරන්නට ඉඩක් නොමැති කර්කශ ප්‍රතිපත්ති සහාය විය. සොලොන්ගේ දුර්වල සහ විශ්වාසනීය වූ හැදියාව නිසා ඇතැන්ස් නගරය වහල්ක්‍රමයට කඩා වැටුණි. මෙය සමව පිළිගැනීම ආණ්ඩුවේ සම්පූර්ණ වූ විද්‍යාවයි.”

ල පෙලෙටියෙර්: “මනුෂ්‍යා පිරිහී ගිහින් ඇති සැටි බැලුවාම, මට විශ්වාසයි සම්පූර්ණයෙන් ම නැවත ප්‍රතිසංස්කරණයක් අවශ්‍යයි කියා. ඉතින් මට කියන්නට ඉඩ දෙන්නේ නම්, නව ජනතාවක් නිර්මාණය කළ යුතුයි කියන්නෙමි.”

සමාජවාදීන්ට අවශ්‍ය ඒකාධිපතියෙකි

නැවතත් කියන්නේ මිනිසා යනු අමු ද්‍රව්‍යයක් පමණක් බවයි. ඔවුන් තම තම අභිප්‍රායන් සොයා දියුණුව කරා යා යුතු නොවේ. ඔවුනට එය කරන නොහැකිය. සාන්ත-ජස්ට අනුව, නීති සම්පාදකයා පමණි මෙය කරන්නට සමත් වෙන්නා. පුද්ගලයන් යනු ව්‍යවස්ථාදායකයා විසින් අභිප්‍රායන් මොන ආකාරයෙන් තිබිය යුත්තත් දැයි තීරණය වෙන අය පමණි.

රූසෝව වචනානුසාරයෙන් කොපි කරන රොබෙස්පියෙර්ට අනුව, ව්‍යවස්ථාදායකයා පටන් ගන්නේ සමූහාණ්ඩුවේ පරමාර්ථය කුමක් විය යුතු දැයි යන අභිප්‍රායෙනි. සමූහාණ්ඩයේ පරමාර්ථය කුමක් වී දැයි තීර්ණය කරගත් පසුව, ජාතියේ ශාරීරික හා මානසික බලය යෙදවිය යුත්තේ ඒ පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කරගැනීම උදෙසා ය. මේ අතර තුර ජාතියේ වැසියන් කිසිත් විරෝධයක් නොපා සිටිය යුතුය.

බිලෝඩ්-වැරෙන්ස් ඉගැන්වූ ආකාරයට ජනතාවට කිසිදු පක්ෂපාතීකමක් ගැනීමට නොහැකිය. ලැදියාවක් පෙන්විය නොහැකිය. ව්‍යවස්ථාදායකයා නිර්දේශ නොකරන ආශාවන් හැරෙන්නට

වෙනත් ආශාවන් වලට ඉඩක් නොමැත. ඔහු තවත් දුරටත් කියන්නේ ගැලවෙන්නට නොහැකි කර්කශ ලෙසින් ජීවත්වෙන එක මිනිසෙක් නිසා ජනරජයේ පදනම ගොඩනැගෙන බවයි.

සාමාන්‍ය ආණ්ඩු ක්‍රියාපටිපාටියෙන් නිවාරණය කරන නොහැකි යැයි චෝදනා ලබා ඇති දුෂ්ටකම් කොතරම් දැවැන්ත දැයි කියන මැබ්ලි, ඒවා ඉදිරියේ දී සද්ගුණය වෙනුවෙන් ඒකාධිපතිවාදය ගෙනෙන්ට අවශ්‍ය යැයි නිර්දේශ කරයි: "පිවිසෙන්න," ඔහු කියයි, "කෙටි කලක් සඳහා පමණක්, සුවිශේෂී වූ බලතල ඇති විනිශ්චය සභාවන් වලට. පුරවැසියන්ට සිතිය හැකි අදහස් වලට දැඩි පහරක් දෙන්න ඕන." මේ දහම අමතක වී නැත.

අහන්න රොබෙස්පියෙර්ගේ ප්‍රකාශය: "ජනරජ ආණ්ඩු ක්‍රමයක මූල ධර්මය සද්ගුණයයි. මේ සද්ගුණය ස්ථාපිතය සඳහා අපි යා යුතු මග භීෂණයයි. අපේ රටේ අපි කැමැත්තේ ස්වාර්ථකාමය වෙනුවෙන් අචාර ධර්ම; තම්බුව වෙනුවෙන් අවංකත්වය; චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර වෙනුවෙන් මූල ධර්ම; ආචාරශීලීත්වය වෙනුවෙන් යුතුකම්; විලාසිතා පීඩනය වෙනුවෙන් විචාරයේ ආධිපත්‍යය; දරිද්‍රතාවයට ඇති පිළිකුල වෙනුවට දුසිරිතට ඇති පිළිකුල; අහංකාර බව වෙනුවට ආඩම්බරය; ගර්වය වෙනුවට ආත්මයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය; මුදල් වලට ඇති ආදරය වෙනුවට කීර්තියට ඇති ආදරය; හොඳ හිත මිතුරන් වෙනුවෙට හොඳ ජනතාව; කුතුහලය වෙනුවට යෝග්‍යතාවය; හුරු බුහුටි ලෙසින් තැනට සුදුසු වූවක් කීමට හැකියාව වෙනුවට ප්‍රඥාව; බැබළෙන්නට හැකිවීම වෙනුවට සත්‍ය; සතුටින් පැත්තකට වී බලා සිටීම වෙනුවට සිත් ඇදගන්නා බවෙන් ඇතිවන සතුට; මිනිසාගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය වෙනුවට ශ්‍රේෂ්ඨත්වයේ කුඩා බවට; සතුටු ස්වභාවයෙන් ඉන්නා නිස්සාර අවමන් ජනතාව වෙනුවට නිර්ලෝභී ශක්තිමත් සතුටු ජනතාව යනාදී වශයෙන් ආදේශ කරගන්නටය. කෙටියෙන් කිවහොත්, රාජාණ්ඩුවක ඇති සියලුම දුසිරිත් සහ හාස්‍යජනක වූ දේවල් වෙනුවට අපිට ඕනෑ ජනරජයේ ආශ්චර්යය හා සියලු සද්ගුණයන් ආදේශ කරගන්නටය."

ආඥාදායක වූ අහංකාරය

රොබෙස්පියෙර් තමාව තබාගෙන ඇත්තේ සෙසු මිනිස් සංහතිය වෙතින් ඈත් වූ අතිවිශාල වූ ඉහළකින් ද!

ඔහු කතා කරන අහංකාර ස්වරය දිහා සිත් යොමු කරන්න. මිනිස් ස්ප්‍රීතුවේ ශ්‍රේෂ්ඨ පිබිදීමක් වෙනුවෙන් යාඥා කිරීමෙන් ඔහු සෑහීමකට පත් නොවේ. හොඳින් වැඩ කෙරෙන ආණ්ඩුවකින් වුව ද එවැනි ප්‍රතිඵලයක් ඔහු බලාපොරොත්තු නොවෙයි. නැත, ඔහු, තමන් විසින්, මිනිස් සංහතිය නැවත හදනු ඇත. එයට භීෂණය යොදා ගනු ඇත.

මේ පරස්පර ලෙසින් දක්වන පල් පව වගන්තියත් උපුටා ගන්නේ රොබෙස්පියෙර් විසින් විප්ලවකාරී ආණ්ඩුවකට මාර්ගෝපදේශකයක් ලෙසින් පාවිච්චි කළ යුතු ආචාර ධාර්මික සිද්ධාන්ත විස්තර කරන ලද දේශනයකිනි. අවධානය යොමු කරන්න මේ රොබෙස්පියෙර් විසින් ආඥාදායකයෙක් යෝජනා කරන අරමුණ වනාහී විදේශ ආක්‍රමණයක උවදුරු නිසා හෝ විරුද්ධ වූ කල්ලියක නැඟ ඒම නිසා නොවන බව. ඔහුට අවශ්‍ය ඔහු ආචාර ධර්ම සිද්ධාන්ත යැයි පිළිගන්නා ඔහුගේ අදහස් භීෂණයෙන් හෝ රටේ ක්‍රියාත්මක කරන්නට හැකි ආඥාදායක අවසරයයි. නව ව්‍යවස්ථාවකට පෙර කෙටි කාලීන වූ සැලසුමක් හැටියට ඔහු මෙය යෝජනා කරයි. එහෙත් යථාර්ථය නම් ප්‍රංශයේ ස්වාර්ථකාමය, තම්බුව, චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර, ආචාරශීලීත්වය, විලාසිතා, ගර්වය, මුදලට ඇති ආදරය, හොඳ හිත මිතුරන්, කුතුහලය, හුරු බුහුටි තැනට සුදුසු වූවක් කීමට හැකියාව, සිත් ඇදගන්නා බවෙන් ඇතිවන සතුට, දරිද්‍රතාවය යනාදී සියල්ල ම මුලිනුපුටා දමන්නට අවසරයයි. ඔහු, රොබෙස්පියෙර් නම් වූවා, මේ සියලු ආශ්චර්යයන් අත්පත් කර දුන්නාට පසු, ඔහු ඒවා හඳුන්වන්නේ නිවැරදි වූ සද්ගුණයන් සේ එසේය, එවිට ඔහු නැවතත් නීතියට රජයන්නට අවසර දෙනු ඇත.

[මෙහි දී බැස්ටියාට් මහතා ලෝකයේ ඉන්නා අනුන්ගේ යහපත වෙනුවෙන් පෙනී සිටින සියල්ලන් අමතයි.]

ආහ් .. දොමනසින් ඉන්නා සත්වයෙනි! ඉතා ශ්‍රේෂ්ඨ යැයි සිතාගෙන ඉන්නා ඔබටයි! මිනිස් සංහතිය ඉතා පහත් වූ ලෙසින් සලකන ඔබටයි! සියල්ල ප්‍රතිසංස්කරණය කරන්නට දැඩි කැමැත්තක් ඇති ඔබටයි! ඇයි ඔබ ඔබව ප්‍රතිසංස්කරණය කරගන්නේ නැත්තේ? ඒ වැයම පමණක් සෑහෙන්නට ප්‍රමාණවත්ය.

පරම බලධාරී පාලකයා වන්නට ගන්නා අනියම් මාර්ගය

සාමාන්‍යයෙන්, මේ මහත්වරුන් -- ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන්, නීති සම්පාදකයන්, මහජන කටයුතු ගැන ලියන රචකයන්-- මිනිස් සංහතියේ පරම සර්වබලධාරී පාලකයා වන්නට ඍජු මාර්ග වලින් යන්න කැමැත්තක් නැත. අපොයි නැහැ, එවැනි ඍජු මාර්ගයකට පිවිසෙනවාට වඩා ඔවුන් මැද පිළිවෙත අනුගමනය කරන, පූණ්‍ය කටයුතු අගයන අයයි. ඉතින් ඔවුන් පරම වූ, සර්වබලධාරී වූ, ආඥාදායක පාලකයා වන්නට හැරෙන්නේ නීතිය වෙතටය. ඔවුන්ට රිසියේ නීති හදන්නට පමණි.

ප්‍රංශයේ මේ අරුම අදහස කොතරම් පැතිර ඇත්තේ දැයි පෙන්වන්නට, මට මැබ්ලි, රෙනාල්, රූසෝ සහ ෆෙනලන්ගේ සම්පූර්ණ කෘති කොපි කරන්නට වෙනවා පමණක් නොව ඒ අතරට බූසොට් සහ මොන්ටෙස්කියූ යනාදීන්ගේ ලියැවිලි වලින් කරුණු උපුටන්නට ද, සමුළුවේ

සම්පූර්ණ පටිපාටිකරය උපුටා දක්වන්නට ද සිද්ධ වෙන්නේය. මම එසේ නොකරමි. පාඨකයාව ඒ වෙත යොමු කිරීම පමණක් කරමි.

නැපෝලියන්ට අවශ්‍ය වූයේ ද අකර්මණ්‍ය මිනිස් සංහතියකි

ඉතින්, එය පුදුමයක් නොවේ. මේ අදහස එලෙසින්ම නැපෝලියන්ගේ සිත් ගත්තා සුළු වීම. ඔහු එය උත්සුක ලෙසින් බදාගෙන ඕජසින් යුතුව පාවිච්චියට ගත්තේය. රසඥයෙක් මෙන් නැපෝලියන් ද කල්පනා කර බැලුවේ මුළු මහත් යුරෝපයම තම අත්හදා බැලීමට සුදුසු අමුද්‍රව්‍ය ලෙසිනි. එහෙත් ඉතින් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් මේ අමුද්‍රව්‍ය ඔහුට එරෙහි ලෙසින් ප්‍රතික්‍රියා කරන ලදී.

සාන්ත හෙලේනා හි දී නැපෝලියන් මෙය තම සිතේ පවත්නා දැඩි සිත් මුලාවක් යැයි පසක් කරගෙන මිනිස් සංහතියේ යම් අභිලාෂයන් ඇතැයි හඳුනාගත් බවක් පෙනේ. මේ වැටහීම නිසා ඔහු නිදහසට සතුරු වීම මඳක් අඩු කළේය. එසේ වුවත්, මේ පාඩම තම අන්තිම කැමති පත්‍රයෙන් තම පුතුට ලියා තබා යන්නට ඔහු අමතක නොකළේය: "ආණ්ඩු කරනවාය කියන්නේ සද්ගුණය, අධ්‍යාපනය, සහ සතුට වැඩිකර හැම අත පතුරුවාලීමය."

මේ සියල්ලෙන් ම අනතුරුව, ඉතින් මේ අදහස් ම යළි මොරෙලි, බැබෆ්, ඔවන්, සාන්ත-සයිමන්, සහ ෆුරියර් වෙතින් උපුටා දැක්වීම අනවශ්‍යය වූවකි. එහෙත් මෙන්න ලුවි බ්ලාන්ක් ගේ පොතකින් ශ්‍රමය සංවිධානය පිළිබඳව අදහසක්: "අපේ සැලැස්ම අනුව සමාජයක් ඊට අවශ්‍ය තල්ලුව ලබන්නේ බලය පාවිච්චියෙන්."

ඉතින් මේ ගැන කල්පනා කරන්න: මේ තල්ලුවට පිටුපසින් ඇති වේගය සපයන්නේ ලුවි බ්ලාන්ක් හදන සැලැස්මෙන්. එනම් බලහත්කාරයෙන් සමාජයට ගෙනෙන්නේ ඔහුගේ සැලැස්මයි. සමාජය යැයි ඔහු පෙන්වන්නේ මිනිස් සතුහරයයි. ඉතින් මිනිස් සතුහරය එහි වේගය ලබාගන්නේ ලුවිස් බ්ලාන්ක් වෙතින්.

මිනිසුන්ට ලුවි බ්ලාන්ක්ගේ සැලැස්ම පිළිගන්නට හෝ ප්‍රතික්ෂේපයට අවසර ඇතැයි කියා ඉතින් එහි දී කියනු ඇත. තමන් රිසි පරිදි ඕනෑම අයෙකුගේ සැලැස්මක් පිළිගන්නට හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන්නට මිනිසුන් නිදහස් වෙති. ඒත් ඒ විදියට නෙමෙයි ලුවි බ්ලාන්ක් මහතා මේ කාරණය වටහා ගෙන තියෙන්නේ. ඔහු අපේක්ෂා කරන්නේ ඔහුගේ සැලැස්ම නීතිගත වේ යැයි කියාය. ඒ අනුව නීතියේ බලය පාවිච්චියෙන් මෙය බලහත්කාරයෙන් ජනතාව වෙත නියම වෙනු ඇත.

"අපේ සැලැස්ම අනුව, රජයට ඇත්තේ ශ්‍රමය ගැන නීති (වෙන නීති නැත්ද?) සම්මත කිරීම පමණි. එමඟින් සම්පූර්ණ නිදහස තුළ කාර්මික දියුණුව ඉදිරි ගමන් යනු ඇත. ආණ්ඩුවක් කරන්නේ සමාජයක් කන්දක් ඉදිරියට ගෙන යෑම පමණයි. (එය පමණයි ද?) අනතුරුව දැනට පිහිටුවා ඇති ප්‍රතිපත්ති අනුව වැඩ කළහොත් ස්වභාවයෙන් ම සිද්ධ වෙන ක්‍රියාවලියක බලයෙන් සමාජය මේ කන්දෙන් පහළට ඇද හැලෙනු ඇත."

ලුවි බ්ලාන්ක් විසින් ඉඟිකරන මේ කන්ද යනු කුමක් ද? ඒ කන්ද උඩටම ගිහින් අනතුරුව අගාධයකට වැටෙන්නක් ද? (නැහැ එය සතුට කරා යන්නක්.) ඒත් මෙහෙම නම්, ඇයි ජනතාවට තමන්ට තෝරා ගන්නට බලයක් දෙන්නෙ නැත්තේ? (සමාජය දන්නෙ නැහැ කුමක් සොයා යා යුතු දැයි කියා; ඒ නිසා තල්ලුවක් අවශ්‍යයි.) කුමක් විසින් ද තල්ලුව දෙන්නේ? (බලයෙන්.) මේ බලය සපයන්නේ කවුද? (ඇයි, ඒ මැෂිමේ නවෝත්පාදකයා මිස වෙන කවුද --මෙහි දී එයා තමයි ලුවි බ්ලාන්ක්.)

සමාජවාදයේ විෂම චක්‍රය

අපි මේ විෂම චක්‍රයෙන් කවරදාක වත් ගැලවෙන්නේ නැත: අකර්මණ්‍ය මිනිසා නම් වූ අදහස සහ ශ්‍රේෂ්ඨ මිනිසෙකු විසින් නීතියේ ඇති බලය යොදාගෙන ජනතාව තල්ලු කරගෙන යෑම.

ඉතින් මේ කන්ද නඟිද්දී, සමාජය යම් නිදහසක් භුක්ති විඳිනවා ද? (සහතිකයෙන්ම.) ඉතින් කියන්න කුමක් ද මේ නිදහස, ලුවි බ්ලාන්ක්?

අන්තිම වතාවට නැවතත් කියන්නම්, නිදහස යනු අයෙකුට ලබාදෙන අයිතියක් පමණක් නෙමෙයි; නීතියෙන් ලැබෙන ආරක්ෂාව යටතේ තම ඉන්ද්‍රියයන් තමාට රිසි සේ පාවිච්චියටත් වර්ධනයටත් හැකියාව යනු නිදහසයි.

මෙය කිසිත් වැදගැම්මකට නැති පැහැදිලි කිරීමක් නොවේ. එහි අර්ථය ගැඹුරුය. එහි ඵල විපාක තීරණය අපහසුය. එහෙත් හැමෝම එකඟ වී ඇත්තේ, සත්‍යයෙන් ම නිදහස් වූ පුද්ගලයෙක් වන්නට නම් පුද්ගලයාට තම ඉන්ද්‍රියයන් පාවිච්චියටත් වර්ධනයටත් තමනට රිසි සේ හැකියාව තිබීම නිදහස යැයි කියාය. එයින් කියැවෙන්නේ ස්වයං වර්ධනය සඳහා අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම සමාජයෙන් අපේක්ෂා කරන්නට සැම මිනිසෙක්ටම අයිතියක් ඇතැයි කියාය. එතැනින්ම කියැවෙන්නේ ද, සැම පුද්ගලයෙක්ටම නිෂ්පාදන උපකරණ ලබා දීම සමාජයෙන් අපේක්ෂා කරන්නට සැම මිනිසෙක්ටම අයිතියක් ඇතැයි කියාය. මන්ද මේවා නැතිව මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් වලින් සම්පූර්ණයෙන් ඵලදාවක් ලැබිය නොහැකියි.

ඉතින් දැන් මේවා ලබා දීම රජයේ පියවර නොවෙන්නේ නම් වෙන කුමන ක්‍රියා මාර්ග වලින් ද සමාජයකට සැම මිනිසෙකුටම අත්‍යාවශ්‍ය වූ අධ්‍යාපනය සහ නිෂ්පාදන උපකරණ ලබා දිය හැකියාව ඇත්තේ?

ආයෙත්, නිදහස යනු බලයයි. මේ බලයෙහි අඩංගු දෑ මොනවා ද? (අධ්‍යාපනය ලබාගත හැකියාව සහ නිෂ්පාදන උපකරණ ලබාගත හැකියාව.) කවුද මේ අධ්‍යාපනය සහ නිෂ්පාදන උපකරණ දිය යුත්තේ? (එය හැමෝටම ලබාදිය යුත්තේ සමාජයයි.) මොන ක්‍රියාවකින් ද සමාජය මේ අධ්‍යාපනය නොමැති වූවන්ට සහ නිෂ්පාදන උපකරණ නොමැති වූවන්ට එය ලබාදෙන්නේ? (ඇයි, රජයේ ක්‍රියා මාර්ගයකින්.) ඉතින් එහෙනම් කාගෙන් ද රජය මේවා ගන්නේ?

පාඨකයාට ඒ ප්‍රශ්නය උත්තර දෙන්න යැයි කියමු. එය අපිව කොහේ කැන්දන් යනවා දැයි එවිට සොයා බලමු.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ ධර්මය

උපන්‍යාස තුනක් මත ගොඩනැඟෙන මේ ධර්මය අපේ මුතුපුරු පරම්පරාව සමහර විට පුදුමයට පත් කරන අපේ යුගයේ විද්‍යාමාන වන අපූරු ප්‍රපංචයකි: මිනිස් සංහතියේ සම්පූර්ණ අකර්මණ්‍ය භාවය, නීතියේ සර්වබලධාරීත්වය, සහ කිසිවිටෙක නොවැරදෙන සේ කටයුතු කරන්නට දන්නා ව්‍යවස්ථාදායකයා. මේ අදහස් තුනෙන් නිමැවෙන්නේ තමන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී යැයි කියා ගන්නා අයගේ පූජනීය සංකේතයකි.

මේ අදහස් වෙනුවෙන් පෙනී සිටිනා අය සමාජශීලීත්වයට කැමති යැයි කියන අය ද වෙති. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වෙන තරමට ඔවුන් මිනිස් සංහතිය ගැන සීමාරහිත විශ්වාසයක් තබා ඇත. සමාජශීලී වෙන තරමට ඔවුන් මිනිස් සංහතිය යනු මඩ වලට වඩා වැඩියෙන් හොඳ සේ සලකති. ඉතින් මේ වෙනස ගැන තව දුරටත් විභාග කරමු.

දේශපාලන අයිති ගැන කතා කරද්දී මේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදියාගේ ගති ස්වභාවය කුමක් ද? ව්‍යවස්ථාදායකයෙක් තෝරා ගැනීම ගැන කතාබහේ දී ඔහු ජනතාව සලකන්නේ කුමන ආකාරයකට ද? ආහ්, අන්න එතැන දී ජනතාවට සහජ බුද්ධියක් ඇතැයි කියයි; ඔවුන් සුවිශේෂී වූ විනිවිද දකින නුවණකින් යුත් යැයි කියයි; ඔවුන්ගේ අභිප්‍රායන් නිතරම නිවැරදි යයි කියයි; සාමාන්‍ය අභිප්‍රාය වරද විය නොහැකියි කියයි; චන්ද අයිතියේ සර්වබලධාරී ස්වභාවය පුළුල් වැඩි යැයි කියන නොහැකි බව කියයි.

ඉතින් චන්දය ප්‍රකාශ කරන කාලය පැමිණියාම, චන්දය අයිතිකරුවාට තමනට බුද්ධියක් ඇතැයි සහතික කර පෙන්වන්නට කියා ඉල්ලන්නේ නැත. බුද්ධිමත් ලෙසින් තෝරාගැනීමට ඔහුට ඇති අභිප්‍රාය සහ හැකියාව විමසීමකින් තොරව බාරගෙන ඇත. ජනතාවට වැරදීමක් සිද්ධ වෙන්න පුළුවන් ද? ඇයි අපි ජීවත්වෙන්නේ බුද්ධිමය විචාරයේ යුගයක නොවේ ද? කුමක් කිව්වා! ජනතාව දම්වැල් වල බැඳලා තියන්න ඕනෑ කියල හැම තිස්සෙම? ඔවුන් සිය අයිතීන්, කැපවීම් හා මහත් උත්සාහයෙන් දිනාගෙන නැත් ද? ඔවුන්ගේ බුද්ධිය සහ ප්‍රඥාව ගැන ඇති පදම් සාක්කි පෙන්වා නැති ද? ඔවුන් වෙනුවෙන් තීන්දුවක් දෙන්නට ඔවුන් සමත් නැති ද? ඔවුන් වැඩිහිටියන් නොවේ ද? තමන්ට හොඳ මොනවා දැයි ඔවුන් දන්නේ නැති ද? මිනිසුන්ට වඩා ඉහළකින් තමන්ව තබාගෙන ඔවුන් වෙනුවෙන් විනිශ්චයකරුවෙක් සහ තීරණ ගන්නා අයෙක් ලෙසින් කටයුතු කරන්නට යම් මිනිසෙක් හෝ යම් පංතියක් බිය සැක නැති වේවි ද? නැහැ, නැහැ, ජනතාව නිදහස්. ඔවුන් නිදහස් විය යුතුමයි. ඔවුන් කැමැති ඔවුන්ගේ කටයුතු ඔවුන් විසින් කරගෙන යන්නටයි. ඒක ඔවුන් කරගෙන යාවි.

ඒත් අනතුරුව ව්‍යවස්ථාදායකයාව තෝරා පත්කර ගැනුනු පසුව? ආහ්! අන්න එවිටයි ඔහුගේ ස්වරය රැඩිකල් විපර්යාසයකට පත්වෙන්නේ. ජනතාව නැවතත් අකර්මණ්‍ය, කරකියාගත නොහැකි, සිහි බුද්ධියෙන් නොයුතු වූවන් යැයි සැලකෙන මට්ටමට පත්වෙනු ඇත. ව්‍යවස්ථාදායකයා සර්වබලධාරියා වෙයි. දැන් ඔහුට බාරයි මුල පුරන්නට, මඟ පෙන්වන්නට, තල්ලු කරන්නට, සංවිධානයට. මිනිස් සංහතියට කරන්න ඇත්තේ යටත්වීම පමණයි. පරම බලධාරීත්වයේ පැය උදා වී ඇත. අපි දැන් මේ මාරක අදහස නිරීක්ෂණය කරමු. චන්ද කාලයේ දී හරිම ආචාර ධාර්මිකයි. හරිම සම්පූර්ණයි, හරිම බුද්ධිමත් යැයි සැලකිල්ලට පාත්‍ර වූ ජනතාවට දැන් කිසිම අභිප්‍රායක් නැත. එහෙම නැත්නම් ඔවුනට යම් අභිප්‍රායයක් ඇත්නම් එය ඔවුන්ව අගතියට අවමානයට ඇදගෙන යන්නා වූ අභිප්‍රායයකි.

නිදහස යන්නේ සමාජවාදී සංකල්පය

ඒත් ඉතින් ජනතාවට ටිකක් හෝ නිදහසක් දිය යුතු නොවේ ද?

ඒත් කන්සිඩරන්ට් මහතා විසින් අපිට සහතික වූයේ නිදහස අනිවාර්යෙන්ම මොනොපොලිය කරා යාවි කියලයි!

අපිට වැටහෙන්නෙ නිදහස කියන්නෙ තරඟය කියල. ඒත් ලුවි බ්ලාන්ක් මහතාට අනුව, තරඟය කියන්නෙ ව්‍යාපාරිකයන් බංකොළොත් කරන සහ ජනතාව වඳ කරන සැලසුම් පද්ධතියක්. ඒ හේතුව නිසා තමයි නිදහස් ජනතාව තමනට ඇති නිදහසේ ප්‍රමාණය අනුව බංකොළොත් භාවයට ගිහින් වඳවෙලා යන්නෙ. (සමහර විට ලුවි බ්ලාන්ක් මහතා තරඟයේ උදාහරණ හැටියට ස්විට්සර්ලන්තය, ඕලන්දය, එංගලන්තය සහ එක්සත් ජනපදය යනාදිය නිරීක්ෂණය කර බැලිය යුතුයි.)

තරහය යන්නේ මොනොපොලියක් වෙත යැයි ලුවී බ්ලාන්ක් මහතා අපිට තව දුරටත් කියයි. ඒ තර්කයෙන් ම ඔහු අපිට කියා සිටින්නේ අඩු මිල නිසා මිල ඉහළ යනවා කියාය; තරහය විසින් නිෂ්පාදනය විනාශකාරී ක්‍රියාවන් වලට යොමු කරනවා කියාය; තරහය නිසා මිල දී ගත හැකියාව ඇති මූලාශ්‍ර හිඳී යයි; තරහය නිසා නිෂ්පාදන වැඩි වෙන අතර ම එයින් පරිභෝජනය ද අඩු කරයි. මෙයින් කියැවෙන්නේ, නිදහස් ජනතාව නිෂ්පාදනය කළ යුත්තේ පරිභෝජනයට නොවේ කියාය. නිදහස කියන්නේ පීඩිත බව කියාය. නිදහස කියන්නේ ජනතාව අතර පවතින උන්මාදයක් කියාය. ඒ නිසා වහාම ලුවී බ්ලාන්ක් මහතා මැදිහත් විය යුතුය කියාය.

සමාජවාදීන් සෑම නිදහසකටම බිය වෙති

ඉතින්, මොන නිදහස ද ව්‍යවස්ථාදායකයා විසින් ජනතාවට තියාගන්නට ඉඩක් දෙන්නේ? හෘදය සාක්ෂියට ඇති නිදහස? (ඒත් මෙකට නිදහස දුන්නොත් අපිට දකින්න පුළුවන් මිනිස්සු ඔක්කොම ඒ අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගෙන අදේවවාදීන් වෙයි කියල.)

එහෙනම්, අධ්‍යාපනයට නිදහස? (ඒත් එතකොට දෙමව්පියන් ගෙවයි ආචාර්යවරුන්ට තම දරුවන්ට දුසිරිත සහ බොරු උගන්වන්නට; අතික, තියෙර්ස් මහතාට අනුව, ජාතික නිදහස් අධ්‍යාපනයට ඉඩ දුන්නොත් එය තව දුරටත් ජාතික නොවේවි. අපි අපේ දරුවන්ට එතකොට තුර්කි සහ හින්දු අයගේ අදහස් කියා දේවි. මොකද දැන් අධ්‍යාපනයට තියෙන නීතිමය පරම සර්වබලධාරීත්වයට ස්තූති වෙන්නට අපිට හොඳ වාසනාව උදාවෙලා තියෙනවා දරුවන්ට රෝමානුවන්ගේ උතුම් අදහස් කියාදෙන්නට.)

එහෙනම්, ශ්‍රමයට නිදහස? (ඒත් ඒකෙන් ඇති වෙන්නෙ තරහයයි. එයින් යන්නෙ පරිභෝජනය නොකරන ලද නිෂ්පාදනයට. බංකොළොත් ව්‍යාපාරිකයන්. වඳ වී යන ජනතාව.)

සමහර විට, වෙළඳාමට නිදහස? (ඒත් හැමෝම දන්නවා වෙළඳාමට නිදහසක් දුන්නොත් එහි නියැළෙන හැම අයෙක් ම බංකොළොත් වෙනවා කියල. මෙක ආරක්ෂිත තීරු බදු වෙනුවෙන් පෙනී සිටින අය නැවත නැවතත් කොයි තරම් වතාවක් ඔප්පු කරලා තියෙනවා ද? ඉතින් වෙළඳාමට ඇති නිදහස යටපත් කරන්න අවශයයි සෞභාග්‍ය උදා කරගන්නට නම්.

සබඳතාවයන් පවත්වන්නට නිදහස හැකි ද ලබාගන්නට එහෙනම්? (ඒත් සමාජවාදී දහමට අනුව, සත්‍ය නිදහස සහ ස්වේච්ඡාවෙන් පවත්වන සබඳතාවයන් එකිනෙකට පරස්පර විරෝධී වූවත්. ඉතින් සමාජවාදීන්ගේ අරමුණ තමයි සබඳතාවයන්ට ඇති නිදහස යටපත් කරලා බලහත්කාරයෙන් ජනතාවට සබඳතාවයන් පවත්වන්න අණ දීලා සත්‍ය නිදහස ගෙන ඒම.)

පැහැදිලිව එහෙනම්, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ට හෘදය සාක්ෂියට එකඟ වෙලා ජනතාවට කිසිම නිදහසක් දෙන්න බැහැනෙ. මොකද එයාල විශ්වාස කරන්නෙ මිනිස් සංහතියේ ස්වභාවය කියන්නෙ හැම විටෙක ම අගතිය සහ විනාශය කරා යන්නා වූ හැඩියාවක් කියලනෙ. ඉතින් අනිවාර්යෙන්ම නීති සම්පාදකයන් ජනතාව වෙනුවෙන් සැලසුම් හදන්න අවශයයි ඔවුන්ව ඔවුන් වෙතින්ම බේරා ගන්නට.

මේ ආකාරයෙන් කරන විචාරය අපිව ගෙන එන්නේ මේ අභියෝගාත්මක ප්‍රශ්නයටයි: ඉතින් ජනතාව කරකියා ගන්නට අපොහොසත් වූ අය නම්, ඔවුන් දුසිරිත් වලින් යුතු අය නම්, දේශපාලනඥයන් පෙන්වන තරමට තුගත් වූවත් නම්, එහෙනම් ඇයි මේ අයගේ චන්ද අයිතිය ඔය තරම් දැඩි සේ තහවුරු කරමින් ආරක්ෂා කර දෙන්නේ?

සුපිරි මිනිසා අදහස

මේ මිනිස් සතුහරය සංවිධානය කරන අයගේ සුදුසුකම් ගැන මම නිතර තවත් ප්‍රශ්නයක් තහා ඇත. එයට මා දන්නා තරමින් තවමත් කිසිවෙක් උත්තර නම් දී නැත.

මිනිස් සතුහරයේ ස්වභාවික අභිප්‍රායන් ඔය තරම් තරක වේ නම්, ඒ නිසා මිනිසාට නිදහසේ කටයුතු කරන්නට ඉඩ දීම නිසා ආරක්ෂාව නැති වී යන්නේ නම්, එහෙනම් කොහොම ද මේ සංවිධායකයන්ගේ අභිප්‍රායන් හැම විටම හොඳ වෙන්නේ?

ව්‍යවස්ථාදායකයන් ද ඔවුන් විසින් පත්කර ගන්නා ඒජන්තවරුන් ද මිනිස් සතුහරයට අයිති වූවත් නොවන්නේ ද?

එහෙම නැත්නම්, ඔවුන් හිතන්නේ මිනිස් සංහතිය හැදූ මැටි වලට වඩා අනගි මැටියෙන් ඔවුන් නිමැ වී ඇත්දැයි කියා ද?

සංවිධායකයන් කියා සිටින්නේ, මාර්ගය කියා නොදුන්නොත්, ජනතාවගේ සහජ ආශයන් අගතියෙන් පිරී ඇති නිසා සමාජයක් එහි වැළැක්විය නොහැකි විනාශය කරා යනවා කියලයි. ව්‍යවස්ථාදායකයන් කියන්නේ මේ සියදිවිනසා ගන්නා මාර්ගයේ යෑම නවතා ජනතාවට ඊට වඩා යුක්ති සහගත වූ මාර්ගයක් ඔවුන් හදා දෙනවා කියාය. ඉතින් එහෙම නම්, ව්‍යවස්ථාදායකයන්ට සහ සංවිධායකයන්ට සෙසු මිනිස් සංහතියට වඩා වැඩි ඉහළ තැනක ඉන්නට දිව්‍යලෝකයෙන් බුද්ධියක් හා සද්ගුණයක් ලැබී තිබෙනවා වෙන්නට පුළුවන; එහෙම නම්, මේ සුපිරි තත්වය කුමක් දැයි දැනගන්නට අපිට එහි නම කුමක් දැයි කියන්න.

අපි එවිට බැටළුවන් වෙති. ව්‍යවස්ථාදායකයන් අපිව බලාගන්නා එඬේරන් වෙති. එවැනි සැලැස්මකින් කියැවෙන්නේ ඔවුන් ස්වභාවයෙන් ම අපිට වඩා සුපිරි වූවත් කියාය. ඉතින් එහෙම නම් අපිට ව්‍යවස්ථාදායකයන් සහ සංවිධායකයන් ගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකියි ඔවුන්ට පමණක් මේ ස්වභාවයෙන් ලැබුණු සුපිරි තත්වය කුමක් දැයි පැහැදිලි කර පෙන්විය යුතුයි කියා.

සමාජවාදීන් නිදහස් තෝරා ගැනීම් ප්‍රතික්ෂේප කරයි

සමාජ සංකරණ නවෝත්පාදනයට, ඒවාට දැන්වීම් දාන්නට, ඒවා වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නට, ඒවා තමන් වෙනුවෙන් අත්හදා බලන්නට, ඔවුන්ගේ වියදමෙන් හා ඔවුන්ගේ අවදානමෙන්, ඔවුනට ඇති අයිතිය නැතැයි කියා මා වාද නොකරන බව කරුණාකර වටහා ගන්න. ඒත් මම විරෝධය පාන්නේ නීතිය --සහ බලය පාවිච්චියෙන්-- ඒ සැලසුම් අප වෙත නියම කරන්නට එන විටයි. ඒවාට අපේ බදු වලින් ගෙවන්නට කියනා විටයි.

ෆෑඩොනිස්ට්, කැබෙටිස්ට්, ෆූරියෙරිස්ට්, යුනිවසිටාරිස්ට්, ප්‍රොටෙක්ෂනිස්ට් යනාදී මේ අයගේ සහායකයන් ඒ අනේක වූ අදහස් අත්හරින්නට උවමනා යැයි කියා මා ඉල්ලා සිටින්නේ ද නැත. මා ඉල්ලා සිටින්නේ ඔවුන් තුලින් දැකිය හැකි මේ පොදු වූ අදහස පමණක් අත් හරින්නට කියාය: ඔවුන් අත්හැරිය යුත්තේ අපිව ඔවුන්ගේ කණ්ඩායමට බලහත්කාරයෙන් බඳවා ගන්නට තියෙන අදහසයි. ඔවුන්ගේ සමාජවාදී ව්‍යාපෘති වලට අපිව ඈදා ගැනීමයි. ඔවුන්ගේ ණය-පොලී නොමැති බැංකු, ග්‍රීක-රෝම සදාචාර සංකල්පය, ඔවුන්ගේ වෙළඳ රෙගුලාසි. මම ඉල්ලා සිටින්නේ අපි වෙනුවෙන් මේ සැලසුම් හදන තීරණ ගන්නට ඔවුනට ඉඩ දෙන්න කියාය. ඒවා අනුගමනය කරන්න යැයි ඍජුව හෝ අනියම් ලෙසකින් අපිට බලහත්කාරයෙන් නියම කරන්න එපා කියාය. ඒවා අපේ හෘදය සාක්ෂිය අනුව අපේ යහපත පිණිස වේ ද නොවේ ද යන්න තීරණයට අවසරය අපිට දෙන්න.

ඒත් මේ සංවිධාන කැමැත්තේ බදු අරමුදලට අත දාන්නටය. ඒ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරන්නට අවසර දෙන නීතියේ බලය අල්ලා ගන්නටයි. පීඩක සහ අයුක්ති සහගත බවට අමතරව මේ කැමැත්ත පෙන්වන්නේ සංවිධායකයා ද වැරදෙන ගතියෙන් වූවෙක් සහ මිනිස් සංහතිය කරකියා ගන්නට නොහැකි වූවත් යන නියතයයි. ඉතින් එහෙම නම්, මිනිසුන්ට තමන් වෙනුවෙන් හොඳ නරක තෝරා ගන්නට හැකියාවක් නැත්නම්, ඇයි අපි මේ සර්වජන චන්දයක් ගැන කතා කරන්නේ?

ප්‍රංශ විප්ලවයන් වලට හේතුව

ප්‍රංශයේ වූ සිදුවීම් දිගා බලද්දී තර්කානුකූල වූවත් අවසනාවන්ත ලෙසින් පෙනී යන්නේ මේ අදහස් වල ඇති පරස්පර විරෝධතාවයන්ය. උදාහරණයක් ලෙස, ප්‍රංශ ජනතාව මුල් තැන ගෙන මුළු මහත් යුරෝපයම ඔවුන්ගේ අයිතීන් වෙනුවෙන් සටන් වදින්නට ගෙන ගියේය. එහෙත් එය අපිව වඩාත්ම ආණ්ඩු වෙන, වඩාත්ම රෙගුලාසි වලට යටත් වූ, වඩාත්ම පීඩනයකින් ඉන්නා වූ, වඩාත්ම බැඳ තබා ලද්දා වූ, වඩාත්ම සූරා කෑමට ලක් වූ යුරෝපීය ජනතාව බවට පත් වීමෙන් ගලවා ගෙන නැත. නිතරම විප්ලවයක් ඇති වේ යැයි කියන හැටි රටක් ලෙසින් ප්‍රංශය අනිත් රටවල් සියල්ලන්ට ම ඉදිරියෙන් සිටියි. මේ තත්වය යටතේ එය එසේ වීම ස්වභාවිකය.

“සමාජයක් එහි තල්ලුව ලබන්නේ බලයෙන්” යැයි ඉතා පැහැදිලිව ලූවි බ්ලාන්ක් මහතා කියූ අදහස අපේ දේශපාලනඥයන් පිළිගන්නා වූවක් ලෙසින් පවතින තාක් කල් ඉහත තත්වය ප්‍රංශයේ වෙනස් නොවී මෙසේම පවතිනු ඇත. හැඟීම් ඇති මිනිසුන් අකර්මණ්‍ය ලෙසින් කල් ගෙවනා තාක් කාලයක් එය එසේම පවතිනු ඇත. සිය බුද්ධියෙන් සහ සිය උනන්දුවෙන් තම අභිවෘද්ධිය සහ සතුට සලසා ගන්නට නොහැකි යැයි මිනිසුන් සිතන තාක් කල් එය එසේම පවතිනු ඇත. සියලු දැයක් ම නීතිය විසින් කරදෙන තෙක් බලා සිටින තාක් කල් එය එසේම පවතිනු ඇත. කෙටියෙන් කිවහොත්, ඔවුන් සහ ආණ්ඩුව අතර ඇති සම්බන්ධය බැටළු රැලක් සහ එඬේරෙක් අතර ඇති සම්බන්ධය වැනි යැයි සිතන තාක් කල් එය එසේම පවතිනු ඇත.

ආණ්ඩුවේ අසීමාන්තික බලය

මේ අදහස් පවතින තාක් කල්, ආණ්ඩුවේ වගකීම් ඉතා දැවැන්ත බව පැහැදිලිය. වාසනාව අවාසනාව, වස්තුව හා හිඟනකම, සමාන අසමානතාවය, සද්ගුණය හා දුසිරිත, යනාදී සියල්ලම දේශපාලන පරිපාලනය මත රඳා පවතින්නකි. ආණ්ඩුව මත සියළු බර පැටවී ඇත. එය සියල්ල ඉටු කරන්නට බාරගෙනය. එය සියල්ල කරමින් සිටියි. ඒ නිසා එය සියල්ලට වගකිය යුතුය.

අපි වාසනාවන්ත වූයේ නම්, එහෙනම් අපේ ස්තුතියට අයිතියක් කියන්නට ආණ්ඩුවට ඉඩ ලැබේ. ඒත් අපි අවාසනාවන්ත වූයේ නම්, එහෙනම් එවිට අපිට ආණ්ඩුවට අවලාද කිය හැකිය. සියලු මිනිසුන් හා සියලු දේපල පිළිබඳව දැන් ආණ්ඩුවේ හිතුමතය යටතේ කටයුතු කෙරෙන්නට ඉඩ දී නැති ද? නීතිය දැන් සර්ව බලධාරී නොවේ ද?

අධ්‍යාපනයට මොනොපොලියක් නිර්මාණය කරන ලදීන්, නිදහස නොමැති වී ගිය පවුල් වල පියවරුන්ට ආණ්ඩුව විසින් වගකිව යුතුය. ඔවුන්ගේ අභිප්‍රායන් බිඳී ගියේ නම් එය වෙන කාගේ වැරුද්දක් ද?

කර්මාන්ත වලට රෙගුලාසි පැනවීමෙන් ආණ්ඩුව කීවේ ඒවා සමෘද්ධිමත් වෙනවා කියාය. එසේ නොවන්නේ නම් කර්මාන්ත වලට ඔවුන්ගේ නිදහස නැති කර දැමීම විහිළුවක් වෙයි. ඉතින් කර්මාන්ත දැන් පිරිහී ඇත්නම් එය වෙන කාගේ වරදක් ද?

තීරු බදු සමඟ සෙල්ලම් කළ නිසා වෙළඳාමේ අඩුපාඩු නැති වේ යැයි කියූ ආණ්ඩුව ඒවායෙන් සමෘද්ධිය නොව විනාශය දකින්නේ නම්, එය වෙන කාගේ වරදක් ද?

කර්මාන්ත වලට නිදහස නොදී ඒවාට ආරක්ෂාව දීම නිසා ආණ්ඩුව කීවේ ඒවා ලාබ උපයනවා කියාය. ඒවා බදු ගෙවන ජනතාවට බරක් වී ඇත්නම්, එය වෙන කාගේ වරදක් ද?

ඉතින් මෙහෙම බලද්දී, ආණ්ඩුව ස්වේච්ඡාවෙන් ම වගකීම් බාරගත් බැවින් ආණ්ඩුව සෘජුව වගකිව යුතු වූ පැමිණිලි හැරෙන්නට රටේ වෙනත් කිසිම පැමිණිල්ලක් නැත. ඉතින් පුදුමයක් ද එහෙනම්, හැම අසාර්ථක වූ වැයමක් ම දැන් ප්‍රංශයේ තවත් විප්ලවයක් කැඳවන අවදානමක් ගෙනෙනවා යැයි කීම.

ඉතින් මෙයට යෝජනා කරන පිළියම කුමක් ද? නීතියේ රාජ විෂය අසීමාන්තික ලෙසින් ප්‍රසරණය කිරීම ද? ඒත් එය ද රජයේ වගකීම වෙයි.

ආණ්ඩුව වේතන පාලනය සහ ඉහළ දැමීම බාරගෙන එය කරගත නොහැකි විට දී, දුප්පත් සියල්ලන්වම බලා කියා ගත නොහැකි විට දී, සියලු රැකියා නැති අයට රැකියා දෙන්නට නොහැකි විට දී, සියලු ණය ගන්නා අයට පොලී නැති ණය දී ගත නොහැකි විට දී, අපිට කියන්නට කණගාටු සිතෙන මෙවන් වදන් ද ලැමාටින් මහතාගේ පෑනෙන් ගිලි හී ගියේය: "සියළු වැසියන්ගේ ස්ප්‍රීතුව පූජනීය කර, ආගමික සෙනෙහස වඩවා, ශක්තිමත් කර, විසල් කර, වර්ධනය කර, බුද්ධිය ලබා දීමේ මෙහෙය ආණ්ඩුව සලකන්නේ එහි අරමුණ කියාය." ඉතින් ආණ්ඩුවට මේ සියල්ල කරගත නොහැකි කල, එවිට කුමක් වේ ද? සෑම අසාර්ථක ආණ්ඩුවක් පසුපසින් ම --මෙය නොවැළැක්විය හැකි වීම කණගාටුදායකය-- එවිට නොවේ ද එවැනි ම නොවැළැක්විය හැකි වූ විප්ලවයක් හඹා එන්නේ?

දේශපාලනය සහ අර්ථ ශාස්ත්‍රය

දැන් අපි හැරෙමු මේ නිබන්ධනය ආරම්භයේ දී කෙටියෙන් සඳහන් කරන ලද්දා වූ විෂයයකට. දේශපාලනය සහ අර්ථ ශාස්ත්‍රය --නොහොත් දේශපාලන අර්ථ ශාස්ත්‍රයට.

[බැස්ටියාට් මහතා පහත සඳහන් මුල් වාක්‍ය තුනේ අදහස් පැහැදිලි කිරීම පිණිස පොත් තුනක් ද ලියැවිලි ගණනාවක් ද සපයා ඇත.]

දේශපාලන ශාස්ත්‍රයක් හදන්නට පෙර අර්ථ ශාස්ත්‍රයක් හදාගත යුතුයි. ඉඳුරා කියතොත්, මිනිස් උවමනාවන් නිසා සමගිය ඇතිවෙන්නේ ද නැත්නම් අසමගිය ඇතිවෙන්නේ ද යන්න පැහැදිලිවම තීරණය කරන්නා වූව අර්ථ ශාස්ත්‍රයයි. ආණ්ඩුවේ නිවැරදි ක්‍රියා කලාපය තීරණය කරනු සඳහා දේශපාලන ශාස්ත්‍රයක් ගොඩ නඟන්නට පෙර ඉහත කාරණය සොයා පැහැදිලි කරගත යුතු වේ.

අර්ථ ශාස්ත්‍රයක් හදාගත් වහාම, දේශපාලන ශාස්ත්‍රයක් ආරම්භයේ දී ම, මේ ඉතා වැදගත් ප්‍රශ්නයට පිළිතුර සොයා ගත යුතු වේ: නීතිය නම් කුමක් ද? එය කුමක් විය යුතු ද? එහි විෂය ප්‍රමාණය කුමක් ද? එහි සීමාවන් මොනවා ද? තර්කානුකූලව, නීති සම්පාදකයන්ගේ යුක්ති සහගත බලය නවතින්නේ කොතැනක දී ද?

මීට පිළිතුර දෙන්නට මම පසුබට නැත: නීතිය නම් අයුක්තියට එරෙහිව පනවන බාධකයක් ලෙසින් සංවිධානාත්මක ලෙසින් පාවිච්චි කරන පොදු බලයකි. කෙටියෙන් කිවහොත් නීතිය නම් යුක්තියයි.

නීති සම්පාදනයේ නිසි කාර්යය

අපේ ජීවිතයට සහ දේපල වලට බලපාන අන්දමකින් පරම සර්වබලධාරීත්වයක් ව්‍යවස්ථාදායකයාට ඇතැයි කීම සත්‍යයක් නොවන්නේ ද? පුද්ගල ජීවිතය සහ දේපල හි පැවැත්ම ව්‍යවස්ථාදායකයාට කළින් පැවති දේවල් වෙති. ඔහුගේ කාර්යය වූයේ මේවායේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම පමණි.

අපගේ සිහිබුද්ධියට, අපේ අදහස් වලට, අපේ අභිප්‍රායන්ට, අපේ අධ්‍යාපනයට, අපේ මතවාදයන්ට, අපේ රැකියාවන්ට, අපේ වෙළඳාමට, අපේ කුසලතා වලට, අපේ ප්‍රීතියට යනාදීන්ට රෙගුලාසි පැනවීම නීතියේ කාර්යය යැයි කීම වැරදිය. නීතියේ කාර්යය නම් මේ අයිතීන් ක්‍රියාත්මක කරන්නට ඇති නිදහස ආරක්ෂා කිරීමයි. මේ අයිතීන් ක්‍රියාත්මක කරන්නට ඇති නිදහසට බාධා පමුණුවන ඕනෑම වෙනත් අයෙකුට එයට ඉඩක් නොදීමයි.

ඉතින් බලය පාවිච්චිය නීතියට අත්‍යාවශ්‍ය වූවක් නිසා, එහි නීත්‍යානුකූල විෂයපථය වන්නේ බලය පාවිච්චිය අත්‍යාවශ්‍ය වූ පරිග්‍රයන් හි දී පමණි. යුක්තිය යනු එයයි.

නීත්‍යානුකූල ආත්මාරක්ෂාව සඳහා සෑම පුද්ගලයෙකුටම බලය පාවිච්චියට අයිතියක් ඇත. ඉතින් මේ හේතුව නිසා පමණක් සාමූහික බලය --එනම් ඒකීය බලයේ සංවිධානාත්මක වූ සංයෝජනය -- නීත්‍යානුකූලව එම අරමුණ සඳහා ම යොදා ගත හැකිය; එසේම එය වෙනත් කිසිම අරමුණක් සඳහා නීත්‍යානුකූලව යොදාගත නොහැකිය.

නීතිය සහ පුණ්‍යාධාර යන්න එකම දෙය නොවේ

නීතියේ පරමාර්ථය යනු පුද්ගලයන් පීඩනයට පත් කරමින්, එය ත්‍යාගශීලී චේතනාවකින් යුතුව කරන ලද ක්‍රියාවක් වුව ද, ඔවුන්ගේ දේපල කොල්ලකෑම නොවේ. නීතියේ පරමාර්ථය නම් පුද්ගලයන් සහ දේපල ආරක්ෂා කිරීමයි.

තව දුරටත් පැහැදිලි කරන්නේ නම්, පුද්ගලයන් පීඩනයට පත් නොකරන්නේ සහ ඔවුන්ගේ දේපල කොල්ලකන්නේ නැත්නම් නීතියේ පුණ්‍ය චේතනාවක් ඇත්තේ කියා ද කිව නොයුතුය. එය එවිට පරස්පර විරෝධී වූ කියමනක් වෙයි. පුද්ගලයන්ට හා දේපල වලට යම් බලපෑමක් කිරීමෙන් වැළකී සිටින්නට නීතියට නොහැකිය. ඉතින් නීතිය ඒවා ආරක්ෂා කරනවා වෙනුවට වෙනත් කිසිම ලෙසකින් කටයුතු කරන්නේ නම් එවිට එහි ක්‍රියාවන් පුද්ගලයන්ගේ සහ දේපල වලට ඇති ඔවුන්ගේ අයිතිය අත්‍යාවශ්‍යයෙන්ම කඩාකප්පල් කරන්නකි.

නීතිය යනු යුක්තියයි. එය සරල වූ ද පැහැදිලි වූ ද, නියත වූ ද, සීමිත වූ ද, වෙයි.

සෑම ඇසකටම එය දැකිය හැකියි. සෑම මනසකටම එය වටහා ගත හැකියි. යුක්තිය යනු මැන බලන හැක්කකි. අවිකාර්ය හෙවත් වෙනස් කළ නොහැකියි. වෙනස් වන සුළු ද නොවේ. යුක්තිය යනු මීට වඩා වැඩි වූ හෝ මීට වඩා අඩු වූ දෙයක් නොවේ.

ඔබ එහි නිසි සීමාව ඉක්මවා ගියොත් --නීතිය ආගමික කරන්නට, සහෝදරත්වයෙන් වූවක් කරන්නට, සමානාත්මතාවයෙන් වූවක් කරන්නට, පුණ්‍ය ආකාරයකින් වූවක් කරන්නට, කාර්මික හෝ සාහිත්‍ය හෝ කලාත්මක හෝ බවින් වූවක් කරන්නට -- එවිට ඔබ නොමිනු සංදර්භයක, එනම් අවිනිශ්චිත සහ අපැහැදිලි වූ, බලහත්කාරයෙන් දෙන උතෝපියාවක, එහෙමත් නැත්නම්, තවත් අයහපත් වූ, නීතිය අල්ලාගෙන එය ඔබ වෙත පාවිච්චි කරන්නට වෑයම් ගන්නා බහුවිධ උතෝපියාවන්හි, අතරමං වනු ඇත. මෙය සත්‍යය වන්නේ යුක්තිය මෙන් නොව සහෝදරත්වය සහ පුණ්‍ය කටයුතු සඳහා නියත සීමාවක් යැයි කියා දෙයක් නොමැති නිසාය. පටන් ගත් විට, ඔබ නවතින්නේ කොතැනකින් ද? එවිට නීතිය එහි නවත්වා ගන්නේ කොතැනක ද?

කොමියුනිස්ට්වාදයට ගමන් කරන ඉහළ පාර

ද සාන්ත-ක්‍රික් මහතා ඔහුගේ පුණ්‍යාධාර ඉදිරිපත් කරන්නේ සමහර කර්මාන්ත පිරිස් වලට පමණි. ඔහු නීතියෙන් ඉල්ලා සිටිනු ඇත්තේ නිෂ්පාදකයන්ට වාසි ලැබෙනු පිණිස පාරිභෝගිකයා පාලනය කරන්න කියාය.

කන්සිඩරන්ට් මහතා තම සහයෝගය දෙනු ඇත්තේ වෘත්තීය සංවිධාන වලටය. ඔහු නීතිය පාවිච්චි කරන්නේ ඔවුන් වෙනුවෙන් අවම ඇඳුම් පැළඳුම්, නිවාස, ආහාර සහ අනෙකුත් ජීවිත අවශ්‍යතාවයන් සහතික කරනු පිණිසය.

ලුවී බ්ලාන්ක් මහතා කියනු ඇත්තේ --හේතු සහිතව-- සහෝදරත්වය සම්පූර්ණ කරනු පිණිස මේවා අවම සහතිකයන් හි ආරම්භය පමණක් කියාය. තව දුරටත් ඔහු කියනු ඇත්තේ නීතිය මඟින් සියළු වැඩ කරන ජනතාවට නොමිලේ අධ්‍යාපනය සහ නිෂ්පාදන උපකරණ සපයන්නට අවශ්‍ය යැයි කියාය.

තවත් අයෙක් මේ සංවිධානය දිහා බලා, සමානාත්මතාවය තවත් වැඩි කිරීමට තවත් දේ කළ හැකි යැයි කියනු ඇත. නීතිය මඟින් සියල්ලන්ට ම --කිසිවකුටත් යා නොහැකි කුඩා ගමට ද-- සුඛෝපභෝගී දෑ, සාහිත්‍ය, කලා සැපයිය යුතු යැයි කියනු ඇත.

මේ සියළු යෝජනා කොමියුනිස්ට්වාදයට යන ඉහළ පාරයි. රෙගුලාසිකරණය යනු එවිට --සත්‍යයෙන්ම දැනටමත් එසේ පැන වී ඇත-- සියල්ලන් විසින්ම ගිජුකමෙන් හා සිහින මවන අන්දම අනුව සටන් වදින යුද පිටියක් වෙයි.

ස්ථාවර ආණ්ඩුවක පදනම

නීතිය යනු යුක්තියයි. මේ ප්‍රමේයය ඇතුලත සරල වූ සහ චිරස්ථායි වූ ආණ්ඩුවක් පිහිටුවා ගත හැකිය. අයුක්තිය යටපත් කරන්නට පමණක් සීමා වූ සංවිධානාත්මක බලයක් පමණක් ඇති රටක, විප්ලවයක්, කැරලි කෝලාහලයක්, යාන්තමකට හෝ උද්ඝෝෂණයක් ඇතිවෙන්නේ කෙසේදැයි පෙන්වා දෙන්නට මා ඕනෑම කෙනෙකුට අභියෝග කරමි.

එවැනි ආණ්ඩුවක් යටතේ, වඩාත්ම සව්සිරියෙන් පිරි තත්වයක් ද පවතිනු ඇත. එසේම එය වඩාත්ම සමානාත්මතාවය පැතිරෙන ලෙසින් බෙදී ගොස් තිබෙනු ද දැකිය හැකිය. මිනිස් ස්වභාවයෙන් වෙන්කළ නොහැකි දුක ගැන සලකද්දී, කිසිම කෙනෙක් ඒ ගැන ආණ්ඩුවට දොස් කියනු නැත. මෙය සත්‍යයක් වන්නේ, ආණ්ඩුවේ බලය අයුක්තිය යටපත් කරන්නට පමණක් යොදා ගැනෙන නිසා, එවිට මෙවැනි ශෝචනීය අවස්ථා ඉදිරියේ ආණ්ඩුව අහිංසක වෙයි. හරියට කාලගුණික වෙනස්කම් වලට ආණ්ඩුවට චෝදනා කරන්නට නොහැකි සේ ම ය.

මෙම ප්‍රස්තුතයේ සත්‍යතාවය පෙන්වන සාක්කියක් විදියට මේ ප්‍රශ්න විමසන්න: වැඩි පඩි ඉල්ලා, නොමිලේ ණය ඉල්ලා, නිෂ්පාදන උපකරණ ඉල්ලා, වාසිදායක තීරු බදු ඉල්ලා, ආණ්ඩුවෙන් රස්සාවල් ඉල්ලා කිසිම අයෙක් ඇපල් උසාවියේ දී උද්ඝෝෂණ පවත්වා තියෙනවා ද? සාම විනිසුරු කාර්යාලයකට පහර දී තියෙනවා ද?

හැමෝම දන්නවා ඉහත සඳහන් කටයුතු සඳහා අධිකරණ බලයක් ඇත්තේ ඇපැල් උසාවියකට හෝ සාම විනිසුරුවෙකුට නොවන බව. ඉතින් ආණ්ඩුවක් ද එහි නිසි කාර්යයට සීමා වුවහොත්, සියල්ලන්ම වැඩි කලක් යන්නට පෙර ඉගෙන ගනීවි ඉහත සඳහන් කටයුතු සඳහා නීතිය තුළ පවතින අධිකරණ බලයක් නැතැයි කියා.

එහෙත් සහෝදරත්වයේ නාමයෙන් නීති හදන්න ගියොත්, --සියළු හොඳ සහ සියළු නරක ඉෂ්ට වෙන්නේ නීතිය අනුව යැයි කියමින්; අපේ ඒකීය පුද්ගල වූ ගෝචනීය සිදුවීම් වලට වගකිව යුත්තා නීතිය යැයි කියා; අපේ සියළු සමාජ අසමානාත්මතා වලට වගකිව යුත්තේ නීතිය යැයි කියා-- එහෙනම් එතකොට නොනැවතී ගලා එන පැමිණිලි, නොරිස්සුම්, කරදර සහ විප්ලවයන්ට දොර සදා විවෘතයි.

යුක්තිය යනු සම අයිතීන් වෙයි

නීතිය යනු යුක්තියයි. එයට වඩා වෙනස් වූවක් වන්නට නීතියට නිසි ලෙසින් හැකි නම් එය පුදුමයක් වනු ඇත! යුක්තිය නම් නිවැරදි වූව නොවන්නේ ද? අයිතීන් යනු සමානාත්මතාවයෙන් යුතු වූවක් නොවන්නේ ද? මිමරෙල් මහතා, ද මෙලුන් මහතා, තියෙර්ස් මහතා හෝ ලුවි බ්ලාන්ක් මහතා නීතියෙන් ලැබෙන මොන අයිතියකින් ද මට ඔවුන්ගේ සමාජ සැලසුම් වලට අනුකූල වන්නට කියන්නේ? නීතියකට ඇත්තම් මෙය කරන්නට ආචාර ධාර්මික වූ අයිතියක්, එහෙනම් ඇයි නීතියට බැරි මේ මහත්වරුන්ට මගේ සැලැස්මට අනුකූල වෙන්න යැයි කියන්නට? ස්වභාව ධර්මයා විසින් උතෝපියාවක් ගැන හැකි පමණින් සිහින මවන්නට මටත් ඇති පමණින් හැකියාවක් දී නැතැයි කියා තර්කානුකූලව කියත හැකි ද? නීතිය විසින් බොහෝ ෆැන්ටසියන් අතරින් එකක් පමණක් තෝරා ගෙන, එයට පමණක් ආණ්ඩුවේ සංවිධාන වූ බලය ලබා දිය යුතු ද?

නීතිය යනු යුක්තියයි. කියන්නට ඉඩ නොදෙන්න --නිතරම අහන්නට ලැබෙන පරිදි-- මේ සංකල්පය යටතේ, නීතිය අදේවාවාදී වේ යැයි කියා, ස්වාර්ථවාදී වේ යැයි කියා, හෘදය සාක්ෂියකින් තොර වේ යැයි කියා; නීතිය විසින් මිනිස් සංහතිය එහි ප්‍රතිබිම්බයෙන් තනතු ඇතැයි කියා. එය අභූත වූ තීන්දුවකි. නීතිය නම් මිනිස් සංහතිය යැයි කියාගන්නා ආණ්ඩුවට වන්දනා මාන කරන අයට පමණක් සුදුසු වූවකි.

විලම්බීතයකි! ආණ්ඩුවට වන්දනා මාන කරන අය විශ්වාස කරන්නේ නිදහස් පුද්ගලයන් යනු ක්‍රියාවන් සියල්ල නවතා දමා ඇති අය කියා ද? නීතියෙන් කිසිත් ජවයක් ලැබෙන්නේ නැත්තම් අපිට කිසිත් ජවයක් ලැබෙන්නේ නැතැයි කියා ගම්‍ය වෙනවා ද? අපේ ඉන්ද්‍රියයන් නිදහස් ලෙසින් භාවිතා කරන්නට අපට අවසර ලැබුණු පමණින් අපට අපේ ඉන්ද්‍රියයන් භාවිතයට නොහැකි වෙනවා කියා ගම්‍ය වෙනවා ද? සමහර ආගම්, සමහර සබඳතා, සමහර අධ්‍යාපන ක්‍රම, සමහර ශ්‍රම රෙගුලාසි, එහෙම නැත්තම් සමහර වෙළඳ රෙගුලාසි, සමහර පුණ්‍යාධාර කටයුතු කරන්නට නීතියෙන් අපට බල කරන්නේ නැත්තම් එයින් අදහස් වෙන්නේ අපි ඉතා කැමැත්තෙන් අදේවවාදයට, තපස්බවට, නූගත්කමට, දොම්නසට සහ ගිජු බවට පත්වෙනවා කියා ද? අපි නිදහස් නම්, කොහෙත් ද කියැවෙන්නෙ අපිට තව දුරටත් දෙවියන්ගේ බලය හෝ හොඳ හඳුනාගන්න හැකියාව නැතිවෙනවා කියල? අනික් අය ඇසුරු නොකර, එකිනෙකාට උදව් නොකර, අපේ අවාසනාවන්ත සහෝදරයන්ට කරදරයක දී සහනයක් නොදී සිටිනවා හෝ ආදරය නොකර, ස්වභාව ධර්මයේ රහස් ඉගෙන නොගෙන, අපේ හැකියාවන් හැකි පමණින් දියුණු කරගන්නට උත්සාහයක් නොකර ඉන්නවා යැයි එයින් කියැවෙනවා ද?

උදාරත්වයට සහ ප්‍රගතියට යන මාර්ගය

නීතිය යනු යුක්තියයි. සෑම මනුෂ්‍යයෙක්ම තමන්ගේ සත්‍ය අගය සහ තම පැවැත්මේ සත්‍ය උදාරත්වය සාක්ෂාත් කරගන්නේ යුක්ති සහගත වූ නීතිය --අයිතීන් ප්‍රමුඛ වූ පාලනය; නිදහස, ආරක්ෂාව, චිරස්ථායී බව, සහ වගකීම-- යටතේ ය. යුක්තිය සාධනය කරන මේ නීතිය යටතේ පමණක් --හෙමින් සිද්ධ වුවත් අනිවාර්යෙන් ම සිද්ධ වෙන-- දෙවියන්ගේ (ස්වභාව ධර්මයේ) සැලැස්ම වූ ක්‍රමවත් බවින් යුතු සාමකාමී ප්‍රගතියක් මිනිස් සංහතියට සාක්ෂාත් කරගත හැකිය.

මෙය සැලකිල්ලට ගැනෙනා කුමන විෂය පථයක දී වුව ද, --එය ආගමික, දාර්ශනික, දේශපාලනික, හෝ ආර්ථික වුව ද; එය සෞභාග්‍යය, සද්ගුණය, සමානාත්මතාවය, අයිතිය, යුක්තිය, ප්‍රගතිය, වගකීම, එකමුතුව, දේපල, ශ්‍රමය, වෙළඳාම, මූලධනය, වේතන, බදු, ජනගහණය, මුදල්, හෝ ආණ්ඩුව යනාදී ඕනෑම එකක්-- මෙය සැලකිල්ලට ගැනෙනා මගේ විද්‍යාත්මක ගවේෂණයේ කුමන අවස්ථාවක දී වුව ද, මා එළඹෙන මේ නිගමනය න්‍යයානුකූලව නිවැරදි යයි මට පෙනේ. ඒ නිගමනය වන්නේ මෙයයි: මිනිස් සබඳතාවයන් අතර ගැටළු සඳහා විසඳුම සොයාගත හැක්කේ නිදහස තුළ.

අදහසකින් පෙන්වන සාක්කි

ඒ කතාව මෙයින් ඔප්පු කරනවා නොවේ ද? මුළු ලෝකය දිහා බලන්න. මොන රටවල් ද වැඩියෙන්ම සාමකාමී, වැඩියෙන්ම සද්ගුණවත් වූ, වැඩියෙන් ම සතුටින් ඉන්නා ජනතාව ඉන්නේ? එවැනි ජනතාව සොයාගත හැකියාව ඇත්තේ පුද්ගලික කටයුතු වලට අඩුවෙන් ම ඇඟිලි ගහන රටවල් වලින්; ආණ්ඩුවක් ඇතැයි අඩුවෙන්ම දැනෙන රටවල් වලින්; ඒකීය පුද්ගලයෙකුට වැඩියෙන් ම අවකාශයක් ඇති රටවල් වලින්, නිදහස් මතයක ඉන්නට වැඩියෙන් ම බලයක්

ලැබෙන රටවල් වලින්; වඩාත් ම සරල වූ සහ අඩුවෙන් ම වූ රාජ්‍ය පරිපාලන කටයුතු සිද්ධ වෙන රටවල් වලින්, බදු ඉතාමත් අඩු සහ හැමෝගෙන් ම එක හා සමාන ලෙසින් අය කෙරෙන රටවල් වලින්; පොදු අප්‍රසාදය ගැන වැඩි උනන්දුවක් නැති එය යුක්ති සහගත යැයි නොකියන රටවල් වලින්; ඒකීය පුද්ගලයන් සහ කණ්ඩායම් තම වගකීම් ක්‍රියාශීලී ලෙස බාරගන්නා රටවල් වලින්, ඉතින් ඒ නිසා, අසම්පූර්ණ යැයි පිළිගන්නා මිනිසුන්ගේ සද්ගුණයන් නිතර ම දියුණු වෙන රටවල් වලින්; වෙළදාමට, ජනතාවට එකතු වී ගැවසීමට, සහ සංවිධාන ඇති කරගන්නට අවසරයට බාධා ඉතාමත් අඩුවෙන් ඇති රටවල් වලින්; ශ්‍රමය, මූලධනය, සහ ජනගහණය විස්ථාපනයෙන් දුක් ගැහැට විඳීම වඩාත් ම අඩුවෙන් ඉඩකඩ ඇති රටවල් වලින්; මිනිසා සිය සහජ අභිප්‍රායන් සොයා යන්නට වැඩියෙන් ම උත්සාහයක් ගන්නා රටවල් වලින්; මිනිසාගේ නවෝත්පාදකයන් දෙවියන්ගේ [ස්වභාව ධර්මයේ] නීති සමඟින් වඩාත්ම සුසංවාදී ලෙසකින් සිද්ධ වෙන රටවල් වලින්; කෙටියෙන් කියතොත්, වඩාත්ම සතුටින් ඉන්නා, වඩාත්ම ගුණ ගරුක වූ, වඩාත්ම සාමකාමී වූ ජනතාව නම් මේ සිද්ධාන්තය නිතරම පාහේ අනුගමනය කරනා අයයි: මිනිසා සර්ව සම්පූර්ණ නැති වුවත්, තවමත්, සියළු බලාපොරොත්තු රඳන්නේ අයිතීන් නම් වූ සීමාව තුල පුද්ගලයන්ට නිදහසේ සහ සිය කැමත්ත අනුව ක්‍රියා කරන්නට ඉඩක් ලැබෙද්දී ය. නීතිය හෝ බලය යොදා ගත යුත්තේ වෙන කිසිවකට නොවී සර්ව යුක්තිය පරිපාලනය පිණිසට පමණකි.

අනුන්ව පාලනය කරගෙන සිටීමේ කැමැත්ත

මෙය කිව යුතුය: "ශ්‍රේෂ්ඨ" මිනිසුන් ලොව පමණට වඩා සිටිති. නීති සම්පාදකයන්, සංවිධායකයන්, හොඳ හිතැති අනර්ය යථාරූපී නොවූ දානපතියන්, ජනතා නායකයන්, ජාතියේ පියවරුන්, මෙහෙම මෙහෙම කියාගන්නා අය. අවශ්‍ය පමණට වඩා වැඩි පිරිසක් තමන්ව මිනිස් සංහතියට වඩා ඉහළින් තබා ගනිති. ඔවුන් ඒ සඳහා කරන සංවිධානය, තමන්ගේ හා වැයමේ ලොකුකම් කියා පෑම, අනුන් පාලනය යනාදිය තම වෘත්තිය කරගනිති.

ඉතින් අයෙක් කියනු ඇත: "ඔබත් කරන්නේ එයම නොවේ ද?"

සත්‍යයකි. එහෙත් මම ක්‍රියා කරන්නේ සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනත් හැඟීමකින් බව කිව යුතුය. මම ප්‍රතිසංස්කරණවාදීන් යැයි කියාගන්නවුන් අතරට ම එක් වී ඇත්තෙමි. එහෙත් ඒ එකම අරමුණක් සඳහා පමණි. ජනතාවට නිදහසේ ඉන්න ඉඩ දෙන්න යැයි කියන එකම අරමුණින් පමණි. වැනකෝසන් විසින් තම යාන්ත්‍රිකරණය දිහා බැලූ අන්දමින් මම ජනතාව දිහා බලන්නේ නැත. කායික විද්‍යාඥයෙක් මිනිස් සිරුර ඇති ආකාරයෙන් බාරගන්නා විදියට, මම බාරගන්නේ ද මිනිසුන් ඔවුන් සිටිනා ආකාරයෙන්ම ය. මගේ කැමැත්ත ඔවුන් අධ්‍යයනය කරන්නට සහ ඔවුන් අගය කරන්නට පමණි.

සියළු ජනතාව ගැන මගේ ගති ස්වභාවය, ප්‍රශංසාවට පත් වී ඇති දේශාටකයෙකුගේ මේ කතන්දරය ගෙන හැර පා පහදන්නම්: ඔහු දවසක් පිටිසියේ අලුත උපන් දරුවෙක් ඉන්නා මිලේච්ඡ ගෝත්‍රික කණ්ඩායමක් මැද්දටය. අනාවැකි කියන්නෝ, මැජික් සංදර්ශන දක්වන්නෝ, හොර වෙද්දු --වළලු, මුදු, කොකු සහ ලණු අතැතිව-- දරුවා වටකරගෙන සිටියහ.

"මේ දරුවා කිසිදා සාම-පයිප්පයක සුවඳ නොදනීවි මම ඔහුගේ නාස්පුඩු දික් කළේ නැත්නම්," යැයි අයෙක් කීය.

"ඔහුගේ කන් ඔහුගේ උරහිස දක්වා දිගට මම ඇද්දෙ නැත්නම් ඔහුට කිසිවක් ඇහෙන්නේ නැතිවේවි," තවත් අයෙක් කීය.

"මම ඔහුගේ ඇස් හැඩුවේ නැත්නම් ඔහු කිසිදාක සූර්යයාලෝකය දකින්නේ නැතිවේවි," තුන්වැන්නා කීය.

"මම ඔහුගේ කකුල් නැව්වේ නැත්නම් ඔහු කිසිම දවසක කෙළින් හිටගන්නේ නැතිවේවි," හතරවැන්නා කීය.

"මම ඔහුගේ ඔළුකට්ට සමතලා කළේ නැත්නම් ඔහු කිසිම දවසක හිතන්න දන්නේ නැතිවේවි," පස්වැනියා කීය.

"නවතින්න," දේශාටකයා කෑ ගැසීය. "දෙයියො හදපු ටික හොඳට හදලා ඇත්තේ. ඔහුට වඩා දන්නවා යැයි කියන්න එපා. මේ දුර්වල සත්වයාට දෙයියෝ විසින් ඉන්ද්‍රීයයන් දීලා තියෙන්නෙ; ඒවාට ව්‍යායාම වලින්, පාවිච්චියෙන්, අත්දැකීම් වලින් සහ නිදහසෙන් වැඩි වර්ධනය වෙලා ශක්තිමත් වෙන්නට ඉඩ දෙන්න."

ඉතින් දැන් අපි නිදහසට උත්සාහයක් ගනිමු

දෙවියන් [ලෝක ස්වභාවය] විසින් මිනිසාට තම ඉරණම සපුරා ගන්නට අවශ්‍ය සියල්ල ලබා දී ඇත. මිනිස් ස්වභාවයක් මෙන්ම සමාජ ස්වභාවයක් ද දායාද කර ඇත. නිදහසේ පිරිසිදු වායුවෙන් පුද්ගලයාගේ මේ සමාජ ඉන්ද්‍රියයන් සුසංයෝගීව වැඩෙන්නට හැකි පරිද්දෙන් ඒවා නිර්මාණය වී ඇත. එහෙනම් යවන්න අහකට මේ හොර වෙදුන් සහ සංවිධායකයන්ව! දාන්න අහකට මේ අයගේ මුදු, මාල, කොකු සහ ඩැහි අඩු! දාන්න අහකට ඔවුන්ගේ කෘතිම සැලසුම්! දාන්න අහකට රාජ්‍ය පරිපාලකයන්ගේ හිතුමතයට කරන වැඩ, ඔවුන්ගේ සමාජවාදී ව්‍යාපෘති, ඔවුන්ගේ මධ්‍යගත සැලසුම්, ඔවුන්ගේ තීරු බදු, ඔවුන්ගේ රජයේ පාසැල්, ඔවුන්ගේ රජයේ ආගම්, ඔවුන්ගේ නොමිලේ දෙන ණය, ඔවුන්ගේ බැංකු මොනොපොලි, ඔවුන්ගේ රෙගුලාසි,

ඔවුන්ගේ සීමා බාධක, ඔවුන්ගේ බදු ක්‍රමයෙන් කරනවා යැයි කියන සමානාත්මතාවය, සහ ඔවුන්ගේ උදාර චේතනා ගැන පාරට්ටු බෑම!

ඉතින් දැන් ව්‍යවස්ථාදායකයන් සහ හොඳ හිතැති අතථ්‍ය යථාරූපී නොවූ දානපතියන් අසාර්ථක ලෙසින් සමාජයට කොතරම් ප්‍රමාණයක් සැලසුම් හදා තිබුණ ද, අවසානයේ දී, ඔවුන් පටන් ගත යුතු වූ තැනින් ඔවුන් නැවතේවා: සියළු සැලසුම් ඔවුන් අතින් ප්‍රතික්ෂේප වී නිදහසට අවස්ථාවක් ලැබේවා; නිදහස යනු දෙවියන් [ලෝක ස්වභාවය] සහ දෙවියන්ගේ [ලෝක ස්වභාවයෙහි] ක්‍රියා කලාපය පිළිදැනුමයි.

www.arunishapiro.wordpress.com